

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

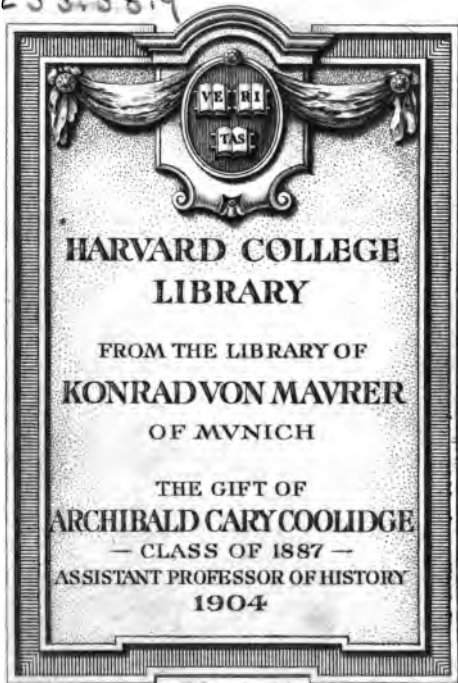
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

1253
58.9

1253.58.9

Norske døbenavne

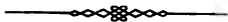
med

deres betydning og oprindelse.

Af

Bernt Støylen,
kandidat.

Sælges til indtægt for De norske ynglingeforeningers
fællesforbund.

Kristiania.

I kommission hos Alb. Cammermeyer.

1887.

1253.58.9

Harvard College Library
Von Maurer Collection
Gift of A. C. Coolidge
Jan. 18, 1904

398

Det Mallingske bogtrykkeri.

Det kunde ofte være til stor nytte at have en bog, hvor man i en sammenhængende række havde de fleste døbenavne, som bruges her i landet, og tillige en kort forklaring af deres betydning, sammensætning og oprindelse.

Vistnok har Ivar Aasen i sin fortræffelige Norske Navnebog givet os et grundlæggende værk, som man altid vil ty tilbage til, naar man skal undersøge navnenes former, og hvor de bruges. Og ligeledes har P. A. Munch med stor lærdom og skarpsindighed forklaret mange af vore nationale navnes betydning og oprindelse.

Imidlertid har man dog hidtil savnet en bog, hvor man med lethed kunde finde alle vore døbenavne, baade de egentlig norske og de fremmede, og hvor man til hvert enkelt navn kunde faa de forklaringer, som de senere tiders sprogvidenskab rækker os.

Et forsøg i denne retning er det, som bydes i denne lille bog.

Enhver kyndig vil se, at den hverken gjør krav paa fuldstændighed eller videnskabelig nøiagtighed. Det siger sig imidlertid selv, at jeg efter evne har benyttet de kilder, som stod til min raadighed, og for dem, som maatte ønske at finde grundene for mine forklaringer, eller som havde interesse af

at studere et enkelt navn, skal jeg her nævne de vigtigste værker, som jeg har benyttet:

Aabel: *Norrøne Navn* (Folkevennen 1867). — Ivar Aasen: *Om norske Folkenavne* (Folkevennen 1854); *Register over norske Folkenavne* (Folkevennen 1855); *Norsk Ordbog*; *Norsk Navnebog eller Samling af Mandsnavne og Kvindenavne*. — Dr. Esser: *Beiträge zur gallo-keltischen Namenkunde*. — Dr. August Fick: *Die griechischen Personennamen*. — Dr. Ernst Förstemann: *Altdeutsches namenbuch* (2 bind). — (Yonge): *History of christian names* (2 bind). — Martin Luther: *Aliqvot nomina propria germanorum*. — Dr. Michaelis: *Vergleichendes Wörterbuch der gebräuchlichsten Taufnamen*. — P. A. Munch: *Om Betydningen af vore nationale Navne tilligemed Vink angaaende deres rette Skrivemaade og Udtale* (Norsk Maanedsskrift 1857 og Samlede Afhandlinger IV); *Nordmændenes Gudelære*. — Pape: *Wörterbuch der griechischen Eigennamen* (2 bind). — Olaf Røst: *Noget om norske Folkenavne*. — Dr. Franz Stark: *Die Kosenamen der Germanen*. — V. Ullmann: *De nordiske navne* (et sammendrag af Munchs afhandlinger. Nordisk Maanedsskrift 1876). — Alois Vanicek: *Griechisch-lateinisch etymologisches Wörterbuch*. — L. Wagner: *Oplysninger om den kristne kirkes blodvidner og bekendere, hvis navne er givet aarets dage* (Nordisk Maanedsskrift 1876). Desuden de nyeste hebraiske, græske, latinske og oldnorske ordbøger og nogle mindre navnesamlinger.

Naar denne bog hverken er saa fuldstændig eller nøiagtig, som jeg kunde ønske, saa har det for det første sin grund deri, at den oprindelig var skreven som en navneliste til »Den Unges Ven.« Af denne sin oprindelige form bærer den endnu, især i den første del, et stærkt præg. Dernæst hører det med til et saadant arbejde som dette, at der stadig vil komme nye oplysninger, nye navne og navneformer og nye anskuelser om deres betydning.

Dog tror jeg, at bogen vil komme vel med, især for prester og lærere. Disse kan nemlig gjøre overmaade meget til at forbedre vor navneskik, dersom de har syn for den sag og vilje til at virke noget for den. De kan bringe folk til at agte og benytte de mange gode navne, som fra gammel tid af har havt en hjemlig og fager klang blandt vort folk.

Disse navne vil man her med lethed kunne finde og tillige se deres rigtige former, og disse gjorde man vel i at benytte; thi det vilde ikke volde synderlig større møie at bruge den rigtige end den urigtige form.

Navnenes betydning vil ogsaa være et godt middel, hvormed man kan overtale folk til at kaste bort de mange forvrængte og meningsløse navne og navnestumper og derimod faa dem til at bruge navne, som baade har en hjemlig norsk form og giver en god og forstaaelig mening. Et saadant navn vil kunne give den, som bærer det, en god mindelse, hver gang det bliver nævnt.

Kunde denne bog yde nogen hjælp i denne retning, saa vilde dens hensigt være opnaaet.

Dersom tillige salget af den kunde give noget udbytte for ynglingeforeningerne og saaledes støtte en sag, som er af saa overordentlig betydning for ungdommens fremtid her i landet, saa vilde arbeidet med den være mere end opveiet.

Studenterhjemmet i januar 1887.

Bernt Støylen.

Navnenes betydning.

Det er ikke saa underligt, at folk gjerne vil have greie paa, hvad deres navne betyder. Det viser sig nemlig ofte, at navnets betydning paa en mærkelig maade svarer til sin eiermands særkjende og liv. Dette ser vi iallefald er tilfældet med næsten alle Bibelens personer. Derfor er det ganske rimeligt, at alle vil have en saa god betydning i sit navn, som muligt; men dette synes nu mange forældre rent at have glemt.

Imidlertid kan det ofte være meget vanskeligt at afgjøre, hvad et navn egentlig betyder. De grundrødder, hvoraf navnene er dannede, har næsten altid flere forskjellige betydninger, og det er da ikke saa godt at afgjøre, hvilken der har været tænkt paa i den tid, navnet blev dannet. Mange rødder er yderst dunkle, og andre er man aldeles ikke istand til at give nogen forklaring paa. Hertil kommer nu ogsaa, at det ikke altid er ganske klart, hvilket led i navnet, som har hovedvægten; thi vi kan ikke overalt gennemføre den almindelige regel i vort sprog, at sidste led er hovedleddet.

Men selv om baade navnets grundrødder og

deres indbyrdes forhold er klare nok, kan dog mange navne forklares paa flere maader, som hver for sig er lige rigtige. Navnet Gunnvald kan betyde »den, som raader for strid«, »den, som volder strid«, »den, som raader med strid«, »den, som raader i strid« eller »stridsherskeren«; desuden har jo første led »Gunn« mange andre betydninger end strid, saaat navnet ogsaa kan oversættes med »den, som raader over valkyrien,« o. s. v. Man vil saaledes lettelig kunne forstaa, at det ofte er næsten umuligt at give en enkelt forklaring, som udtømmer navnets betydning. Jeg har derfor ved de fleste navne givet flere oversættelser, og forat give folk midler til at forstaa disse og selv finde flere og bedre, er navnenes rødder med deres forskellige betydninger føiet til i klammer.

Det er ogsaa ganske klart, at mange navne betyder noget andet end det, som bogstavelig talt staar der; de maa have en figurlig eller billedlig betydning. Saaledes betyder Brynhild ligefrem »den brynjeklædte valkyrie«; men det maa opfattes som »en kvinde, som er vel rustet til at drage ud i livets strid og møie.«

En saadan billedlig betydning har vi især i de mange dyrenavne, som findes anvendte i folkenavnene ligefra den allerældste tid af. De betegner da den egenskab, som er eiendommelig for dette eller hint dyr. »Ulv« betyder saaledes »en, som er haardfør og udholdende«, »Bjørn« »en, som er kraftig og stærk.« Slige navne har ofte en særdeles god betydning, og der er ingen grund til at skamme

VIII

sig ved dem, da de netop fremhæver de egenskaber, som saa vel trænges i dette livs kampe.

Det samme gjælder ogsaa de mange vakre navne, som henpeger paa vaaben og rustning, krig og strid. Vi behøver ikke at gaa til de længst henfarne tider for at faa dem til at passe; thi livet er nu engang ingen leg, og den, som faar kraft og mod til at kjæmpe sig vel igjennem livets strid, fortjener ligesaa godt at blive kaldt »en modig stridsmand« (Hermod) og »en vældig kriger« (Harald) nu som i gamle dage.

Mange navne er saa nøie knyttede til de gamle tiders sæder og tro, at de vilde trænge en vidtløftig forklaring, om man skulde forstaa dem tilfulde. Dette gjælder især de navne, som er tagne fra de gamle guder og deres omgivelser. Kun saameget kan vi her sige, at gudenavnene f. ex. As og Tor og valkyrienavnene f. ex. Hild, Gunn og Trud helst maa tages i sin oprindelige betydning, saaat de betegner de egenskaber, som man ved disse navne havde tillagt guderne. Æserne var da de opholdende magter og Tor den vældige kjæmpe; og ligesom valkyrierne fulgte med i striden og værnede om dem, som skulde seire, og førte de faldne til »Valfader« i »Valhall«, saaledes skulde ogsaa den kvinde, som bærer deres navn, følge sine ud i livets strid, værne om dem og føre den faldne til »de udvalgte fader.«

Navnenes dannelse.

For at kunne forstaa navnene rigtigt er det aldeles nødvendigt at kjende deres sammensætning og dannelse. Man tænker sig gjerne, at det enkleste navn, som kun bestaar af en rod, er det oprindeligste, f. ex. Bjørn, Stein, Trud. Dette har vistnok sin rigtighed for nogle faa navne, især de, som er dannede af egenskabsord, f. ex. Dyre, Helge, Gode. Imidlertid er det paafaldende, at de ældste tiders navne netop er mest sammensatte. Det er ogsaa af flere lærde mænd eftervist, at de sammensatte navne eller »fuldnavnene« var de oprindeligste. Deres sammensætning var meget klar, saaat de gav en selvstændig og sammenhængende mening. Disse fuldnavne afkortedes siden gjerne i dagligtalen, saaat kun det ene led blev brugt som et slags kjælenavn eller hjemmenavn, f. ex. Trud for Geirtrud, Bjørn for Asbjørn eller Sigbjørn, Geir for Geirfin, Stein for Torstein og flere.

De sammensatte navne var oprindelig meget klare, saaat de lød som en fuldstændig udtalt mening eller sætning. Senere blev dette noget forandret derved, at man dannede navne af to led, som ikke passede sammen. Dette skede især der-

ved, at man opkaldte to personer og tog en del af hvert navn, f. ex. Bjørnulf efter Herbjørn og Ulvhild, Hallstein efter Hallvard og Steinar. Dog maa vi sige, at vore forfædre forstod sig godt paa at danne vakre og betydningsfulde navne, og dersom de senere slægter havde fulgt i deres spor, saa havde vore folkenavne været ganske anderledes tiltalende, og ingen havde trængt om at skrive sit navn med bare et bogstav for at skjule resten.

Imidlertid kunde mangt og meget rettes paa, dersom kun viljen var der.

Ogsaa vi har en hel del rødder, som meget vel kan bruges til at danne nye navne, nu som før. Der kunde saaledes dannes mange flere navne med »vil:« Vilbjørg, Vilgrim, Vilgunn, Vilmar, Vilmod, Vilrid og ligesaa med roden »bryn«, »dag«, »her«, »hild«, »ing«, »lid«, »rod«, »sig«, »val.«

Istedetfor at danne kvindenavne af mandsnavne ved at hænge til en fremmed endelse, kunde man danne mange vakre navne med slutningsleddet »dis«, »gunn«, »hild«, »trud«, »run« og »veig.« Saaledes med »dis:« Gulldis, Gunndis, Saldis, Sigdis; med »run:« Alvrund, Gullrund, Hallrund, Salrund, Valrund, Vilrund, Øyrun; ligesaa med »veig:« Arnveig, Asveig, Audveig, Dagveig, Hallveig, Herveig, Ingveig, Salveig, Sjøveig, Tjodveig, Øyveig o. s. v.

Denne maade at danne navne ved sammensætning har været almindelig blandt de fleste folkeslag i Asia og Europa — undtagen latinerne. De dannede ofte sine navne ved endelser, som ikke havde nogen selvstændig mening. Denne skik har da senere som

en snyltegjæst trængt sig ind hos mange andre folk, og ogsaa her i landet har man skjæmt ud mange vakre navne ved denne sydlandske endedannelse.

Denne misdannelse er i høi grad fremmet ved den uskik, at et barn skal have flere døbenavne. Den gode gamle skik hos os var, at man kun havde et navn, nu derimod kan man ikke greie sig, uden man har en tre—fire. Forat nu denne navneremse ikke skal klinge altfor tungt, maa man have et slags rim paa den. Der maa være et kort og let navn og et langt og klingende. De gamle, norske navne, som var vante til at staa paa egne ben, maatte da krøges og vries, før de kunde komme i godt selskab. Olav havde nok i lange tider greiet sig særdeles vel alene; men naar det kom i selskab med Martinus, saa maatte det pyntes lidt, og saa fik man Ole Martinus. Olav Ivar Øystein, nei det blev for tungt, men Oliver Øgestenius, 'jo det rimer. Ligedan fik man Olper for Olav Peter og Karolus Olevinus for Karl Olav. Til at danne denne sidste stump, som gir det hele en rigtig sving, passer netop en saadan liden latinsk krøl eller »spæl« paa us, a, nus, inius, anus og ina. Men blir nu denne altfor lang, saa maa der minkes paa en anden kant, og man kaster da bort hovedet og beholder halen igjen. Derved faar man slige navne som Dina, Rina, Tina, Tinius, Mettinus, Larinius osv.

Denne uskik fører ogsaa med sig, at man ofte føier sammen rent forskellige navne uden nogen mening. En tid var det ligefrem en ære at bruge navne som Torkellianna, Bertolina, Anlarina, Kirste-

nanna, Martelena. Her kunde man med rette sige, som presten, da han blev bedt om at døbe en gut »Hans Majestæt*: »kan ikke det første være nok?»

Der findes ogsaa en hel del navne, som synes at være en uklar efterligning af fremmede ord og navne saasom: Bedine, Lavine, Teolina, Gemalia, Guenon, Timian; og nogle navne er dannede af sammenføjede bogstaver, uden at man har knyttet nogen mening til dem saasom Dananda, Gedron, Peton, Haakomedarius. Dette er i grunden ikke navne, men blotte lyd, som man har fastsat, skal betegne det menneske.

Vi skal her anføre en række af de forvanskede og meningsløse navne. Ved dem, som er dannede af kjendte navne, tilføies disse i klammer.

Aamundia (Aamund), Aaseleena (Aasa og Lena), Aasilia, Aasina (Aasa), Aletta (Adelheid), Alida, Alfia, Alvina (Alv), Analius, Andreana, Andriana, Andrina (Anders), Anius Aneleena, (Anna og Lena), Anlarina (Anna og Larina), Annelina, (Anna og Lina), Annemarta (Anna og Marta), Annetta, Annina (Anna), Annolina (Anna og Olin), Antina! (Anton), Arina (Are), Asliana, Asselina, Aslina (Asle lig Atla), Axelia, Axeliana (Axel), Azora (Assur?). — Baardina (Baard), Barolina (Bergtor og Lina), Bastiana (Sebastian), Bedine, Belette, Bergido, Bergina (Berg), Bernhardina (Bernhard), Bertolina (Berta og Olin), Bina, Boletta, Bolina (Bodvild), Bredine (Brede), Britana, Britanna (Brita og Anna), Britanius, Britannus, Britanus (Brita), Brynilanna (Brynhild og Anna). — Dananda, Danelen, Kv. (Daniel og Elen), Danelia, Danilla (Daniel), Davidina, Davina (David), Dina, Dordiana (Dorothea og Anna), Dorotheus, Dortinus (Dorothea). — Edine, Edon, Edvardina (Edvard), Elenanna (Elen og Anna), Elensine (Eler og Sina), Elette, Elevina (Eiliv?), Elianna (Eli og Anna), Eliasina (Elias), Elida (Fridthjovs skib), Elinus (Elen), Elius, Emine, Endrikke

XIII

(Endride), Enette. — Gagga (af Georgina, kjælenavn Gogga), Gedevert, Gedine, Gedron, Gemalia, Genius, Gertruanna (Geirtrud og Anna), Gesenia, Gina, Gislina (Gisle), Gjødina (Gyda), Gretelena, (Greta og Lena), Guenon (Guano? !), Gullina (Gulla), Gunelius, Gunneria, Gunnerius (Gunnar), Gunnilia (Gunna), Guriana (Gudrid og Anna), Gurina, Gurinus (Gudrid), Guruanna (Gudrun og Anna), Gyrina (Gyrid). — Haagina (Haakon), Hansina (Hans), Henrikka, Henrietta (Henrik), Haakomedarius! — Idius, Indiana, Ingeranna (Ingegerd og Anna), Ingvaldina (Ingvald), Iverina, Ivrina, Iverise (Ivar). — Jakobsa, Jakobina (Jakob), Janetta (Jan, af Johannes), Jensine (Jens, af Johannes), Jesenius, Jette (Henriette), Jokumina (Joakim), Jonetta, Joniana, Jonilla (Jon, af Johannes). — Kalmar, Karelius (Karl), Karender (Kari, af Katrina, og Ender), Karianna (Kari og Anna), Kariol (Kari og Ole), Karinius, Karinus (Kari), Kellina (Kell), Kirstenanna, Kirstianna (Kirsti og Anna), Knudiana (Knut), Kristbjørg (Krist og bjørg), Kristiana (Kristi og Anna). — Laginus (Lage), Larina, Larinius (Laurentius?), Larsiana, Larsina (Lars), Lauretta (Laura, af Laurentia), Lavine, Lina, Lona (Apollonia), Lotte (Charlotte), Luisiana (Lovise, af Ludvig). — Margido, Martelena (Marta og Lena), Mettinus (Mette), Mikelina (Mikael), Mildriana (Mildrid og Anna), Mina, Monsina (Mons). — Neline, Netta (Annetta), Niletta (Nille, af Peter-nille), Nilsina, Nilsmund (Nils af Nikolaus, mund: beskyttelse), Noranus. — Oldine, Olevina (se under Olav), Omunsine (Omund og Sina), Osea, Osmina (Aasmund), Othilde, Ottina (Ottar). — Paalina, Pauletta (Paulus), Perlinus, Perolina (Per og Olina), Peton, Petranna, Petrea, Petrina (Peter). — Randina, Randinius (Ragnid), Rasmina (Rasmus), Raspinus, Rebine, Reguline, Remine, Rina, Rollina (Rolleiv?). — Sakina (Sakarias), Samina, Sammelina, Samuelina (Samuel), Samsina (Samson), Seline, Simonetta, Simonia (Simon), Sina, Siriana (Sigrid og Anna), Skarlotta (Charlotte af Karl), Steffina (Steffan), Stenetta (Stein), Stina. — Taletta (Thala), Taraldina (Torvald), Telise, Teoline, Timian, Tina, Tinius, Tobina (Tobias), Tolga (den tolvte), Tomasina, Tomina (Tomas), Torgina (Torgeir), Torina, Torinus (Tore), Torkelliana, Tostina (Torstein). — Veline.

Navnenes skrivemaade.

Man træffer ofte paa navne, som er saa forandrede ved de mange underlige skrivemaader, at de er rent ukjendelige. Dette har dels sin grund i ukyndighed, dels i en besynderlig lyst til at efterabe fremmede landes navneformer.

For at kunne skrive et navn rigtigt er det ofte nødvendigt at kjende dets sammensætning; men man kan ikke vente, at folk flest skal have rede paa den ting. Derimod burde prester og lærere kunne retlede folk en smule og ialfald selv skrive navnene rigtigt. Dog ser man ikke saa sjelden, at de maa lade sig nøie med at skrive dem efter udtalen. Derved har mange gamle navne lidt efter lidt faaet et saa uheldigt udseende, at folk ikke længere vil kjendes ved dem. Og det er ikke saa underligt, naar man ser navne som »Jøl« istedetfor Ljodolv, »Frier« for Fridgeir, »Kjøl« for Tjodolv, »Kjøn« for Tjodunn, »Kystel« for Tjostolv, »Sjur« for Sigurd osv.

Andre navne blir udpyntede, som om de var komme fra et fremmed land, eller de blir ligefrem skrevne som fremmede navne, trods de er ægte norske.

Man finder saaledes skrevet Salomon istedetfor Salmund og Solmund, Justin for Jostein (Jøsten) og Augustin for Audstein.

Man ser former som Schøluf for Skjoldulv, Sjøphar for Sjøfar, John for Jon, Knudt og Knud istedetfor Knut, og Ohle for Olav osv.

Endvidere ser man ofte den uskik, at kvindenavnene ender paa e, mens den rigtige norske endelse i kvindenavnene er a.

I denne bog er nu den rigtigste form af navnet sat, først med udhævede bogstaver. Forvansknin-
gerne er satte i klammer, og meningen dermed er, at man ikke burde bruge slige former, ialfald aldrig i skrift.

Nogle navne kunde man ogsaa skrive i en ældre form; saaledes skriver man stundom endeled-
det »ulf« istedetfor »ulv« f. ex. Brynjulf for Bryn-
ulv, og Alf, Eilif, Olaf istedetfor Alv, Eliv, Olav.

Andre navne kunde skrives i en nyere form, saaledes forleddet »Ann« istedetfor »Arn« f. ex. Annbjørn for Arnbjørn, og endeledet »ild« istedetfor »hild« f. ex. Brynild for Brynhild.

I det væsentligste har jeg lagt Ivar Aasens og Munchs retskrivning til grund, og denne er igjen, med de nødvendige tillempninger, bygget paa de former, som navnene fra den ældste tid af har havt her i landet.

Veiledning.

Alle egentlig norske navne er trykte med fede bogstaver uden tilføjelse af »norsk.« Her er ogsaa taget med en del oldnorske navne, som i de senere aar tildels er komne i brug.

Man vil sjelden finde særskilt opført de mandsnavne, som har de fremmede endelser ius, inus, inius, anus og nus, og de kvindenavne, som ender paa a, ana, iana, ina, etta, ia, ea, illa og ilia (e, ane, iane, ine, ette, ille). Disse endelser forandrer ikke navnets betydning, og man finder derfor denne, naar man kaster slutningsendelsen bort og slaar op det navn, som da staar igjen, f. ex. Baardina under Baard, Gunnerius under Gunnar.

Den rigtige norske form af navnene er sat først, derefter de mindre rigtige og saa forvanskningerne indesluttet i en klammer.

Derefter staar et kolon, og saa kommer navnets betydning.

I en ny klammer er derpaa tilføiet navnets gamle former og de grundrødder, hvoraf det er sammensat. Efter hver rod staar dens egentlige betydning.

Hvor det kan hjælpe til at klargjøre et navn, er ogsaa dets form i andre sprog og enkelte korte oplysninger tilføiet. Tilslut staar det sprog, som de fremmede navne tilhører.

?	—	betegner, at dette er tvilsomt eller usikkert.
:	—	dette betyder.
Kv.	—	kvindenavn.
M.	—	mandsnavn.

Aagaat, Aagot, Agatha, Agathe: den gode
(Af et egenskabsord *agathos*). Kv. — Græsk.

Aake, Aage: den lille oldefader; den i hvem en
af forfædrene er gjenopstaaet. (Det er sand-
synligvis en formindskelsesform af en rod an
(oldnorsk *aai*), som svarer til det tyske *ahn*,
oldtysk *ano*: en af forfædrene, en oldefader.
Oldtysk *Anniko*. Oldnorsk *Aaki*. — Navnet
brugtes mest i Danmark). M.

Aale: den lille oldefader; et barn i hvem en af
forfædrene er gjenfødt. Det er et formindskelses-
ord, som svarer til det oldtyske *Analo, Anilo*.
(Oldnorsk *Aali*. Dette er sandsynligvis ikke lig
Ole, som er en forvanskning af *Olav*). M.

Aamund (*Aamunde, Omund*; dette forveksles ofte
med *Amund*): forfædrenes forsvarer; oldefade-
rens beskytter. (Oldnorsk *Aamundi* og *Amundi*.
Aai: oldefader. *Mund*: forsvar, beskyttelse —
fæstegave. Se *Agmund*). M.

Aane (*Aagne* og *maaske Aadne?*): oldefaderen; en
af forfædrene. (*Aane* er rimeligvis samme navn
som det oldtyske *Anno* af *ano*: oldefader. Hos
Saxo omtales bueskytteren *Aan*. Vi har det ogsaa
i gaardsnavnene *Aandal* og *Aanstad*). M.

Aanet: den frygtelige, bistre. (Maaske det oldnorske Øndott (Andott): frygtelig). M.

Aanund, Anund (Aanen, Anon o. s. v.). Baade betydningen og oprindelsen af dette navn er dunkel; oldnorsk Ønundr, Anundr. Enten sammensat af And-undr; and: imod, eller An-vind; vind skulde efter Munch være folkenavnet en vender. Dette er dog meget usikkert). M.

Aarlaug (Orlog, Orlov): den, som bringer ren aaring; den, som fra begyndelsen af er ren? (Aar; et aar, aaring — begyndelsen, aarle — sendebud. Laug: ren, klar, egentlig bad). Kv.

Aarmod: den, som har mod fra først af; det djerve sendebud. (Mod: modig, djerv). M.

Aarrid (Aari): den, som er udrustet med god aaring — eller tidlig rustet til sin udferd. (Rid: rustet til udferd, ridende? Af Munch antaget for at være lig frid: fager). Kv.

Aarstein: aaringens ædelsten; ædelstenen i aarets grøde. (Stein: sten; ædelsten; se Stein). M.

Aasa (Aase): gudinden, aasynjen. (Aas i dette og de følgende navne: en asagud, en af æserne. Det betyder ogsaa en bjælke, støtte, opholder og endelig en bjergryg eller aas; se Asbera). Kv.

Aashild (Aasilda): gudens ledsagerinde i strid; opholderens valkyrie. (Hild: strid, stridsmø, ledsagerinde i strid; se Hilda). Kv.

[Aaslaug, se Aslaug.

Aasni (Aasne): en ny gudinde i slægten. (Oldnorsk Aasny. Ny: ny, tilvoksende, ung). Kv.

Aasta (Aaste): yndest; kærlighed. (Oldnorsk Aasta dannet af Aast: kærlighed). Kv.

[Aasmund, se Asmund.

[Aastein, se Audstein.

Aasulv, **Aasulf** (Aasov, Aasul, Aasel!): gudeulven; den haardføre opholder. (Ulven var et helligt dyr og billede paa haardførhed). M.

Aasvald (Osvald): gudemagt; den raadende opholder. (Vald: magt, raadende; se Vald). M.

[Aattar, se Ottar.

Aavald (Ovild): den raadende oldefader; en hersker fra forfædrene. (Det svarer til det oldtyske Anavalt af ano (oldnorsk aai): en af forfædrene. Vald: magt, hersker, raadende; se Vald. Det kunde maaske ogsaa være en gammel udtaleform af det oldnorske Øgvaldr; se Agvald). M.

Abel: et aandepust; forfængelighed. M. — Hebraisk.

[Abel, Abelone, Ablun, se Apollonia.

Abraham, **Abram**: mængdens fader; den op-høiede fader. M. — Hebraisk.

Absalon: fredens fader. M. — Hebraisk.

Ada: ynde, skjønhed. Kv. — Hebraisk. (Ogsaa tysk og engelsk).

Adam: menneske; den, som er af jorden. M. — Hebraisk.

Adelheid, **Adeleid**, **Alet**, **Aletta**, **Alte**, **Ales**: af straalende æt, en ædel person. (Adal: æt, adel, ægthed. Heid: lys, klar — eller en person). Kv. — Tysk.

Adolf: faders ulv; faderens haardføre søn. (Op-

rindelig Atha-ulf. Atha: fader. Ulf, se Ulv).
M. — Gothisk.

Adrian (Arian): en fra byen Hadria ved Adriaterhavet. (Egentlig Hadrianus. Arian er maa-ske det græske Areianos; tysk Arian). M. — Latin.

Ael, Al: den ædle kvinde. (Egentlig Adele — deraf Edel og Edle). Kv. — Tysk.

Agathon: den gode. (Se Aagaat). M. — Græsk. [Agathe, se Aagaat.

Aggrim (Agrim): den hjelmbærende tugter; den skrækindjagende med dække over hovedet. (Ag i dette og de følgende navne: age, tvang, skræk. Grim: med grime, dække eller hjelm over hovedet; se Grim). M.

Agmund (Ammund, Amund. Det forveksles ofte med Aamund): tugtens beskytter; en forsvarer, som indgyder respekt. (Oldnorsk Agmundr og Øgmundr. Mund: beskyttelse, forsvar — fæstegave). M.

Agna: den, som holder age; den respektindgydende. (Det er afledet af agn lig ag: age, tvang. — Tysk Agina og Agna). Kv.

Agnar: den skrækindjagende kriger. (Oldnorsk Agnarr af Agn-har. Har: hærmand, kriger). M.

Agnes, Agneta: den rene; den kydske. Kv. — Græsk.

Agvald (Avald — falder let sammen med Aavald): den, som raader over tugten. (Oldnorsk Agvaldr og Øgvaldr. Vald: magt, raadende; se Vald). M.

Aimar: den ypperlige tugter. (En forvanskning af det tyske Agimar). M. — Tysk og fransk.

Albert, Albrigt: af lysende æt, den adelsklare. (Angelsaksisk Ædelbriht; tysk Adalbert (frisisk forkortning Ebbe). Adal: æt, adel, ægthed. Bert: bjart, lys). M. — Tysk.

Albinus: den hvide. M. — Latin.

Alert: den ætstærke; den adelstærke. (Egentlig Adelhart. Hart: haard, stærk). M. — Tysk.

Alet, Aletta, Alte, Ales: af straalende æt. (Egentlig en forkortning af Adelheid). Kv. — Tysk.

Aleksander, forkortet Sander: mandens forsvarer. M. — Græsk.

Alfred: alvens raad. (Af Alf-red. Alf: en alv. Red: raad). M. — Engelsk.

Alma: den nærende, vederkvægende. Kv. — Latin.

Alv, Alf: alven. (Alverne var et slags aander, som man tænkte sig omtrent som vore engle). M.

Alvald: den raadende alv. (Maaske for Alvvald. Vald: magt, raadende). M.

Alvgeir, Alfgeir: alvespydet. (Geir: spyd, vaaben). M. — Islandsk.

Alvgerd, Alfgerd: den beskyttende alvinde. (Gerd: omgjærdende). Kv. — Islandsk.

Alvheid, Alfheid: den lyse alvinde; den lysende kvinde. (Heid: lys, klar — ogsaa guld). Kv. — Islandsk.

Alvhild (Alvild, Alvilda): alvens ledsagerinde i strid; alvens valkyrie. (Hild: strid, skjoldmø, en af valkyrierne; se Hilda). Kv.

Amalia (Amalie): arbeide; møie. (Af Amal (aml): arbeide). Kv. — Tysk.

Amandus, Amanda: den elskværdige. — Latin.
[Ambjør, Ambjønn o. s. v. se Arnbjörg, Arnbjørn o. s. v.]

Ambrosius, Ambros: den, som næres med himmelbrød; den udødelige. M. — Græsk.

[Amund, se Agmund.]

Ananias: Gud forbarmer sig, eller Gud træder imod. M. — Hebraisk.

[Anbjør, Anfinn o. s. v. se Arnbjörg, Arnfinn o. s. v.]

[Andi og Andri, se Arnrid.]

[Andor, se Arndor.]

Andreas, Anders: den mandige. M. — Græsk.

Anna, Anne, Ane (og det tyske kjælenavn Anniken, det engelske Nancy og det franske Nina): den benaadede. (Det gamle testamentes Hanna). Kv. — Hebraisk.

Ansgar: asagudens spyd. (Det hedder paa norsk Asgeir). M. — Tysk.

Antonius, Anton (Tonius, Tønnes; Antonia, Antonette, Netta, Tonia, Tonje): den, som er foran; den fremadstræbende. — Græsk.

Apollonia (Apelone, Abelone, Ablun, Ablu, Abel; Lona, Lone): den guddommelige; den, som hører til guden Apollo. Kv. — Græsk.

Arø: ørnen. (Oldnorsk Are. Dette Are er af samme rod som Arne og betyder en ørn). M.

[Arent, se Arnold.]

[Arian, se Adrian.]

Arna (Adna, maaske for Anna): ørnen. (Arn i dette og de følgende navne: ørn).

Arnbjörg (Anbjør, Ambjør): ørnehjælpersken; den hjælpende ørn. (Björg: hjælp, beskyttelse; se Björg). Kv.

Arnbjørn (Anbjønn, Ambjønn): ørnebjørnen; den stærke ørn. (Bjørnen bruges som billede paa mod og styrke). M.

Arnborg (Anbor, Ambor, Ambør): ørnebeskytterinden. (Borg: beskyttelse, forsvar; en borg. Endelsen borg var dansk og svensk. — I norsk brugte man derimod björg; se Borgar). Kv.

Arndis: ørnens skjoldmø. (Dis: valkyrie, skjoldmø; se Disa). Kv.

Arndor (Andor): gudeørnen; den kæmpestærke ørn. (Egentlig Arnthor. Tor: den kæmpestærke tordengud). M.

Arndora (Andora): den kæmpestærke ørn. (Egentlig Arn-thora). Kv.

Arne (Arn; Aadne er maaske et andet navn, se Aane: ørnen. (Se Are). M.

Arnfinn (Anfinn): finneørnen; den kloge ørn. (Finn: klog, opfindsom? dernæst en »finn«). M.

Arnfred: ørnen, som stifter fred; den fredelige ørn. (Fred: fred eller fredstifter). M.

Arnfrid (Anfri): den fagre ørn. (Frid: fager). Kv.

Arngeir: ørnespydet. (Geir: spyd). M. — Islandsk.

Arngærd (Angjær): den beskyttende ørn. (Oldnorsk Arngærd. Gjærd: omgjærdende, beskyttende). Kv.

Arngrim (Angrim): den helmbærende ørn. (Grim: med grime, dække eller hjelm over hovedet; se Grim). M.

Arngunna (Angunna): ørnens stridsgudinde; den, som strider som en ørn. (Gunn: strid, stridsgudinde; se Gunna). Kv.

Arnhøid: den klare ørn. (Heid: lys, klar). Kv.
— Islandsk.

Arnhild (Arnille?): ørnevalkyrien. (Hild: strid, valkyrie; se Hilda). Kv.

Arnljot: den stygge ørn; ørnen, som skræmmer fienderne. (Ljot: styg, fæl; som ser afskrækkende ud). M.

Arnkøll (Ankjell): ørnekjedel; ørnehelmen. (Kell: kjedel, offerkjedel, hjelm; se Ketel). M.

Arnlaug (Anlaug, Anlou): den rene ørn. (Laug: ren, klar; egentlig bad). Kv.

Arnleiv? (Anløf): ørneætlingen. (Leiv: levning, efterkommer; se Leiv). M.

Arnmød: den djærve, modige ørn. (Oldnorsk Arnmodr. Mod: modig, djærv). M.

Arnodd: ørnespydet; ørnepilen. (Odd: spids, pil, spyd; se Odd). M. — Islandsk.

Arnold, forkortet Arent (Arnt): Den vældige ørn. (Se Arnvald). M. — Tysk.

Arnrid (Andri, Andi): den til udfærd rustede ørn. (Andi skal være opstaaet ved en omsætning af Arnrid, ligesom Randi af Ragnrid. Rid: ridende? rustet til udfærd). Kv.

Arnstein (Anstein): ørnestenen; ørnens ædelsten. (Stein: sten, ædelsten). M.

Arntrud: den ørnestærke; den kraftige valkyrie, som ligner ørnen. (Oldnorsk Arnthrud. Thrud: styrke, kraft. Det var navn paa en af valkyrierne). Kv.

Arnulv (Anulf): ørneulven; den haardføre ørn. (Se Ulv). M.

Arnvald (Annvald; Amball?): den vældige ørn; den raadende ørn. (Vald: magt; raadighed). M.

Arnvid (Anved): ørnetræt; den støttende ørn. (Oldnorsk Arnvidr. Vid: træ, støtte. Træet brugtes ofte som billede paa manden, især krigsmanden). M.

Aron: den spirende; læreren? M. — Hebraisk.

Arvid (Arve): ørnetræt; den ranke ørn. (Oldnorsk Arvidr. Ar er det samme som Arn: ørn). M.

Arthur: den udmærkede; den fornemme. M. — Keltisk.

Asbera (Asber, Asper): gudebinnen; den stærke gudinde. (As i dette og de følgende navne er lig Aas: en af æserne; en asagud. Det betyder ogsaa en bjælke, støtte, opholder. Foran en konsonant lyder det sædvanlig as. Bera: binne, hunbjørn). Kv.

Asbjørg (Asbjør): gudehjælp. (Bjørg: beskyttelse, hjælp; se Bjørg). Kv.

Asbjørn: gudebjørnen; opholderens styrke. (Bjørn: en bjørn — billede paa styrke). M.

Asborg (Aspor): gudebeskyttelse. (Borg: beskyttelse, hjælp — en borg; se Borgar). Kv.

Asdis: gudevalkyrien; opholderens ledsagerinde i strid. (Dis: valkyrie; se Disa). Kv. — Islandsk.

Asgaut: gudemesteren. (Gaut: en som gyder, en mester; se Gaut). M.

Asgeir (Asgjeir, Askjer, Asker): gudespyd; Guds vaaben. (Oldnorsk Asgeir. Tysk Ansgar. Angelsaksisk Osgar. Dette er maaske det samme navn som Oskar. Geir: spyd, vaaben). M.

Asgerd (Asgjær, Askjer): den beskyttende gudinde. (Gerd: omgjørdende). Kv.

Asgrim: gudehelmen; den hjelmudrustede opholder. (Grim: med grime, hjelm eller dække; se Grim). M.

Askell (Askjell, Askild): gudekjedel; Guds offerkjedel; opholderens hjelm. (Oldnorsk Askell. Svensk Axel. Dansk Eskild. Kell: kjedel, offerkjedel, hjelm? Se Ketel). M.

Aslak (Atlak): gudeleg; Guds gjæsteven. (I oldnorsk poesi bruges Aslacr om hanen. Lak enten lig leik: leg, eller gjæsteven?) M.

Aslaug (Aaslaug, Oslou): den rene gudinde; Guds renhed. (Laug: ren, klar; egentlig bad). Kv.

Asmod: den djærve asagud. (Mod: modig, djærv). M. — Islandsk.

Asmund (Osmund): gudebeskyttelse; opholderens forsvar. (Mund: forsvar, beskyttelse — fæstegave). M.

Assur (Asor, Asser): den, som giver gjensvar; den, som svarer imod. (Oldnorsk Assurr, Øssurr, Øzurr; angelsaksisk Atsur. Det kommer maaske af Antsurr lig Andsvarr paa svenske runestene, og dette kunde efter formen høre sammen med andsvara: svare imod, give tilsvær). M.

Astrid (Astri): gudinden, som staar rede til at drage ud; den, som guderne har rustet til udferd. (Oldnorsk Astridr; dansk Estrid. Rimeligvis for As-rid. As: asagud. Rid: rustet til udferd som en valkyrie, ridende? Munch mener, at rid er lig frid: fager. Andre tager navnet af aast: kjærlighed). Kv.

Asvard: gudevogteren. (Vard: vagt, vogter). M.
Asvor: den varsomme gudinde. (Vor: varsom, klog?). Kv. — Islandsk.

Atla (Asla og maaske Aslina, Aselina): den heftige, strenge. (Dette og det følgende navn er dannet af atall: heftig, barsk, slem). Kv.

Atle (Asle, Alt): den heftige, skarpe. (Oldnorsk Atli; se Atla). M.

Aud: den rige; den, som har megen formue; den lykkelige. (Oldnorsk Audr. Aud i dette og følgende navne: rigdom, formue, lykke). Kv.

Audbjørg (Aubjør, Øbjør!): rigdoms hjælp; lykkens beskyttelse. (Bjørg: beskyttelse, hjælp; se Bjørg). Kv.

Audbjørn (Aubjørn): lykkebjørnen; den rige bjørn. M.

Aude: den rige; den lykkelige. (Dannet ved afledning af aud). M.

Audfinn: den rige finn, eller den kloge rigmand. (Finn: klog, opfindsom, se Finn). M.

Audgerd: den, som hegner om formuen; den, som værner om lykken. (Gerd: omgjørdende, beskyttende). Kv.

Audgrim (Augrim): rigdommens hjelm eller dække;

den hjelmbærende rigmand. Grim: med grime, hjelm eller dække; se Grim). M.

Audgunn (Augunna): rigdommens eller lykkens stridsgudinde. (Gunn: strid, stridsgudinde; se Gunna). Kv.

Audhild: rigdommens skjoldmø; lykkens stridsgudinde. (Hild: strid; se Hilda). Kv. — Islandsk.

Audkell (Aukjell): rigdommens kjedel eller den hjelmbærende rigmand. (Kell: kjedel, hjelm? Se Ketel). M.

Audni: (Unni, Onne?): ny formue; ny lykke. (Oldnorsk Audny. Ny: ny, ung). Kv.

Audstein (Austein, Aastein, Ostein; Ystein?): lykkestenen; rigdommens ædelsten. (Stein: sten; se Stein). M.

Audulv (Oulf): lykkeulven; den lykkelige ulv. (Se Ulv). M.

Audun (Auden, Auen, Augun): rigdommens ven; lykkens ven. (Egentlig Audvin. Vin: ven). M.

Augustinus, Augustin. August (Agust); Augustina; Augusta: den, som har faaet forøgelse; den ophøiede, majestætiske. — Latin.

Aurora: morgenrøden. Kv. — Latin.

Avlø: den stridskraftige; den mægtige; erhververen. (Oldnorsk Afl). M.

[Avald, se Aavald.

Axel; svensk omsætning for Askell: gudekjedel. (Se Askell. Andre anser det for en forvanskning af Aslak eller ogsaa af Absalon). M.

Baard (Baar): den øksebærende, eller den fredelige paa bølgerne. (Oldnorsk Baardr, maaske for Baarrød af baara: bølge og rød: fred, — eller ogsaa af Bard: stridsøkse). M.

Balder: herren; fyrsten. Baldr var fromhedens og uskyldighedens gud; derfor var han saa lys og fager, at det skinnede af ham. Oprindelig skal hans navn betyde en herre. — Oldnorsk.

Baldvin, **Balduin**: den tapre ven; fyrstevennen. M. — Tysk.

Baltser (Balthasar): (Gud) bevare hans liv. (Det kommer vel af Daniels tilnavn Beltsasar. — Efter sagnet hed de tre vise fra Østerland Balthasar, Kaspar og Melkior). M. — Kaldæisk.

Barbraa, **Barbro**, **Barbara**: den fremmede. (Af et græsk ord barbaros: den, som taler uforstaaeligt, en fremmed). Kv. — Græsk.

[**Bardo**, **Baro**, se **Bergtor**.

[**Bauge**, se **Boge**.

Bastian (Baste?); forkortning af **Sebastian**: den ærværdige; den tilbedte. M. — Latin.

Baugheid (Baugeid, Bogeid): den lyse ringbærerske; guldringen. (Baug: ring. Heid: lys, klar — guld). Kv.

Beata (Beatrice): den lykkelige. Kv. — Latin.

Begga: enten forvending af **Bergljot** eller lig det tyske **Begga**: den stikkende, huggende. Kv.

[**Bendik**, **Bendiks**, se **Bent**.

Benjamin: lykkens søn. M. — Hebraisk.

Bent, **Benk**, **Bendik**, **Bendiks**, **Bendikt**, (**Benta**,

Bendika. Kv.): den velsignede. (Egentlig Benedictus). M. — Latin.

Bera: binner; hunbjørnen. (Oldnorsk Bera). Kv.

Berg: bjerget, eller bjærgeren, hjælperen. (Oldnorsk Bergr). M.

Bergdis: hjælpens valkyrie; fjeldets valkyrie. (Dis: valkyrie; se Disa). Kv.

Berge (Bergje, Berger, se Byrge): bjerget, eller bjærgeren, hjælperen. M.

[Bergit, se Brita.

Bergljot: den stygge hjælperinde; hjælpersken, som ser afskrækkende ud for fienderne. (Berg: bjærgning, hjælp. Ljot: styg). Kv.

Bergsvein: bjærggutten; den hjælpsomme dreng. (Svein: sven, gut, dreng). M.

Bergtor (Bertor, Berdor, Berdon, Bardo, Baro, Børaa o. s. v.): bjærgguden; den kæmpestærke hjælper. (Tor: den kæmpestærke tordengud). M.

Bernt (Bern), Bernhard: den bjørnhaarde, kraftfulde. (Oldtysk Berinhard. Berin: bjørn. Hard: haard, kraftig). M. — Tysk.

Berta (Berte): den lysende, klare. (Det kunde ogsaa være af Brita). Kv. — Tysk.

Bertel, Berthold: den lysende hersker; den lysende magt. (Oldtysk Berchtvald. Bercht: bjart, lys. Vald: magt, raadighed. — Andre henfører det til Bartholomæus: undertrykkerens søn). M. — Tysk.

Bertram: den lysende ravn. (Oldtysk Beracht-raban, Bertramn. Baban, Ramn: ravn). M. — Tysk.

Bertrand: det lysende skjold. (Rand: skjoldrand, skjold). M. — Tysk.

Berulv (Berul, Børel, Børild, Børuf, Børru o. s. v.): bjørneulven; den stærke, haardføre. (Oldnorsk Berulfr. Ber: bjørn. Ulf: ulv). M.

Besse (Bess): bjørnen; den stærke. (Oldnorsk Besse, egentlig Berse: bjørn). M.

[Betsey, Betty, se Elisabet.

[Birger, se Byrge.

[Birgit, Birgitta, Birta, se Brita.

Bjarne, Bjerne (Bjenne, Bjønne): bjørnen; den stærke. (Oldnorsk Bjarne. Det er en afledningsform af bjørn). M.

Bjarte, Bjerte: den lyse, klare. (Det er dannet af egenskabsordet bjart). M.

Bjug: den bøiede; en, som gaar nedbøiet; bøieren? (Oldnorsk Bjugr). M.

Björg: beskytterinden; hjælpersken. (Björg: hjælp, beskyttelse. Dette ord bruges meget i vore navne; men det ombyttes ofte med borg, som oprindelig var den almindeligste danske og svenske form; i norsk brugtes derimod mest formen björg). Kv.

Björgmund (Bjermund, maaske for Bjarnmund): hjælpens forsvarer. (Mund: forsvar, hjælp — fæstegave). M.

Björgulv (Björguf): den hjælpende ulv. (Se Ulv). M.

Björn (Bjønn): bjørnen. — Den bruges som billede paa stor styrke. M.

Bjørnar (Bjørner): bjørnekrigeren; den stærke krig. (Bjørn-har. Har: krig, hærmand. Det kunde ogsaa være et gammelt Bjørnvard). M.

Bjørnhild (Bjønnild): den stærke valkyrie; bjørnens ledsagerinde i strid. (Oldnorsk Bjarnhild.

Hild: strid, ledsagerinde i strid; se Hilda). Kv.

Bjørnolv (Bjørnolf; Bjørnalf?): bjørneulven. (Se Berulv). M.

Bjørnvald: den raadende bjørn, den stærke her-
sker. (Vald: magt, raadighed). M.

[Bo, se Bue.

[Bodil, se Bodvild og Bothild.

Bodmod, **Bødmod**: den, som er modig i kam-
pen. (Bod, oprindelig Bød: kamp, strid. Mod:
modig, djerv). M. — Islandsk.

Bodolv, **Bødolf**: kampulven. (Se Ulv). M. —
Islandsk.

Bodvar: den, som er klog i striden. (Oldnorsk
Bødvarr. Var: varsom, klog?). M.

Bodvild? (Boville, Bodil, Boel, Bol, Bolina, Boletta.
De sidste kan ogsaa komme af Bothild): kamp-
valkyrien. (Oldnorsk Bødvild for Bøduhild.
Bød: kamp. Hild: strid, ledsagerinde i strid;
se Hilda). Kv.

Boge (Bogje, Baaje, Bauge, Bøie, Bøye): buen.
(Oldnorsk Boge). M.

[Bol, Bolina, Boletta, se Bodvild og Bothild.

Bonde: en bonde. (Oldnorsk Bondi, egentlig
buandi: en boende, bosat selvstændig mand). M.

Borgar (Borger): forswarets hærmand. (Oldnorsk
Borgar for Borg-har. Borg betyder forsvar, be-
skyttelse; dernæst et beskyttet sted, skandse
eller borg; det tyske burg. I slutten af navne
var det mest almindeligt i Danmark og Sverige.

I Norge brugtes mest bjørg. Har: kriger, hærmænd; se Harald). M.

Borghild (Borgilda, Borrild!): forswarets valkyrie; den, som følger i forsvarsstriden; borgens skjoldmø. (Hild: strid, ledsagerinde i strid; se Hilda). Kv.

Borgni (Borni): en ny beskytterinde, nyt forsvar. (Oldnorsk Borgny. Ny: ny, ung). Kv.

Borgulv (Borru?): den hjælpende ulv. (Se Ulv). M.

Bothild (Botilda. Bodil, Boel, Bol? Se Bodvild): bedringens valkyrie. (Oldnorsk Bothild. Bot: bod, bedring. Hild: strid, stridsgudinde; se Hilda). Kv.

Botolv (Botolf, Butull): bedringens ulv; den haardføre forbedrer. (Se Ulv). M.

Brand: sværd, vaaben; ogsaa en stang. M.

Brandolf: sværdulven. (Brand: sværd. Slutningsledet olf, se Ulv). M.

Bratt: den stolte, stive; den hurtige. M.

Brede: den tvingende? (Maaske lig et gammelt Bredi? Tysk Briddo, Brede; fransk bride: bidesel, tøile). M.

Brigt (Brygt): den lyse. (Egentlig sidste stavelse af Albright, Ingebrigt o. s. v. Engelsk Bright). M. — Tysk.

Brita, egentlig Brigita. Deraf Brigda, Brygda, Brita, Brit, Birgitta, Birgit, Bergit, Berit, Birta og maaske Berta: den herlige, den ærværdige, den indflydelsesrige. Kv. — Keltisk.

Brodd (Braad): spidsen, pilen, eller spiren? M.

Broder: broderen. (Oldnorsk Brodir). M.

- Bruno:** den brune, mørkladne. M. — Tysk.
- Bruse:** brusebukken. (Oldnorsk Bruse: en buk). M.
[Brygda, se Brita.
- Bryngard:** den brynjeklædte forsvarer. (Bryn: brynje, pantserserk. Gard: gjærde, forsvar). M.
- Bryngerd:** den brynjeklædte beskytterinde. (Gerd: omgjærdende). Kv.
- Brynhild** (Brynilda, Brynilla, Bronild): den brynjeklædte skjoldmø. (Hild: strid, ledsagerinde i strid, skjoldmø; se Hilda). Kv.
- Brynjulv, Brynjolf** (Brynjul, Brynjuld, Brynnel, Bryngild, Bryngel, Brynil): den brynjeklædte ulv; den haardføre med brynje udrustede kriger. (Oldnorsk Brynjolfr; se Ulv). M.
- Brynvald** (Brynold): den brynjeklædte hersker. (Vald: vælde, raadende, hersker). M.
- Bue, Bo:** en boende mand. (Oldnorsk Bui). M.
- Byrge, Birger** (Børre): bjærgeren, hjælperen. (Oldnorsk Birgir (Byrger). Det er beslægtet med Bjørg og Berg lig bjærgning; se Berge). M.
[Bærul, Børel, se Berulv.
[Børre, se Byrge.
[Bøye, se Boge.
- Cato:** den alvorlige, vise. M. — Latin.
- Cicilia, Seselja, Sissele, Sissel:** den blinde. Kv. — Latin.
- [Charlotte*), se Karl.
- Cyprian, Syprian:** en mand fra Cypern (Kyprios); kobbermanden. — Græsk.

*) De øvrige navne, som stundom skrives med C og Ch, findes under K.

[Daarte, se Dorothea.

Dag: dagen; den lysende. (Oldnorsk Dagr). M.

Dagbjart: den, som er lys som dagen. (Dagbjarttr svarer til det tyske Dagobert). M. — Oldnorsk.

Dagfinn (Daffinn): dagens finn; den opfindsomme, lysende mand. (Finn: klog, opfindsom; dernæst en »finn«). M.

Dagheid: den lyse, klare dag; dagens guld. (Heid: lys, klar; dernæst guld). Kv.

Dagmar: dagens mø; yndig som dagslyset. (Nogle anser dette navn for böhmsk, Dragomir: den fredkjære. Det er dog rimeligvis dansk af Dag-mar. Mar betyder egentlig navnkundig, herlig. Munch tror, at det oldnorske mær, dansk maar; en mø, en pige kommer af dette mar. — Der findes et norsk Dammei, maaske Dagmøy, som vilde svare til Dagmar). Kv. — Dansk.

Dagni (Dagne): en ny dag; frisk som dagen. (Oldnorsk Dagny. Ny: ny, tilvoksende). Kv.

Dagrun: dagens veninde. (Run: hemmelig, fortrolig, veninde). Kv. — Islandsk.

Dan: den danske. (Oldnorsk Dan. Det er det gamle folkenavn paa danerne. Et andet navn er bibelens Dan: dommer). M.

Dankert: takkens vogter. (Dankwart). M. — Tysk.

Daniel: Gud er min dommer. M. — Hebraisk.

David: den elskede. M. — Hebraisk.

Didrik (Dirik): folkets konge; den som har magt over folket. (Det tyske Dietrik, oldtysk Theüderik, som ikke maa forveksles med det græske Theodo-

- rus, svarer til det norske Thjodrik. Thjod: folk.
 Rik: konge — senere lig mægtig). M. — Tysk.
Dina er en afstumpning af Edvardina, Gjødina, Randina o. s. v. Det kunde maaske ogsaa være det hebraiske Dina: en, som dømmer; en, som hævder retten. Kv.
- Dines, Dønnes**: gudesønnen; gudeskoven; vinskjenkeren? (Egentlig Dionysios). M. — Græsk.
- Disa, Dis**: skjoldmøen; valkyrien. (Diserne var et slags kvindelige aander, saasom Gunn, Hild, Thrud o. s. v. De kaldes ogsaa valkyrier, da de fulgte med i striden og udvalgte og ledsagede de faldne kæmper til Valhall). Kv.
- Ditlef, Ditlev**: folkets efterkommer. (Oldtysk Thiotleip vilde paa norsk hedde Tjodleif. Tjod: folk. Leif: levning). M. — Tysk.
- Ditmar**: folkeberømt. (Mar: klar, berømt). M. — Tysk.
- Domhild** (Domilde): dommens stridsmø. (Dom: dom. Hild: strid, stridsmø; se Hilda). Kv.
- Dominikus**: den, som tilhører Herren. M. — Latin.
- Dorothea, Dorte, Daarte, Dordei, Dyrdei, Dordi** o. s. v. Forkortet Thea; Dora (se Theodora): Guds gave. Kv. — Græsk.
- Dræng**: en karl; en mandsperson — en ungarl. M.
 [Drude, Druda, se Truda.
 [Dyrdei, se Dorothea.
- Dyrø**: dyrebar; kjær. (Aflødet af egenskabsordet dyr: kostbar, kjær). M.
- Dyrhild**: den kjære skjoldmø. (Hild: strid, ledsagerinde i strid; se Hilda). Kv. — Islandsk.

[Ebbe, se Albert. Efter andre lig Evert.

Edel, Edle (Ædel): den ædle, ædelbaarne. (Se Ael). Kv. — Tysk.

Edies (Edius): ungbukken; eller den, som er klædt i gedeskind. (Egentlig Egidios). M. — Græsk.

Edmund: rigdommens beskytter; den rige beskytter. (Egentlig Eadmund. Ead er lig det oldnorske Aud: rigdom, lykke. Mund: beskyttelse). M. — Engelsk.

Edvard: rigdommens vogter. (Egentlig Eadvard. Vard: vagt, vogter). M. — Engelsk.

Edvin: rigdommens ven. (Det svarer ganske til det norske Audun). M. — Engelsk.

Efraim: dobbelt frugtbarhed. M. — Hebraisk.

Egde: sværdeggens tjener, eller krigeren. (Egdir, Eggther for Egg-thyr. Egg: en eg, sværd. Thy: tjener, nynorsk ty; »folkety« lig tjenestefolk). — Oldnorsk.

Egel, Egil (Egjel, Eiel): den tvingende, skrækindjagende. (Oldnorsk Egill, afledet af Ag: age, tvang, frygt). M.

Egeleiv (Egjeleiv, Egelev): efterkommer af Egel; den, som er tilovers efter Egel. (Leiv: tilovers — levning). Kv.

Eggert: haard tvang; den kraftige tugter. (Oldtysk Agihard, senere Eckhard. Ag: tvang. Hard: haard, kraftig). M. — Tysk.

[Eiel — se Egel.

Eilert: haard tvang; den haarde, sterke tugter. (Oldtysk Agilhard, senere Eilhard. Agil er ligesom Egel en afledning af ag: tugt. Hard: haard, kraftig). M. — Tysk.

Elliv, Eilif (Elef, Ellef): altid en levning; altid ilive. (Ei: altid. Lif betyder enten liv, ilive, eller ogsaa lig Leif: levning). M.

Eimund: den altid værgende. (Ei: altid. Mund: beskyttelse, forsvar — fæstegave). M.

Einar (Ener): den enestaaende hærmand; den ypperlige krigsmand. (Oldnorsk Einar for Ein-har. Ein: en, ene, enestaaende. Har: hærmand, kriger). M.

[Eindride, se Endride.

Einvald? Enevold: den enestaaende hersker; den overordentlig vældige. (Vald: vælde, raadende). M.

Eirik (Erik): den altid mægtige. (Oldnorsk Eirikr. Ei: altid. Rik: mægtig). M.

Eivind (Even, Æven): altid en vender. (Oldnorsk Eivindr sammenblandes tidlig med Eyvindr (Øyvind), fordi ei (altid) oftest skreves ey, som let faldt sammen med ey (en ø). Vind kunde maaske være en vender, en mand fra Vendland? Navnet paa folkestammer bruges ofte i personnavne; f. eks. Finn og Dan). M.

Eldar?: arnens stridsmand; den, som strider for hjemmet. (I oldnorsk findes kun Eldir; men Eldar maa være for Eld-har. Eld: arneilden, hjem. Har: hærmand, kriger). M.

Eldbjørg (Elbjør): arnens beskytterske; hjemmets hjælp. (Bjørg: hjælp, beskyttelse). Kv.

Eldrid (Eldri, Ildri?): arneildens valkyrie; den, som er udrustet til sin færd i hjemmet. (Oldnorsk Eldridr. Rid: ridende, rustet til udfærd som en valkyrie. Munch anser rid for at være lig frid: fager). Kv.

[**Elef**, se **Eiliv**.

[**Elen**, **Elina**, **Eli**, se **Helena**.

Eleonora, **Leonora**, **Nora** (engelsk **Nelly**): den medlidende. Kv. — Græsk.

Elias: Jehova er min Gud. M. — Hebraisk.

Elieser: min Gud er hjælp. M. — Hebraisk.

Elisabeth, **Lisabet**, **Lisbet**, **Elsebet**, **Elsebee**. **Elisa**, **Lisa**, **Else** (fransk forkortning **Alice**, engelsk **Betsey** (**Betsi**), **Betty**): min Gud er den, jeg sværger ved; en, som dyrker Gud. Kv. — Hebraisk.

Ella: den fremmede (oprindelig **Alja**, **Elia**?). Kv. — Tysk.

Ellend, **Erlend** (**Eland**, **Erland**): udlænding, landflygtig. (Oldnorsk **Erlendr**. **Erland** var den danske form. **Er**: udenfor. **Lend**: land). M.

Elling, **Erling**: jarleætling, jarlesøn. (Det er en afledning af **Erl**: jarl). M.

[**Else**, **Elsebee**, **Elsebet**, se **Elisabeth**.

Emil, **Emilia**: den efterlignende; medbeileren. — Latin.

Emerentia: den fortjente. Kv. — Latin.

Emma: den bevæbnede? Den flittige? (Egentlig **Imma**. Dette navn er dunkelt). Kv. — Tysk.

Endride (**Endre**, **Eindride**): den, som rider alene; den enestaaende rytter. (Oldnorsk **Endride**, **Eindride**. **Ein**: ene. **Rid**: ridende; ridning?). M.

[**Enevold**, se **Einvald**.

[**Engebret** og **Engelbert**, se **Ingebrigt**.

[**Engel**, se **Inghild** og **Ingeld**.

Enok: en indviet. (Egentlig **Henok**: skaaret i gannen, indviet). M. — Hebraisk.

Erenst (Ernest, Ernst): kraft, alvor. (Egentlig Ernst). M. — Tysk.

[Erik, se Eirik.

[Erlend, se Ellend.

[Erling, se Elling.

Esaias: Jehova frelser; Gud er frelse. (Egentlig Jesaia). M. — Hebraisk.

Esther: stjernen. Kv. — Persisk.

Esekias: Jehova er min styrke. (Egentlig Hiskia). M. — Hebraisk.

Eugen, Eugenia: af god æt; den ædelbaarne. — Græsk.

Eva: liv; den livgivende. (Egentlig Hava. Evelina: den lille Eva). Kv. — Hebraisk.

[Even, se Eivind.

Evert: den meget stærke. (Egentlig Eberhard. Eber: vildsvin. Hard: haard). M. — Tysk.

Evfemia (Femia): den, som taler gode ord; den lykønskende. Kv. — Græsk.

Falentin (Faltin): den stærke, den formaaende. (Egentlig Valentinus. Faltin kunde ogsaa hænge sammen med Fartein). M. — Latin.

[Fanny, engelsk forkortning af Franciska, se Frans.

Fanuel: Guds ansigt; Guds nærværelse. M. — Hebraisk.

Fartein: den farende borger; farmanden. (Oldnorsk Farthegn. Far: fare. Thegn: borger, undersaat). M.

Faste: den faste, stoe. (Oldnorsk Faste er afledet af egenskabsordet fast: fast, stoe). M.

Fastolf, Fastulv: den faste, stoe ulv. (Se Ulv). M. — Oldnorsk.

Ferdinand: den fredelskende; den forvovne farmand; den, som vover sit liv. (Dette navns oprindelse og betydning er meget omstridt. Den rimeligste afledning er af det oldtyske Fride-nand. Fride: fred. Nand: nenne, være modig, vove). M. — Tysk.

Filip: hestevennen (egentlig Philippos). M. — Græsk.

Finn: den kloge, opfindsomme. (Oldnorsk Finn-r. Egentlig den opfindsomme? Dernæst blev det en betegnelse for et folkeslag, finnerne. I britiske navne betyder det den hvide). M.

Finna: den kloge, den opfindsomme; finnekvinden. Kv.

Finnbjørn: den kloge bjørn; finnebjørnen. M.

Finnboge (Finnboe): den kloge bueskytter; finnebuen. (Oldnorsk Finn-boge. Boge: en bue). M.

Finngard (Fingal): den kloge forsvarer. (Gard: gjærde, forsvar). M.

Finngeir: den kloge spydkriger; det finske spyd. (Geir: spyd). M.

Finnkøll (Finkjell, Finkel): den finske kjedel: den kloge hjelmbærer. (Kell: kjedel, hjelm? Se Ketel). M.

Finnvard: den kloge vogter. (Vard: vagt). M. — Islandsk.

Finnvid: den kloge, kraftige mand; finnetræet. (Oldnorsk Finnvidr. Vid: træ, støtte). M.

Florentin: en fra byen Florens; den blomstrende. M. — Latin.

Foldheid: slettens guld; den lyse kvinde fra slette-

landet. (Fold: slette. Heid: lys, klar — eller ogsaa: guld). Kv. — Oldnorsk.

Folke (udtalt Folkje og Fokkje): et følge; et folk. (Oldnorsk Folki afledet af folk: en hærfylking, et selskab, et følge, folk). M.

Folkvard: folkebeskytter; selskabets bevogter. (Vard: vagt, bevogter). M.

Frans (Franciscus; Fráncisca. Engelsk forkortning Fanny): den franske; den frie. — Latin.

Fredrik (Frik, Frits): den i fred mægtige, fredskongen. (Fred: fred. Rik: oprindelig konge, senere mægtig). M. — Gammeltysk.

Frida (Fride, Fria): den fagre, vakre. (Oldnorsk Frida, afledet af egenskabsordet frid: fager. Det bruges ofte i slutten af navne. Munch forklarer ogsaa endelsen rid lig frid).

Fridgeir (Fridgjeir): fredens spyd. (Frid i dette og de følgende navne: fred. Geir: spyd, vaaben). M.

Fridmund: fredens beskytter. (Mund: beskyttelse). M. — Islandsk.

Fridstein: fredsstenen; fredens ædelsten. (Stein: sten, ædelsten). M.

Fridthjov, **Fridthjof**: fredstyven, røveren. (Thjof: tyv). M.

[Frik og Frits, se Fredrik.

Frode: den vise, den kloge. (Oldnorsk Frode afledet af egenskabsordet frodr: klog, vis, forstandig). M.

Frøydís: herrens stridsmø. (Frøy: herre, fyrste. Dis: valkyrie; se Disa. I oldnorsk havde man som bekjendt ogsaa Frøya, navnet paa en gud-

inde. Dette bruges ikke nu som folkenavn. Derimod har vi samme rod i ordet frue). Kv. — Islandsk.

Frøygerd: den beskyttende fyrstinde. (Gerd: omgjørdende). Kv. — Islandsk.

Frøystein: herrens ædelsten. (Stein: sten, ædelsten). M. — Oldnorsk.

Fusø: den villige, modige, lystne. (Afdet af egenskabsordet fus: villig, lysten). M.

Gabriel: Guds helt. M. — Hebraisk.

Gamal (Gammel): den gamle. (Oldnorsk Gamall og Gamle: den gamle). M.

Gard (Gar): gjærdet; vænet; forsvareren. (Oldnorsk Gardr. Det kan ogsaa betyde en gaard). M.

Gardbrand: forsvarsvaabenet. (Brand: sværd, vaaben). M.

Gase (Gasse): hangaasen; en fremfusende mand? M.

Gaut: en, som gyder, støber; mesteren. Det bruges som Odins tilnavn, lig skaberen. Dernæst blev det navn paa et folkeslag, gauterne eller gøterne. (Oldnorsk Gautr). M.

Gautø: støberen; mesteren. (Oldnorsk Gaute afledet af Gaut). M.

Gautrik: den mægtige mester. (Rik: mægtig). M.

Geir (udtalt Gjeir): spydet; spydkrigeren. (Det bruges meget i slutten af navne). M.

Geirbjørg: spydbevarersken. (Bjørg: beskyttelse). Kv. — Islandsk.

Geirfinn: spydfinnen; den spydkloge. (Finn: klog, en finn; se Finn). M.

- Geirlaug** (Gjerlaug, Gjellaug, Gjellov): det rene spyd. (Laug: ren, klar, egentlig et bad). Kv.
- Geirlaug** (Gjellaug): det rene spyd. M.
- Geirleiv** (Gjerlev): den, som er levnet efter spydet. (Leiv: levnet, efterladt). M.
- Geirmund** (Gjermund): spydforsvareren. (Mund: forsvar). M.
- Geirny**: et nyt spyd. (Ny: ny, ung). Kv. — Islandsk.
- Geirstein**: spydkrigernes prydelse; spydets ædelsten. (Stein: sten, ædelsten; se Stein. M.
- Geirtrud** (Gjertrud): spydstyrke; den spydsterke valkyrie. (Oldnorsk Geirthrud. Thrud: styrke. Det var navnet paa en af valkyrierne). Kv.
- Geirulv** (Gjerulf, Gjerul, Gjeruld): spydulven; den haardføre spydkriger. (Se Ulv). M.
- Geirvald**: spydherskeren. (Vald: vælde, raadende). M. — Oldnorsk.
- Georg**, Jørgen, Jørg, Jøren, Joris, Jorus, egentlig Georgius: jorddyrkeren. M. — Græsk.
- Gerd** (udtalt Gjær og Gjærd): den omgjærdende, beskyttende. (Oldnorsk Gjerdr: omgjærdende. Det bruges ofte i slutten af navne). Kv.
- Gerhard**, Gjerhard, Gjert: den spydhaarde; den stærke spydbærer. (Ger: spyd. Hard: haard). M. — Tysk.
- Gesa** (Gjæsa, Gesina): gaasen. (Oldnorsk Gesa er beslægtet med Gase). Kv.
- Gæst** (Gjest): gæsten. (Oldnorsk Gestr). M.
- Gevle?** Geble (Gjevle, Gjeble): en gave; den lykkelige. (Det er maaske afledet af det gamle gjøf: en gave, eller gæfa: lykke). M.

Gevvald, (Gjevvald): den som raader over gaver; den gavmilde. (Oldnorsk Gefvald og Gjafvald.

Gev: gave. Vald: raadighed, vælde). M.

Gideon: træfældereren; den vældige kriger. M. — Hebraisk.

Gils: gidsel; fredspant. (Oldnorsk Gils, egentlig Gisl: gidsel). M.

Gina er en afstumpning af Georgina, Regina osv.

Gisbrigt (Jesbrigt): det lyse fredspant. (Gisbrecht.

Gis: gidsel. Brecht: bjart, lys). M. — Tysk.

Giske, **Gisken**: det lille fredspant. Kv. — Tysk.

Gisla (Gitla): fredspantet; gidselen. (Aflødet af gisl: gidsel, fredspant; se Gils). Kv.

Gislaug (Gitlaug, Gjetlaug): det rene fredspant.

(Oldnorsk Gislaug. Laug: ren, klar, egentlig et bad). Kv.

Gisle (Gitle, Gjetle): gidsel; fredspant. (Se Gils). M.

Gisleiv? (Gitleiv): gidselens efterkommer. (Leiv: efterladt, efterkommer). M.

Gissur: krigerens fredspant. (Oldnorsk Gissur, egentlig Gisuhar. Gis er det samme som gisl: fredspant, gidsel. Har: kriger). M.

[Gjeir, Gjertrud osv., se Geir, Geirtrud osv.

[Gjerd, se Gerd.

[Gjerhard, Gjert, se Gerhard.

[Gjest, Gjevle, Gjevvald, se Gest, Gevle, Gevvald.

[Gitla, Gitlaug, Gitle, se Gisla, Gislaug, Gisle.

Gjurd (Gjur, Jur, Jul, Juul osv.): den omgjordede eller omgjordende. (Oldnorsk Gyrdr og Gjurd af gjord: en jord, et baand). Kv.

[Gjøda, se Gyda.

Gløder (Gløer): gløderen; antænderen; den som bringer noget til at gløde. (Oldnorsk Glødir, er afledet af glod: en glød). M.

Gode? (Goe): den gode. M.

[Golla, Golina, se Gulla, Gulina.

[Gone, se Gudni.

[Gonne, se Gunna.

[Gonner, se Gunnvor.

Gotfred: Guds fred. (Oldtysk Gotafrid. Got: Gud. Frid: fred.) M. — Tysk.

Gothard: den gudekraftige; den, som er stærk ved Gud. (Oldtysk Gotahard. Hard: haard, stærk). M. — Tysk.

Gotskalk: gudstjener. M. — Tysk.

Gotvald: gudeherskeren; den, som har raadende magt fra Gud. M. — Tysk.

Gredgard (Gregar, Greggar), enten af Grjotgard: stengjerde, eller af Gregor. M.

Gregor (Gregar, Gregus, Greis, Grus, Grøs): den aarvaagne. M. — Græsk.

Greip (Grip): den gribende. (Oldnorsk Greip: greb, gribende). M.

[Grete og Gretta; se Margreta.

Grim: den hjelmbærende eller den, som har dække over hovedet. (Oldnorsk Grimr maaske af grima: hjelm, maske. Det var et af Odins tilnavne for at betegne ham som den, der viste sig hemmelighedsfuld og uudgrundelig). M.

Grimar: den hjelmbærende stridsmand. (Oldnorsk Grimar istedetfor Grim-har. Har: stridsmand, kriger). M.

Grimolf, **Grimulv**: den hjelmbærende ulv; den haardføre hjelmkriger. (Se Ulv). M.

Gro: den voksende eller trivelige. (Oldnorsk Gro og Groa). Kv.

Grunde: den grundende. (Oldnorsk Grunde). M.

Gudbjørg (Gudbjør): en som beskytter i striden; den beskyttende valkyrie. (Gud i dette og de følgende navne er oftest lig Gunn: strid, strids-gudinde, en af valkyrierne. Dette ser man af, at de tilsvarende tyske navne har Gund. Naar det betyder Gud, har de tyske navne God, Got. I en del navne findes dog ogsaa i tysk baade Gund og God. — Bjørg: beskyttelse). Kv.

Gudbrand (Gubbrand; ofte ombyttes det med Gullbrand): stridssværdet; valkyriens vaaben. (Oldnorsk Gudbrandr, tysk Gundbrand (Gump-rand). Brand: sverd, vaaben). M.

Gudfast: den faste i striden. (Fast: fast, stø). M.

Gudlak (Gullak): stridsgudindens gjesteven; en stridsgjest eller ogsaa stridsleg. (Oldtysk Gundelak. Lak: gjesteven? Eller ogsaa er det lig Gudleik). M.

Gudlaug (Gullaug. Gullof, Gulov; dette kan ogsaa være af Gudleiv): den rene strid. (Laug: ren, klar). M.

Gudlaug (Gullaug): den rene valkyrie. (Tysk Gundlaug. Laug: ren, klar, egentlig bad). Kv.

Gudleik (Gulleik, Gullik): stridsleg; stridsgudindens leg. (Oldtysk Gundelaik. Leik: leg, en legende). M.

Gudleiv (Gulleiv; Gullov, som ogsaa kunde være en

forvanskning af Gudlaug): den, som er efterladt (i live) i striden; stridsgudindens efterkommer. (Oldtysk Gundleip. Leiv: levning, efterladt). M.

Gudmund: forsvarer i striden; gudeforsvarer. (Oldtysk Gundamund og Godemund. Oldnorsk Gudmundr. — Mund: forsvar, beskyttelse — fæstegave). M.

Gudni (Guni, Gone): en ny stridsgudinde. (Oldtysk Gundni. Oldnorsk Gudny. Ny: ny). Kv.

Gudolv (Gull, Gulf): stridsulv. (Oldtysk Gundulf. Oldnorsk Gudolf — Ulf: se Ulv). M.

Gudrid (Guri, Gurina!): den som er udrustet til at drage ud i strid; stridens valkyrie; den som er rustet til sin udferd af Gud. (Oldtysk Gunderit og Guderit. Oldnorsk Gudridr. Rid: rustet til udferd som en valkyrie). Kv.

Gudrun (Guru, Guro, Goraa osv.): den, som er fortrolig med striden; en veninde i striden; gudsveninde. (Oldtysk Gunderun og Goderun. Oldnorsk Gudrun. Run: hemmelig; veninde). Kv.

Gudtorm (Guttorm): den som tages hensyn til i striden? den som ærer Gud. (Oldnorsk Gudthorm, dansk Gorm. Thorm: ærbødighed, hensyn?) M.

Gudunn: stridsgudindens kærlighed. (Unn: kærlighed; af unna, unde, elske). Kv. — Oldnorsk.

Gudveig (Gudvei, Gudvi, Gudve; Gyve, som ogsaa kunde være et særskilt navn Gyveig): stridsstyrke; styrkedrik i striden; gudedrik. (Veig: styrke, styrkedrik). Kv.

Gudvin (Goen — Godvin): en ven i striden; gude-

vennen. (Tysk Gundovin og Goduin. Vin: ven). M.

Gudvor (Guvor): den varsomme stridsgudinde; den kloge gudinde. (Vor: varsom, klog?) Kv.

[Gu ll (Gul), se Gudolv.

Gulla (Golla; Gullina, Golina!): enten en forvanskning af Gudlaug eller ogsaa: den gyldne kvinde.

[Gullak, se Gudlak.

[Gullaug, se Gudlaug.

Gullbjørg: den gyldne beskytterinde. (Gull i dette og de følgende navne: guld, gylden. Af Munch ansees det for en forvanskning af Gud, se Gudbrand. Bjørg: hjælp, beskyttelse. Bjørg var den almindeligste form i Norge — borg derimod i Danmark og Sverige. Dette borg nærmede sig til det tyske burg, som ogsaa betyder en borg, et befæstet sted). Kv.

Gullborg: den gyldne forsvarerske; guldborgen. (Borg: beskyttelse, forsvar — og borg). Kv.

Gulbrand: guldsværdet. (Det er maaske en nyere form for Gudbrand, ligesom man ofte hører Gudbrandsdalen forvandsket til Gulbranddsalen). M.

Gulle: den gyldne; guldmanden. (Oldnorsk Gulle afledet af Gull). M.

[Gulleik, se Gudleik.

[Gulleiv og Gullov, se Gudleiv.

Gullmund: enten den gyldne forsvarer eller en forvanskning af Gudmund eller Gunnmund. (Mund, beskyttelse, forsvar — fæstegave). M.

Gullstein?: guldstenen. (Stein: sten, ædelsten; se Stein). M.

- Gullvald**: den gyldne hersker; gulfyrsten; den, som raader over guldet. (Vald: magt, raadighed, hersker). M.
- Gullveig** (Gulve): den gyldne styrke. (Veig: styrke, styrkedrik). Kv.
- Gunna** (Gonne, Gunda; Gundina!): den stridende krigsgudinde. (Oldnorsk Gunna af Gunn. I oldnorsk veksler ofte Gunnr med Gudr; det var navnet paa en af valkyrierne og betyder krigsgudinde, strid eller krig; se under Gudbjørg). Kv.
- Gunnar** (Gunner, Gunder): den stridbare krigsmand. (Oldnorsk Gunnar for Gunn-har. Har: kriger, hærmand). M.
- Gunnbjørg** (Gunbjør, Gumbjør): en, som beskytter i krigen; en beskyttende valkyrie. (Bjørg: beskyttelse, hjælp; se Bjørg). Kv.
- Gunnbjørn**: krigsbjørnen; en kraftig mand i striden. M.
- Gunnborg** (Gunbor): en forsvarerske i striden; den beskyttende valkyrie. (Borg: beskyttelse, forsvar, en borg; se Borgar). Kv.
- Gunne**: krigsguden; den stridende. (Oldnorsk Gunne afledet af Gunn). M.
- Gunnhild** (Gunnild, Gunnilda, Gonild, Gonelle, Gundla, Gonla): kampens valkyrie, egentlig krigsstrid; se Hildegunn. (Oldnorsk Gunnhildr. Hild: strid, ledsagerinde i strid; se Hilda). Kv.
- Gunnlaug**: den rene krigsgudinde; den klare valkyrie. (Laug: ren, klar, egentlig bad). Kv.
- Gunnlaug**: den rene krig eller krigsgud. (Oldnorsk Gunnlaugr). M.

- Gunnleik:** krigsleg; valkyriens leg. (Leik: leg, legende). M.
- Gunnleiv:** den, som er efterladt ilive efter krigen; krigerens datter. (Leiv: levning, efterladt ilive; se Leiv). Kv.
- Gunnleiv:** den, som er efterladt ilive efter krigen; krigsætling. M.
- Gunnmar:** den, som er berømt i krig; den ypperlige stridsmand. (Mar: navnkundig, ypperlig). M.
- [Gunnor (Gunner), se Gunnvor.
- Gunnrod** (Gundro): den fagre stridsgudinde. (Oldnorsk Gunnrød. Dette Rød anser Munch for at være lig Frid: fager). Kv.
- Gunnstein:** krigssten; valkyriens ædelsten. (Stein: sten, ædelsten; se Stein). M.
- Gunnulv** (Gunnulv, Gunnuld o. s. v.): krigsulven; den haardføre i strid. (Se Ulv). M.
- Gunnvald:** den, som raader i striden. (Vald: magt, raadende). M.
- Gunnvor** (Gunnor, Gonner, Gønnør): den varsomme krigsgudinde. (Oldnorsk Gunnvør. Vor: varsom, klog?) Kv.
- [Guri, se Gudrid.
- [Guru og Guro, se Gudrun.
- Gustav:** mesterens stav; gøternes støtte. (Egentlig Gautstaf. Gaut: en som gyder, en mester. Dernæst en gøter; se Gaut. Staf: stav, støtte). M. — Svensk.
- [Guttorm, se Gudtorm.
- Gyda** (Gjøda, Jøde, Jødde, Jøa; Gjød, Jød, Jødina!): den stridende; stridsgudinden; valkyrien. (Old-

norsk Gyda afledet af Gudr (Gunnr): strid, stridsgudinde, en af valkyrierne; se under Gudbjørg og Gunna). Kv.

Gyldaug: den klare ungmø; den ungdomsrene. (Gy er meget usikkert, maaske lig angelsaksisk geo, gio: fordum; ungdom, raskhed. Laug: ren, klar, egentlig bad). Kv.

Gyrid (Gjōri, Jōri): den, som er rustet til sin udfærd med ungdom og raskhed. (Oldnorsk Gyrid. Rid: rustet til udfærd, ridende?). Kv.

Gyrvild? (Jōrvild, Gjōrvel, Gjōrild) er rimeligvis en forvanskning af Geirhild: spydvalkyrien). Kv.

Gyveig? er rimeligvis en ændring af Gudveig eller ogsaa den ungdomsstærke. (Gy: ungdom, raskhed? Veig: styrke, styrkedrik). Kv.

Haakatla (Hakatle): den høie kjedel; den høie hjelmbærerske. (Haa: høi. Katla af Ketel: kjedel, hjelm? Se Ketel). Kv.

Haakon (Haakan, Haakaa. Feilagtig skrevet Haakon, Hagen!): den, som er af høi, fornem byrd; den høiættede. (Oldnorsk Haakon. Haa: høi. Kon: kjønn, æt). M.

Haamund? (Hamon): den høie beskytter. (Mund: beskyttelse, forsvar — fæstegave). M.

Haarik: den høie raader; den høimægtige. (Oldnorsk Haarekr. Rik: mægtig, raadende). M.

Haastein: den høie sten; den kostbare ædelsten. (Se Stein). M. — Islandsk.

Haavald (Haavold, Haavel, Hovel): den høie her-

sker; den fornemme raader. (Vald: magt, raadighed eller raadende, hersker). M.

Haavard (Haavar, Haaver): den høie, fornemme vogter. (Oldnorsk Haavardr. Vard: vagt, vogter). M.

Hafgrim, M. Hafgrima, Kv.: den hjelmbærende paa havet. (Haf i dette og de følgende navne: hav. Grim: med grime eller hjelm paa hovedet; se Grim). — Islandsk.

Haflide (Havlide): den, som vandrer frem paa havet; sjøfareren; seileren. (Lide: lide, skride, gaa forbi). M.

Hafstein: havstenen; ædelstenen paa havet. (Stein: sten, ædelsten; se Stein). M. — Islandsk.

Haftor (Havtor): havkjæmpen; tordenguden paa havet. (Oldnorsk Haftorer. Tor: den kjæmpesterke tordengud). M.

Haftora (Havtora): den stærke kvinde paa havet. Kv. — Islandsk.

Hagbard: hegnets stridsøkse: den beskyttende stridsmand. (Hag: hegn, gjærde. Bard: stridsøkse). M.

Hage (Hagje): den hegnende, omgjærdende. M.

Hagni, Hagny: et nyt hegn; en ny beskytterinde. (Ny: ny, ung). Kv.

Hagtor: den kjæmpesterke beskytter; værnets gud. (Tor: den stærke tordengud). M.

Hake: hagen; krogen? M.

Hall: sten; kostbar sten; ædelsten; perle. M.

Hallbjørg (Halbjør): ædelstenens bevogterinde. (Bjørg: hjælp, beskyttelse). Kv.

- Hallbjørn**: ædelstenens bjørn; den stærke med ædelstenen). M.
- Halldis**: ædelstenens skjoldmø. (Dis: skjoldmø — en af valkyrierne; se Disa). Kv.
- Halldor**: ædelstenens stærke gud. (Oldnorsk Hall-dorr, egentlig Hall-thor. Tor: den kjæmpestærke tordengud). M.
- Halldora**: ædelstenens stærke gudinde. (Oldnorsk Halldora for Hall-thora). Kv.
- Halle** (Hadle. Helle, kunde maaske være en forvanskning af Helge): sten, ædelsten. (Aflødet af Hall).
- Hallfred** (Hellfred): ædelstenens fred; fredsmanden, der er herlig som en ædelsten. M.
- Hallfrid** (Halfri): den fagre ædelsten. (Frid: fager). Kv.
- Hallgard**: ædelstenens forsvarer; den herlige beskytter. (Gard: gjærde, forsvar). M. — Oldnorsk.
- Hallgeir** (Hallgjeir): stenspydet; spydet med den kostbare sten. (Geir: spyd). M.
- Hallgørd** (Halgjær): den beskyttende, herlige kvinde. (Gjærd: omgjørdende, beskyttende). Kv.
- Hallgrim**: den hjelmbærende mand, der er herlig som en ædelsten; ædelstenens dække eller skjul? (Grim: med grime, hjelm eller dække over hovedet; se Grim). M.
- Hallgrima**: den hjelmudrustede kvinde, herlig som ædelstenen; den, som skjuler perlen. Kv. — Islandsk.
- Hallkatla**: den kostbare stenkjedel; hjelmen med ædelstenen. (Oldnorsk Hallkatla. Katla af Ketel: kjedel, hjelm). Kv.

Hallkøll (Halkjell): stenkjedelen; hjelmen med den kostbare sten. (Oldnorsk Hallkell. Kell: kjedel, hjelm; se Ketel). M.

Hallmund? (Helmund, Hellemund): ædelstenens beskytter. (Mund: beskyttelse, forsvar — fæstegave). M.

Hallrid (Haldri): ædelstenens valkyrie; den ypperlige kvinde, som er rustet til sin udfærd. (Rid: ridende, rustet til udfærd som en valkyrie. Munch anser rid for en forkortning af frid: fager; men Hallfrid findes som et særskilt navn, forskjelligt fra Hallrid). Kv.

Hallstein: juvelstenen; perlestenen. (Egentlig »stenstenen.« Stein: sten, perle; se Stein og Hall). M.

Hallvard (Halvar, Halvor): ædelstenens vogter; den ypperlige vogter. (Oldnorsk Halvardr. Vard: vagt, en bevogter). M.

Halvdan: den halvdanske. (Oldnorsk Halfdan. Half: halv. Dan: dansk). M.

Hallvør: den varsomme perle. (Vor: varsom, klog?) Kv. — Islandsk.

Hanna, forkortning af Johanna. Det kunde ogsaa være det gamle testamentes Hanna lig Anna.

[Hans, se Johannes.

Harald: den vældige, raadende krigsmand; hærens behersker. (Oldnorsk Haraldr for Harvald eller Harivald lig Hervald. Har: hær, skare, krigsfolk. Det bruges meget i slutten af navne i formen ar og betyder da kriger, hærmænd. Vald: vælde, raadighed, hersker; se Vald). M.

Hasle? Paa Voss Hatle. Det er et usikkert navn,

som maaske hører sammen med Atle: den barske. M.

Hartvig (Hartvik): den stærke i kampen. M. — Tysk.

Hauk (Haug): høgen. (Oldnorsk Haukr). M.

Hav: bukken. (Oldnorsk Hafr, brugtes baade som mandsnavn og som et navneord lig en buk. Det er dette ord, vi har i det bekendte Hafrsfjord, nu Hafs fjord). M.

Havhild (Havilda): bukkens stridsgudinde; skjoldmøen paa havet. (Hav er enten havet eller ogsaa det samme som hafr: en buk. Hild: strid, skjoldmø, stridsgudinde; se Hilda). Kv.

[Havtor, se Haftor.

Hedvig (Hedda?): en tilflugt i kampen; stridskjempe. (Oldtysk Haduvik og Haduvig, Hede-
vig. Hadu: kamp, strid. Vik: tilflugt, hjælp. Vig: kamp. Den sidste del af ordet har endnu flere betydninger og er saaledes meget usikker). Kv. — Tysk.

Hedvard: en vogter i kampen. (Maaske af det oldtyske Hadavard. Vard: vagt, vogter). M. — Tysk.

Hedvind: den kæmpende vender? (Dette navn er dunkelt. I oldtysk findes Hadavin: en ven i kampen; men vind er vel snarere folkenavnet en vender, som stundom bruges i mandsnavne). — Tysk.

Heidrik: den lyse, klare magthaver; den, som raa-
der over guld. (Det tyske Heinrich svarer neppe til det oldnorske Heidrikr. Dette er

dannet af heid: lys, klar; ogsaa guld. Rik: mægtig, raadende). M.

Hein (Heine?): den kappeklædte; krigeren. (Oldnorsk Hedin: en, som er kappeklædt; det kan ogsaa være af hadu: kamp. Heine er maaske det samme eller ogsaa et tysk navn, som betyder en beskytter). M.

Helena, Elina, Elen, Ellen, Eli; Ællina, Æli: den lysende, straalende. Kv. — Græsk.

Helga (Helge, Hæge og maaske Olga): den hellige, den ukrænkelige. Kv. (Oldnorsk Helga dannet af egenskabsordet heilag: hellig, fredhellig, ukrænkelig. Den russiske konge Ingvars berømte dronning hed Olga; det skreves paa græsk Elga og er tydeligvis det samme som Helga. Deraf kan vi se, at Olga er en russisk form af Helga. I Norge findes en lignende overgang i mandsnavnet Holgje for Helge).

Helge (Helgje; Hølgje, Holge, Høye, som ogsaa kan være en forvanskning af Hollgeir): den hellige. (Oldnorsk Helgi af heilag, stundom ogsaa skrevet holigr og høligr. Dette ord har vi i det mythiske kongenavn Haaloge paa Haalogaland nu Helgeland). M.

Helken: en liden redning. Maaske et forvandskelsesord af Helvig (Hailvik). Kv.

Hella (Hela?): ædelstenen, perlen. (Maaske afledet af Hall; se dette. Islandsk Halla). Kv.

[Helle, se Halle.

[Hellfred, se Hallfred.

[Hellemund, Helmund, se Hallmund.

Helling: stenmanden; den herlige mandsætling. (Det er afledet af Hall: sten, ædelsten; se Hall). M.

[Helmer, se Hilmar.

Helvig: en frelsende tilflugt; redningshjælp. (Op-rindelig Hailvig eller Hailvik. Hail lig det oldnorske heil: frelse, redning. Vik: tilflugt, hjælp eller vig: kamp. Den sidste del af ordet er dunkel). Kv. — Tysk

Heming (Hemming): en ætling af den rustede mand; den, som har lykkens skytsaand i sit følge. (Oldnorsk Hemingr, tysk Haming og Hemming, afledet af ham: den ydre bedækning, rustning, ham. Det brugtes især om den dyreskikkelse, som et menneskes skytsaand antoges at iføre sig). M.

Henning: indhegneren; beskytteren. (Oldtysk Hagining af hagin: gjærde hegn). M. — Tysk.

Henrik (Hendrik og kvindenavnene Henriette, Jette, engelsk Harryet): den i hjemmet mægtige; den mægtige beskytter. (Oldtysk Heimrik og Haginrik. Heim: hjem, hjemme. Rik: mægtig, raadende. Hagin: gjærde, beskyttelse). — Tysk.

Herbera: krigshærens binne; krigerens stærke kvinde. (Her: krigshær, skare, krigsfolk. I slutningen af ord heder det a r for har, oprindelig harj: hærmand, en kriger; se Harald Bera: en binne, en hunbjørn som billede paa en stærk kvinde). Kv.

Herbert: den berømte krigsmand. (Oldtysk Hari-

bercht, siden Herbert. Bert: bjart, lys, navnkundig). M. — Tysk.

Herbjørg (Herbjør): krigshærens beskytterinde; krigsmandens hjælp. (Bjørg: hjælp, beskyttelse; se Bjørg). Kv.

Herbjørn: hærens bjørn; den stærke krigsmand. M.

Herborg: krigsfolkets beskytterinde; krigerens forsvar. (Borg: beskyttelse, forsvar — en borg. Borg brugtes mest i Danmark og Sverige, bjørg derimod i Norge; se Borgar). Kv.

Herbrand: krigerens sværd; krigshærens vaaben. (Brand: sværd, vaaben)., M.

Herdag: krigshærens dag; krigerens lys. (Dag: dag, lys). M.

Herdis: krigshærens skjoldmø; krigerens valkyrie. (Dis: skjoldmø, en af valkyrierne: se Disa). Kv

Herfinn: den kloge kriger; den finske hærmand (Finn: opfindsom, klog? en finn). M. — Islandsk.

Hergeir: hærens spyd; krigernes værge. (Geir: spyd). M.

Hergerd: den, som hegner om krigeren. (Gerd: omgjørdende; se Gerd). Kv. — Islandsk.

Hergils (Herjus): krigerens gidsel; hærens fredspant. (Oldnorsk Hergils. Gils: gidsel; se Gils). M.

Hergrim: den hjelmbærende kriger. (Grim: med grime, hjelm eller dække over hovedet; se Grim. M. — Islandsk.

Herkøll (Harkjell): krigshærens offerkjedel; krigerens hjelm. (Køll: kjedel, hjelm; se Ketel). M.

Hørlaug (Hellaug): hærens renhed; den rene krigsmand. (Laug: ren, klar, egentlig bad). M.

Hørleik (Helleik, Hellik): den legende kriger; krigshærens leg. (Leik: leg, legende). M.

Hørleiv (Herlef, Herløf, Herlof, Herluf): krigsmandens ætling; den, som er efterladt (ilive) af hæren. (Leiv: levning, efterkommer; efterladt; se Leiv). M.

Hermann: hærmænd; krigsmand. (Hermiken kv. er maaske et formindskelsesord heraf). M. — Tysk.

Hermod (Hermo): krigshærens modige mand; den djerne kriger. (Oldnorsk Hermodr. Mod: modig, djerv). M.

Hermund: krigshærens beskyttelse; den beskyttende kriger. (Mund: beskyttelse, forsvar — fæstegave. Det forveksles let med Hermann). M.

Herrid: den, som er rustet til at drage ud med krigshæren som en valkyrie; krigsmandens skjoldmø. (Rid: ridende, rustet til at drage ud som en skjoldmø). Kv.

Herrik (Herik): den mægtige kriger; den, som raader over krigsfolket. (Rik: mægtig, raadende). M.

Herstein: krigerens ædelsten; perlen iblandt krigsfolket. (Stein: sten, ædelsten; se Stein). M.

Hertrud: krigerens stærke valkyrie. (Trud: styrke, kraft; det var navnet paa en af valkyrierne). Kv. — Islandsk.

Hervør (Hervor): den varsomme krigerske. (Vør: varsom). Kv. — Islandsk.

Hieronymus, Jeronimus, Jermus: den, som har et helligt navn. M. — Græsk.

Hilda (Hilde, Hille): den stridende; ledsagerinde i strid; skjoldmøen; krigsgudinden. (Oldnorsk Hildr, senere Hilda, var en af valkyrierne eller diserne, som de ogsaa kaldtes. Det bruges ofte i slutningen af navne, men lyder da oftest »ild« eller »ilda«). Kv.

Hildebjørg (Hildebjør; Helbjør?): den hjælpende eller beskyttende skjoldmø; beskytterinden i striden. (Bjørg: hjælp, beskyttelse; se Bjørg). Kv.

Hildeborg (Hilleborg, Hillebor; Helleborg, Helebør?): den forsvarende valkyrie; en borg i striden. (Borg: beskyttelse, forsvar — en borg; se Borgar). Kv.

Hildebrand (Hillbrand): krigsgudindens sværd; krigsvaabenet. (Brand: sværd, vaaben). M.

Hildegard (i dansk Øllegaard): en forsvarerske i krigen. Kv. — Tysk.

Hildegunna: skjoldmøens krig; en stridsmø i krigen. Egentlig krigsstrid; se Gunnhild. (Oldnorsk Hildegunn. Gunn: strid, krig, krigsgudinde, skjoldmø. Det er omtrent lig Hild. Gunnr og Hildr var to af valkyrierne). Kv.

Hilderid: stridsmøen, som er rustet til udferd. (Rid: ridende, rustet til udferd). Kv.

Hildolf: stridsulven; stridsgudindens haardføre kriger. (Se Ulv). M. — Oldnorsk.

Hildor: stridsmøens kæmpe; den kæmpestærke mand i striden. (Egentlig Hild-thor. Tor: den stærke tordengud). M.

Hilma, Helma er maaske en forvanskning af Vilhelmina (Helmina) eller af Hilmar? Kv.

Hilmar (Helmer): den ypperlige kriger. (Egentlig Hildemar. Hilde er det samme, som vi har i Hilda. Mar: herlig, navnkundig. Munch mener, at Hilmar og Helmer er den tyske form af Hjalmar). M. — Tysk.

Hjalmar: hjelmkriger; den hjelmprydede stridsmand. (Egentlig Hjalmar-har. Hjalmar: hjelm. Har: krigsmand). M.

Hjarrand (Hjerrand, Jærand, Kjerrand, Tjerand): den sværdudrustede; sværdmanden. (Oldnorsk Hjarrandi, maaske af hjør: et sværd). M.

Hjørdis: sværdets skjoldmø. (Hjør: sværd. Dette gaar ofte over til her. Derfor mener Munch, at det maaske er dette ord hjør, som er første led i Herdis og flere. Dis: en valkyrie; se Disa). Kv.

Hjormund: sværdbeskytteren. (Mund: beskyttelse, forsvar — fæstegave). M.

Hjørulv (Jørul): sværdulven; den haardføre sværdkriger. (Se Ulv). M.

Hjørvald? (Kjørvald): sværdherskeren; den, som raader med sværdet. (Vald: magt, raadende, hersker). M.

Hjørvard: sværdets vogter. (Vard: vagt, vogter). M.

Hogne (Hugne; Haagen?): indhegneren; forsvareren. (Oldnorsk Høgne, maaske dannet af hag: gjerde, hegn). M.

[Holge, Holgje; se Helge.

Hollgeir (Holgjeir, Holgjer, Holger): holmgangs-

spyd; spydkrigheren, som gaar i tvekamp; det hulde spyd? (Enten af holm: ø, holme, eller af egenskabsordet holl: huld. Geir: spyd). M.

Holm: holmgjænger; en, som farer i viking og gaar i holmgang. Disse kaldtes i gamle tider holmkrigere. (Oldnorsk Holmr, egentlig en ø eller holme). M.

Holmfred (Homfred; Humfred?): den fredelige holmgjænger eller den, som stifter fred i en tvekamp. (Egentlig holmens fred). M.

Holmfrid: den fagre holmgjængerske. (Frid: fager, smuk). Kv.

Hoskuld (Huskuld): graakollen; den graahaarede; graatoppen. (Oldnorsk Høskuldr, maaske for Høs-kollr. Høs: graa. Kollr: hoved, top, isse). M.

Hubert: den, som har et lyst sindelag. (Oldtysk Hugubert, italiensk Uberto. Hug: sindelag, hug. Bert: bjart, lys). M. — Tysk.

Huge (Hugje): hugen; sindelaget; lysten. (Oldnorsk Hugi, latiniseret Hugo). M.

Hugleik (Hovlik, Hauleik): hugens leg; den, som er glad i hu. (Oldnorsk Hugleikr. Leik: leg, legende). M.

Hulda: den hulde; den hengivne. (Oldtysk Holda af egenskabsordet huld, som endnu bruges i dansk og svensk; norsk holl: huld, hengiven, velsindet. Bibelens Hulda: den vedvarende, er et ganske andet navn). Kv. — Dansk og svensk.

Hun: bjørneungen; den lille stærke mand. Det er dette navn, som brugtes om hunerne og findes i ungare for hungarer. Det beteg-

ner dem som smaa kraftige folk omtrent som vort »plugger.« M. — Oldnorsk.

Hunfred? (Humfred): den fredelige mand, som er liden og stærk. (Oldtysk *Hunfrid*, *Humfrid*. Fred: fredstifter, fred; se *Holmfred*). M.

Hunulf: den stærke, haardføre unggut; den haardføre, lille mand. (Se *Ulv*). — Oldnorsk.

[**Hølgje** og **Høye**, se *Helge*.]

Ida: den virksomme. (Oldtysk *Ida*. Betydningen er ikke ganske sikker; det kunde ogsaa være britisk *Ita*). Kv — Tysk.

Idunn: den idelig fornyende kjærlighed; den fornyende kvinde. (Oldnorsk *Idunn*, skaldeguden *Brages* hustru. *Id*: fornyelse, idelig. *Unn*: kjærlighed; en kvinde). Kv.

Immanuel, Emmanuel, Manuel: Gud med os. M. — Hebraisk.

Inga (*Inge*): stammoderen; fyrstinden. (Ordet *ing* eller *inge* er dunkelt, men synes at have betegnet en høvding eller stamfader). Kv.

Inge: stamfader; høvding; ordner. (Oldnorsk *Ingi* og *Ingvi*. Ved en eiendommelighed i udtalen gik det i Norge og paa Island ofte over til *Yngve*. Efter sagnet var *Inge* stamfader for flere germaniske folk). M.

Ingebera (*Ingjeber*): høvdingens stærke kvinde; den stærke fyrstinde. (Det ombyttes ofte med *Ingeborg*. *Bera*: binne, hunbjørn). Kv.

Ingebjørn: den stærke stamfader; høvdingen, der er kraftig som bjørnen. M.

Ingebjørg (Ingjebjør, Innbjør, Imbjør, Embjør): høvdingens hjælp; den beskyttende fyrstinde. (Oldnorsk Ingibjörg. Bjørg: hjælp, beskyttelse; se Bjørg). Kv.

Ingeborg (Ingebor): høvdingens forsvar. (Borg: forsvar, beskyttelse — en borg. Navne paa borg var oprindelig danske og svenske. I norsk brugte man bjørg; se Borgar. Kv.

Ingebrigt (Engelbert, Engelbret, Embret, Embert, Immert, Imort): den lyse stamfader; den lysende høvding. (Oldtysk Ingobert. Bert: bjart, lysende. Inge er ofte forandret til engel især i tyske navne. Ingelbert, Engelbert: den lyse engel). M. — Tysk.

Ingegerd (Ingegjer, Ingjer, Inger): den, som hegner om høvdingen; den beskyttende fyrstinde. (Oldnorsk Ingigerdr. Gerd: omgjærdende, beskyttende). Kv,

Ingeld, Ingjald (Ingjell, Engel): høvdingens betaling; høvdingens erstatning. (Oldnorsk Ingjald for Ing-gjald. Gjald: betaling, erstatning, bøder). M.

Ingeleiv (Ingjeleiv): den, som er efterladt efter Inge; fyrstedatteren. (Leiv: efterladt, levning; se Leiv). Kv.

Ingemar (Ingmar, Ingemaar, Ingemor): den herlige stamfader; den navnkundige høvding. (Mar: herlig, navnkundig). M.

Ingemund: stamfaderens beskyttelse; høvdingens forsvarer. (Mund: beskyttelse, forsvar — fæstegave). M.

Ingerid (Ingjeri, Ingri): den, som er rustet af høvdingen til udferd; den ridende fyrstinde. (Oldnorsk Ingirid. Rid: ridende, rustet som en valkyrie til at drage ud). Kv.

Inggard (Ingard, Ingal): stamfaderens værn; høvdingens forsvarer. (Gard: gjærde, forsvar, værn). M.

Inghild? (Ingil, Engel, Engela. Ingvild for Inghild): stamfaderens skjoldmø; høvdingens ledsagerinde i striden. (Hild: strid, skjoldmø, en af valkyrierne; se Hilda). Kv.

[Ingjald, se Ingeld.

Ingulv (Ingulf, Ingolf): høvdingeulven; høvdingens haardføre kriger. (Se Ulv). M.

Ingunn: høvdingens kærlighed; den kvinde, som høvdingen elsker. (Unn: ynde, elske — ogsaa en kvinde). Kv.

Ingvald: stamfaderens vælde; den raadende høvding. (Vald: magt, raadende). M.

Ingvar (Yngvar, Ingar): stamfaderens krigsmand; høvdingens kriger. (Oldnorsk Ingvarr for Ingvi-har. Har: hærmand, kriger. Den afvigende form Yngvar er en eiendommelig norsk udtaleform). M.

[Ingvild, se Inghild.

Isa: iskvinden; den blanke, glimrende. (Navnet findes ogsaa i tysk og skal komme af navneordet is). Kv.

Isabella: den rene; den kydske. Kv. — Hebraisk.

Isak: en leende. (Egentlig Iishak: »man ler«.) M. — Hebraisk.

Isborg: beskytterinden paa isen; den glimrende

beskytterinde. (Is; se Isa. Borg: beskyttelse, forsvar; se Borgar). Kv.

Isolf: den haardføre paa isen. (Se Ulv). M. — Islandsk.

Ismael: Gud bønherer. M. — Hebraisk.

Israel: gudskjæmper. M. — Hebraisk.

Ivar (Iva, Iver; Iverina): bueskytter. (Oldnorsk Ivarr, for Iv-har. Iv: buetræ, bue. Har: krig; se Harald). M.

Jakob: en, som holder i hælen. (En, som ikke vil give sin forgjænger noget forsprang). M. — Hebraisk.

[Jan, se Johannes.

[Janna, se Johanna.

[Jarand, se Hjarrand.

Jardthrud (Jartru. Dette maa ikke forveksles med Gjertru; se Geirtrud): jordens styrke; stærk som jorden. (Oldnorsk Jarthrud og Jarthruda. Jord, eieform jardar: jorden. Thrud: kraft, styrkens valkyrie; se Truda). Kv.

Jarlø, Jarl: jarlen; den fornemme mand. (En afledning af Jarl). M.

[Jens, se Johannes.

[Jenny, se Johanna.

Jesper (Jeppe, Jaspas): enten af Gisbrigt eller af Kaspar; se disse.

Jeremias: Jehova ophøier; Jehova lægger grundvolden. M. — Hebraisk.

[Jeronymus, Jermus, se Hieronymus.

Jetmund: rigdommens beskytter. (Angelsaksisk

Eadmund; ead lig det norske aud: rigdom.
Mund: beskyttelse, forsvar; se Edmund). M. —
Angelsaksisk.

Jetvald: den, som raader over rigdommen. (Angel-
saksisk Eadvald. Vald: magt, raadende). M.
— Angelsaksisk.

Jetvard: den, som vogter rigdommen. (Angelsaksisk
Eadvard. Vard: vagt, vogter. — Det er samme
navn som Edvard). M. — Angelsaksisk.

Joakim (Jokum): Jehova opreiser. M. — Hebraisk.

Joar: rytteren; krigsmanden tilhest. (Egentlig Jo-
har. Jo: hest. Har: kriger). M.

Job: den angrebne, plagede; den fiendtlige. M.
— Hebraisk.

Jodis: hestefolkets valkyrie; en ridende skjoldmø.
(Jo: hest. Dis: en valkyrie; se Disa). Kv. —
Islandsk.

Joel: Jehova er Gud. (Det forveksles let med Joël
af Ljodolf). M. — Hebraisk.

Jofred: den fredsstiftende rytter. (Oldnorsk Jofred.
Jo: hest. Fred: fred eller fredsstifter). M.

Jofrid: den fagre rytterske. (Frid: fager, smuk).
Kv. — Islandsk.

Jofrøy: hestens herre; den ridende herre. (Frøy:
herre, ogsaa et gudenavn). M. — Oldnorsk.

Jogeir (Jogjeir, Jøgjer, Jegjeir): hestespydet; den
spydbevæbnede rytter. (Geir: et spyd). M.

Jogrim: den hjelmbærende rytter. (Grim: med
grime, hjelm eller dække over hovedet; se
Grim). M. — Oldnorsk.

Johanna (Johane, Johanne, Janna (engelsk Jenny,

Jane), og maaske Hanna; se Anna): Jehova er naadig; Gud er naadig. Kv. — Hebraisk.

Johannes, Johans, Jens; Johan, Jon, Jo (engelsk John, russisk Ivan, Jan hollandsk, Hans tysk og dansk). Det kommer af det hebraiske Jehohanan, Johanan: Jehova er naadig. M. — Hebraisk.

Jokell (Jokjell): hestekjedel; rytternes hjelmkriger. Oldnorsk Jokell. Jo: hest. Kell: kjedel, hjelm; se Ketel). M.

Jomar: den ypperlige rytter. (Mar: ypperlig, navn-kundig). M.

Jonas: duen. (Egentlig Jona). M. — Hebraisk.

Jonatan: den, som Jehova har givet; Guds gave. (Efter betydningen lig Theodor). M. — Hebraisk.

Jorid (Jori, Jorina!): ryttersken, som er rustet til udferd. (Jo: hest. Rid: ridende, rustet til udferd). Kv.

Jorik: den mægtige rytter; hestfolkets hersker. (Rik: mægtig, raadende). M.

Jorulf: den haardføre rytter. (Se Ulv). M.

Jorunn (Jorann, Joron, Jørunn, Jøron, Jørund, Jø-rann, Joren, Jøren!): den hestekjære; den elskede rytterske. (Oldnorsk Jorunn. Jor er rimeligvis lig jo: en hest. Unn: ynde, elske, en kvinde). Kv.

Josef (Jøsup. Josefa, Josefina, Josefine, forkortet Fine! Kv.): (Gud) tilføie, formere. M. — Hebraisk.

Jostein (Jøsten, Justen, som ogsaa kan være Justin): rytternes ypperligste mand; hestfolkets ædelsten. (Jo: hest. Stein: sten, ædelsten). M.

Josva: Jehova er frelse; frelseren. M. — Hebraisk.

Joveig? (Giove): rytternes stærke kvinde; den stærke rytterske. (Veig: styrke, styrkedrik). Kv.

Judit (Jutta): den lovprisende. (Jutta er enten en tysk forkortning af Judit, eller ogsaa kunde det maaske være en dansk forvanskning af Gyda). Kv. — Hebraisk.

[Jul, se Gjurd.

Julius (Julian; Julia, Julie, Juliane, Kv.): den krushaarede; den ungdommelige. M. — Græsk.

Justin, Just, Justus (Justina, Justine, Kv.): den retfærdige. M. — Latin.

[Jø, Jøa, Jøda, Jøde, se Gyda.

[Jøel, se Ljodolv.

[Jørann, Jørunn, Jøren, Kv., se Jorunn.

[Jøren, Jørgen, se Georg.

[Jøri, se Gyrid.

Jørund (Jøren?): den glimrende vender; den udmærkede mand. (Oldnorsk Jørund, Jerund, Jarund. Jør, jar og jer skulde være det samme ord, som vi har i jertegn, og betydningen er maaske lysende, glimrende. Vind: en vender, en mand fra Vendland?). M. \

[Jønet, se Dionetta.

Kaare: blæst og kulde. (Oldnorsk Kaare. Det var navnet paa vindens gud). M.

Kaia: jorden; den jordiske. Kv. — Græsk.

Kamilla: den lille prestepige. Kv. — Latin.

Kanotta (Kanotte, Kanete): en knude. (Enten en latiniseret form af Knut og derfor ofte skrevet Canutta, eller ogsaa af det skotske Kenotha?) Kv.

[Karen, Kari, Karina, se Katrina.

Karl: mandspersonen; karlen; den mandige. (Den sjeldnere form Kal er maaske det oldnorske Kale: den kolde. — Oldnorsk Karl er det samme ord, som vi har i karl og kar. — Karl blev latiniseret til Carlus og Carolus. Af kvindenavne dannede af Karl har vi Karolina, forkortet Lina. Fransk Charlotte, forkortet Lotte. Russisk Karlovna: Karls datter). M.

Karle (Kalle): mandspersonen; den mandige. (Oldnorsk Karli afledet af Karl). M.

Kaspar, Kasper (Kasberg, Kastberg): skatmester. (Det var efter sagnet en af de tre vise fra østerland. I engelsk og frisisk hedder det Jasper, i lettisk Jespers. Derfor er rimeligvis Jesper en form heraf). M. — Persisk.

Katla: kjedelen; offerkjedelen; hjelmen. (Det er afledet af Ketel: kjedel, hjelm; se Ketel). Kv.

Katrina, Karina, Karin, Kari (Karen, Karn; Trine, Kassi? Russisk Kathinka, engelsk Kitty): den rene. (Af Katharos: ren). Kv. — Græsk.

Kell (Kjell): kjedel; offerkjedel; hjelm; hjelmbærer? (Egentlig en forkortning af Ketel). M.

Kellaug (Kjellaug): den rene kjedel; den klare hjelm. (Laug: ren, klar, egentlig bad). Kv.

Kellberg: kjedelbjerget; den hjelmbærende bjerger. (Det ligner mer et familienavn end et døbenavn. Berg: bjerg, bjergning, hjælp). M.

Ketel (Kjetel, Kitel, Kitil, Kittel): kjedel; offerkjedelen; hjelmen. (Oldnorsk Ketill. Dette er egentlig samme ord som vort kjedel. Man har

vel snarest tænkt paa offerkjedelen, som an-
saaes for hellig. Det betyder maaske ogsaa
hjelm eller stormhat). M.

[Kirstina, Kirsten, Kirsti, se Kristina.

[Kitty, se Katrina.

Kjartan: søkrigeren? (Det skal være kommet fra
Irland, men er ellers dunkelt). M. — Keltisk.

[Kjogjei, Kjøge, se Tjodgeir.

[Kjøl, Kjøle, Kjølv, se Tjodolv.

[Kjöstol, Kjøstof, Kjøstøl, Kjøstel, se Tjostolv.

[Kjøvald, se Tjodvald.

Klara: den lyse, klare, herlige. Kv. — Latin.

[Klas, Klaus, Klaves, se Nikolaus.

Klaudius (Klaudia, Klaudina, Kv.): den hinkende,
haltende; den indesluttede. (Egentlig den, som
er hindret i sin gang). M. — Latin.

Klemet (Klimmete, Klemmert, Klement. Klemen-
tine. Kv.): den milde, sagtmodige. (Oldnorsk
Klemetr. Egentlig Clemens). M. — Latin.

Kløng: den, som har klør; den nævestærke. (Old-
norsk Klæng, Kløng, egentlig Kløing. Afledet
af navneordet en klo). M.

Knut: en knude. (Oldnorsk Knutr. — Efter sagnet
fandt den jyske konge Gorms trælle en deilig
gut, indknyttet i en lindug. Kongen kaldte
ham derfor Knut, opfostrede ham som sin egen
søn og gav ham land og rige). M.

Kol (Kaal): den kullede; den kulsorte; maaske den,
som holder sig ved hjemmets arne. (Oldnorsk
Kolr, som ligefrem betyder kul). M.

Kolbein (Kolbent, Colbeen!!): kulben; den sort-
knoklede. (Bein: ben, knokkel). M.

Kolbjørn: den kullede, sorte bjørn; arnestedets styrke. (Oldnorsk Kolbjørn). M.

Kolfinn: den kullede finn; den opfindsomme ved hjemmets arne. (Finn: klog, opfindsom, en finn; se Finn). — M. Islandsk.

Kolfinna: den kullede finnekvinde; den opfindsomme i hjemmet. Kv. — Oldnorsk.

Kolgrim (Kolgrima. Kv.): den hjelmbærende kul-sort. (Grim: med dække eller hjelm; se Grim). M. — Islandsk.

Koll: hovedet. (Oldnorsk Kollr: hoved, top, issen, det skaldede hoved). M.

Kolv (Kolf): pilen. (Oldnorsk Kolfr: en pil). M.

Konkordia: endrægtighed, overensstemmelse. Kv. — Latin.

Konrad (Kort, Curt): dristig i raad. (Egentlig Kuonrat). M. — Tysk.

Konstantin (Konstans. Konstantia, Konstance. Kv.): den standhaftige, faste. M. — Latin.

Kornelius (Korneles, Karneles. Kornelia. Kv.): den, som er af horn. M. — Latin.

Krispinus: den krusede, krushaarede; den kunstlede. M. — Latin.

Kristen, Kristian (nordtysk Karsten): den kristne. (Egentlig Christianos). M. — Græsk.

Kristina, Kristi, Kirstina, Kirsti (Kristiana; Stina): den kristne. Kv. — Græsk.

Kristoffer: den, som bærer Kristus. M. — Græsk.

[Kydjær, Kyer, se Tjodgeir.

[Kystel, se Tjostolv.

Lage (Lagje): den, som lægger tilrette; ordneren; lagsmanden. (Oldnorsk Lage, oldtysk Lago, rimeligvis dannet af lag: lægning, [leie, orden, forening). M.

Lambrigt, Lambert: den vidtberømte; den over landet lysende. (Oldtysk Landbercht og Lamprecht. Land: land. Bert: bjart, lys). M. — Tysk.

Lars, Lasse, Laurits (Lorens, Laurens (Lafrans), Laurentius — og kvindenavnene Laurentia, Laurence, Larence, Laura og maaske Larina): den laurbærkransede; den triumferende. (Egentlig en fra byen Laurentum). M. — Latin.

Lasarus: den, hvem Gud hjælper. Det har ogsaa andre betydninger; men de er dunkle. M. — Hebraisk.

Leidulv (Leiuv, Leiel): den leie ulv; den haardføre mand, som er farlig for fienden. (Oldnorsk Leidulfr. Leid: lei, farlig; se Ulv). M.

Leik (Leig): legen; den legende. (Dette ord bruges ofte i slutten af navne og er det samme som leg eller legende). M.

Leikny: en ny leg; den unge legerske. (Ny: ny, ung, tilvoksende). Kv. — Islandsk.

Leiv (Leif): den levnede, efterladte; efterkommeren. (Oldnorsk Leifr af leif: en levning. Det er beslægtet med leifa: levne, og efter Munch ogsaa med lifa: leve. Altsaa den, som er efterladt ilive af døden). M.

[**Lena, Lene**, se Magdalena. De kan ogsaa komme af Helena.

[Leonora, se Eleonora.

Leonhard, Leonard: den løvestærke. M. —
Tysk.

Leopold: folkets tapre mand; den folkekjære; den
kjære hersker. (Oprindelsen er dunkel. Enten
er det af det oldtyske Ljutbald, senere Ljutpold,
eller ogsaa af Ljubbold eller Liubvald, senere
Ljupold. Ljut: folk. Ljub: kjær. Bald og bold:
tapper, kjek. Vald: raadende). M. — Tysk.

Lidulv (Ledulv, Liuv): følgets ulv; den haardføre
iblandt mandskabet. (Lid i dette og de føl-
gende navne betyder følge, hjælpetropper, hjælp,
mandskab. Munch forklarer det af led: gjærde-
led, port). M.

Lidvald (Ledvald, Levald): følgets hersker; den,
som raader over hjælpetropper. (Vald: magt,
raadende, hersker). M.

Lidvard (Ledvor, Livor, Levor, Levar, Lever, Li-
vert): følgets vogter; 'mandskabets forsvarer.
(Efter Munch portvogter. Oldnorsk Lidvard.
Vard: vagt, vogter). M.

Lidvin (Levin): følgets ven; en ven af dem, som
kommer for at hjælpe. M.

[Lina, en afstumpning af Nikolina, Karolina, Gul-
lina, Rollina, Bolina o. s. v. ,

[Lisa, Lisabet, Lisset, se Elisabeth.

Liv, Liva: beskytterinde; forsvarerske. (Oldnorsk
Lif og Lifa af hlif: beskyttelse, forsvar). Kv.

Ljodolv (Ljoel, Joel, Jøel, Gjøl): folkeulv; slægtens
haardføre mand. (Oldnorsk Ljodolfr. Ljod:
folk, slægt; i nynorsk: lyd. Olv og olf er en form,

som ofte bruges i slutten af navne istedetfor ulv; se Ulv. Til det norske Ljodolv svarer ganske den nyere tyske form Ludolf). M.

Ljot (Gjøte, Jøte?): den stygge, den fæle. (Oldnorsk Ljotr af egenskabsordet ljot: styg, slem, hæslig, noget, som ser skræmmende ud). M.

Ljotolv (Jødel?) den stygge ulv; den haardføre, som er slem at komme ud for. (Se Ulv). M.

Ljotunn: den stygge elskede; den elskede kvinde, som skræmmer fienden bort. (Unn: elske, ynde). Kv. — Islandsk.

Loden (Løden, Lødden): den lodne; den; som har stærk haarvekst. (Oldnorsk Lodin). M.

Lodmund: den lodne beskytter. (Mund: beskyttelse, forsvar — fæstegave). M.

Lodvard (Lodvor): den lodne vogter. (Vard: vagt, vogter). M.

Lodver (Lodvær, Løver): den berømte mand; den i helligdommen eller hjemmet berømte (Oldnorsk Lødverr egentlig Hlødverr. Hlød skal være den samme stamme som i hljoda, altsaa skulde det betyde lydende, berømt. Ver mener Munch er lig ve, det tyske vih: helligdom, indvielse. Det kunde dog synes rimeligere at tage det af navneordet ver, som vi har i Vermund, og som i tyske og angelsaksiske navne bruges som slutningsled. Det betyder en mand, egentlig en værger. Til Hlødverr vilde da svare det oldtyske Flodoar egentlig Hlodovar. — Et andet navn er det oldnorske Løduurr for Hlodu-har, tysk Lothar: den berømte kriger). M.

Lodve (Love, Løve): den i hjemmet eller helligdommen berømte. (Det falder let sammen med Lødver, men er maaske et gammelt Lodve, oldnorsk Hlødvir, oldtysk Hlodoveus). M.

[Lona, Lone, se Apolonia.

[Lorens, se Lars.

Lotolv? er enten en form af Ljotolv eller ogsaa: den lunefulde ulv? (Lot, oldnorsk lota: indfald, stemning). M.

[Lotte, se Karl.

[Lovise, se Ludvig.

[Ludolf, se Ljodolv.

Lukas: den lysende. M. — Græsk.

Ludvig, Lodvig: den berømte kæmper; den berømte hellige. (Oldtysk Hluodovic, Chlodovich, Hlodoveus, enten for Hlodvig eller Hlodvih. Hlod hænger sammen med oldnorsk hljoda, vort lyde, altsaa lydende, berømt. Vig: kamp. Vih: helligdom. Hlodvih svarer til det oldnorske Hlodvir. — Fransk Louis; deraf kv. Lovisa, Lovise). M. — Tysk.

Lukris: den vindende. (Af Lucretia). Kv. — Latin.

Lussia, Lussi: den, som hører til lyset; den, som er født om dagen. (Egentlig Lucia). Kv. — Latin.

Lyder: folkekriger; folkets stridsmand. (Oldtysk Ljudhari, Ljutheri, Luther. Ljud er det samme som det norske ljod: folk, slægt, lyd. Har: kriger, hærmænd). M. — Tysk.

Lydia: en fra Lydien; egentlig den tilsmudsede. Kv. — Græsk.

Maalfrid (Molfri): den maalfagre; den, som er fager i samtalen. (Oldnorsk Maalfrid. Maal: maal, mæle, samtale. Frid: fager, smuk. Det kunde maaske ogsaa, som Munch mener, hænge sammen med det gotiske Amalafrida. Amala betyder arbeide, møie; men dette skulde paa norsk hedde aml). Kv.

Maar: en maard. (Oldnorsk Mørdr. Det er det samme, som vi har i dyrenavnet maard eller maar). M.

Magdalena, **Magdalene**, **Magdeli**, **Magli**, **Madli**, **Magdel**, **Madel**, **Malena**, **Malina**, **Mali**; **Magda**; **Lena**, **Lene** (**Magla**, **Magel?**): en fra byen Magdala paa vestsiden af Genesarets sø; en fra »Guds taarns« stad. Kv. — Hebraisk.

Magna: den stærke; den kraftige. (Magn i dette og de følgende navne betyder kraft, styrke). Kv.

Magne: den kraftige; den stærke. (Oldnorsk Magne, forskjelligt fra det latinske Magnus). M.

Magnhild (**Magnild**, **Magnille**, **Mangella**, **Mangla**; **Magla**, **Magel?**): den kraftige stridsgudinde; den stærke valkyrie. (Hild: strid; ledsagerinde i strid, en af valkyrierne; se Hilda). Kv.

Magnus, **Mons** (**Mogens**): den store. M. — Latin. [**Malena**, **Malina**, **Mali**, se **Magdalena**.

[**Manuel**, se **Immanuel**.

Margreta, **Magreta**, **Magrette**, **Margit**, **Marritta**, **Marit**, **Maret**, og rimeligvis forkortningerne **Magte** og **Grete**, **Gretta**. Egentlig **Margarita**: perlen. Man mener, at det er kommet ind i latinen fra nord og oprindelig var et germanisk

- Mar-grjut: sjøsten, perle. Det findes imidlertid i græsk idetmindste saa langt tilbage som til Kristi tid og hedder Margarites). Kv. — Latin og græsk.
- Maria (Marja, Maja, engelsk Mary): bitterhed; bedrøvelse. (Egentlig Mirjam). Kv. — Hebraisk.
- Marina, Maren, Mari (Marinus! — Marianna): den, som er fra havet; »havfruen«. Kv. — Latin.
- Marius: den straalende; den berømte. M. — Latin.
- Markus: hammeren; den, som slaar i stykker. (Egentlig Marcus, deraf formindskelsesordene Marcellus og Marcella). M. — Latin.
- Markvard: mærkets vogter. (Mark: et mærke. Vard: vagt). M. — Maaske fra tysk.
- [Marsilla: den lille hammer. (Egentlig Marcella; se Markus). Kv. — Latin.
- Marta (Martha, Marthe): herskerinden. Kv. — Kaldæisk.
- Martinus, Martines, Martin (fornorsket Martein; tysk Morten): krigsmanden. M. — Latin.
- Mathea, Mattea: den mandige. (Egentlig Mathæa dannet af Mathæus). Kv.
- Mathias, Mattias, Mattis, Mats, Mass (Mads og kvindenavnet Massi): Jehovas gave. (Efter betydningen lig Dorothea og Theodor). M. — Hebraisk.
- Mathæus: den mandige. (Egentlig Mathai. Andre anser det for en anden form af Mathias. En nordtysk forkortning af Mathæus har vi maaske i Teis). M. — Aramæisk.
- Mathilde, Megtild: den kraftige stridsgudinde; den stærke valkyrie. (Oldtysk Machthild svarer efter sin betydning ganske til det norske Magnhild.

- Metta og Mette er maaske en forkortning af Megtild. Ligesaa Tilla af Mathilde). Kv. — Tysk.
- Melkior (Melker): lysets konge. (Efter sagnet hed de tre vise fra østerland Melkior, Kaspar og Balthasar). M. — Hebraisk.
- Maurits, Moris: afrikaneren; den mørke, sorte. (Af Mauritius: en mauritaner). M. — Latin.
- Meta: den raadsnilde — græsk — eller for Metta, se Mathilde. Kv.
- Mikael, Mikkell, Mikjel, Mykjal: hvem er som Gud. M. — Hebraisk.
- Milda (Milla?): den gode, milde, naadige. (Dannet af egenskabsordet mild. I oldtysk findes navnet Milla for Milda). Kv.
- Mildrid (Mildri): den gode, milde valkyrie; den, som er udrustet til sin ferd med mildhed. (Oldnorsk Mildrida. Rid: ridende? rustet som en valkyrie til sin udferd. Munch anser det for en forkortning af frid: fager). Kv.
- [Mimmi, Mimi, ansees for en fransk forkortning af Vilhelmina, men kan ogsaa være et kjæle navn, dannet af andre navne.
- [Mina, en afstumpning af Rasmina, Vilhelmina osv.
- Modestus: den maadeholdne, beskedne. M. — Latin.
- Modolf: modets ulv; den djærve, haardføre mand. (Mod: modig, djerv. Olf, se Ulv). M. — Islandsk.
- Momme, af det oldtyske Mono, Monno: lysten, begjærlig? M. — Frisisk.
- [Mons, se Magnus.

[Moris, se Maurits.

Moses: den af vandet optagne, reddede. (En hebraisk form af et ægyptisk ord). M.

Mungørd: den, som hegner om attraaen eller lysten. (Mun: lyst, attraa, mon. Gerd: omgjørende, beskyttende). Kv.

Munhild (Munild?): attraaens stridsgudinde; begjæringens valkyrie. (Oldtysk Munhilt. Hild: strid, skjoldmø, en af valkyrierne; se Hilda). Kv.

Møyfrid? (Møyefri): den fagre mø. (Møy: pige. Frid: fager, smuk). Kv.

Nad (Na? skrevet Nah): den modige; den, som tør vove noget. (Det gamle sprog har ofte »dr« for »nnr.« Derfor er vel Nadr eller Nad en form af det oldnorske Nannr eller Nann, som vi endnu har i navnene Nannestad og Nannsrud. Oldtysk Nand. Det hænger sammen med »nenna«: nenne, have mod). M.

Nanna: den modige; den dristige. (Oldnorsk Nanna afledet af Nann; ogsaa i oldtysk hedder det Nanna). Kv.

Narve: den indsnevrende; den bindende. (Oldnorsk Narfi (Narvi), afledet af narv: trang, smal, engelsk narrow; det skal være denne stamme, vi har i gaardsnavnene Nor og Nore: et smalt sted, et sund). M.

Natalia: geburtsdagsbarnet; egentlig den, som hører til fødselsdagen. Kv. — Latin.

Natan, Nathan: gaven; Gud har givet ham. (Se Jonatan). M. — Hebraisk.

Natanael, Nathanael: Gud har givet; Guds gave. M. — Hebraisk.

Navar: naveren; boret. (Oldnorsk Nafarr). M.

[**Nelly,** se Eleonora.

Nerid (Neri, Niri, Nære): den bindende; den frelsende? (Oldnorsk Neridr. Dets oprindelse og betydning er meget dunkel. Enten hænger det sammen med narv (se Narve) eller ogsaa med et gotisk ord, som betyder at frelse. Oldtysk Narid). M.

[**Netta** er en afstumpning af Antonetta.

Nikolaus, Nils (Niklas, Nikuls; Nikolai, som vistnok er et tilnavn, og kvindenavnet Nikolina; Klas, Klaus; Klaves, som ogsaa kan være af Klaudius): den, som har et seirende folk; folkebeseireren. M. — Græsk.

[**Nille,** se Petronella.

Nina skal være en fransk forvanskning af Anna.

Njell, Njaal: kjæmpen? (Oldnorsk Njaall er tidlig brugt i Norge; men det er rimeligvis af keltisk oprindelse og kommet til os fra Irland. Betydningen af det er aldeles usikker). M.

[**Nora,** se Elenora.

Norvald: den, som raader i nord; den nordiske hersker. (Egentlig Nordvald, oldtysk Nordvalt. Nord: norden, nordlig. Vald: magt, raadende. Norodd: nordisk od eller vaaben, og kvindenavnet Norunn: nordisk kjærlighed, skal ogsaa være brugte hos os). M.

Nottolv (Nottov, Notto): nattens ulv. (Oldnorsk Nottolfr og Naattolfr. Nott (Naatt): en nat.

Olf lig ulv. Munch tror, at det skal være Notulv, af not: en nød. Oldtysk Nodulf, Nottolf, er dunkelt). M.

Nottung (Notting): en, som hører natten til eller er født om natten). M.

Nup (udtalt Nuup, skrevet Nub): den ludende; den sørgende? (det gamle navn Hnup hænger maa-ske-sammen med oldnorsk hnipa: hænge med hovedet, sørge. Dette ord hænger igjen sammen med gnipa og gnupr, nynorsk nup: en steil, ludende fjeldtop). M.

Odd (Aad, Oud, Odt): odden; spidsen; den skarpe mand; spydet eller pilen. (Oldnorsk Oddr). M.

Oddbjørg (Odbjør): spydets eller pilens beskytterinde; den skarpe hjælperske. (Bjørg: hjælp, beskyttelse; se Bjørg). Kv.

Oddborg: spydets forsvarerske; den skarpe beskytterinde. (Borg: forsvar, beskyttelse — en borg. Borg brugtes mest i dansk og svensk, i norsk derimod bjørg; se Borgar). Kv.

Odde: odden; den spidse; spydet. (Oldnorsk Oddi afledet af Odd). M.

Oddfrid: det fagre spyd. (Frid: fager, smuk). Kv. — Islandsk.

Oddgeir (Oddgjer): spydodden; den skarpe spydkriger. (Geir: et spyd). M.

Oddlaug? (Otlau, Aadlov, Adlov): den rene spydspids. (Laug: klar, ren). Kv.

Oddleif: den, som er levnet af spydodden; spydkriegerens efterkommer. (Leif: levning; se Leiv). M.

Oddmar: det ypperlige spyd. M. — Islandsk.

Oddmund: den skarpe beskytter; spydforsvareren.

(Mund: beskyttelse, forsvar — fæstegave. Det forveksles let med Ommund eller Aamund). M.

Oddrun? (Aadru): den, som er fortrolig med spydet; den skarpe veninde. (Run: fortrolig, veninde. Det er samme ord som »runer«, egentlig hemmelige tegn). M.

Oddveig (Udve?): spydets styrke; den skarpe, stærke kvinde. (Veig: styrke, oprindelig styrkedrik). Kv.

Oddvin? (Ødven): spydets ven; den skarpe ven. (Vin: ven). M.

Odin: den rasende, heftige. (Oldnorsk Odin, dannet af egenskabsordet odr: rasende, voldsom). M.

Odulv, Odulf: den rasende ulv. (Se Ulv). M.

Olaug (Olau): den rene oldemoder. (Egentlig Aa-laug. Aai: oldefader, oldemoder. Laug: ren, klar, egentlig bad). Kv.

Olav, Olaf (Olave, Ola): han, som er levnet efter forfædrene; oldefaders efterkommer. (Oldnorsk Olafr, egentlig Aaleifr, angelsaksisk Anlaaf, Onlaf. Det første led er aa, egentlig an, tysk ano (oldnorsk aai): oldefader; se Aake. Laf er samme ord som leif: levning, efterladt, efterfølger; se Leiv). M. — Af Olav er der mange forvanskninger og misdannelser, f. eks. Ole, oftest udtalt Ola. Dansk Oluf; svensk Olof; latinsk Olavus; Olaus, Olavius, Olevinus, Olai (som betyder Olavson), Olaves, Olper! Oliver af Ole Iver — ikke det engelske Oliver, som

rimeligvis er af det latinske Olivarius: oljetræmanden. — Af kvindenavne finder man utrolige forvanskninger, f. eks. Olanna, Olea, Oleana, Oletta, Olevina, Olefine, Oluffa, Olufine, forkortet Fine, Olia, Oliana, Olina, Olinane, Olise, Olovise!

[Olava, se Olov.

Ølbjørn (Aalbjonn. Ølbjødñ): drikkelagets bjørn; den stærke mand i selskabet. (Oldnorsk Ølbjørn. Øl: selskab, drikkelag; den samme betydning har det i ordet gravøl). M.

Oleiv (Olef): han, som er levnet efter forfædrene; forfædrenes efterfølger. (Oldnorsk Oleifr. Baade efter sin sammensætning og betydning er det lig Olav). M.

[Olga, se Helga.

Olivia, Oliva, Oliv og maaske Livia: oljetræt; oljegrenen. (Latinsk Oliva, græsk Elaia. Oljetræet ansaaes for helligt, og dets grene brugtes som fredstegn). Kv. — Græsk og latin.

Olmod (Aalmo): den modige drikkebroder; den, som er djerv i drikkelaget. (Oldnorsk Ølmodr. Øl: drikkelag; se Ølbjørn. Modr: modig, djerv). M.

Olov (Olo, Olu; disse falder nær sammen med Olaug): hun, som er levnet af forfædrene; forfædrenes efterfølgerske. (Oldnorsk Oløf og Aaløf. Aai: oldefader. Løf er i kvindenavnene det samme som leif i mandsnavnene. Olov svarer altsaa som kvindenavn nøiagtig til mandsnavnene Oleiv og Olav. En nyere form er Olava). Kv.

[Oluf, se Olav.

[Olve, Olver, se Ølver.

[Omund, se Aamund.

Orm: ormen; slangen. (Oldnorsk Ormr). M.

Oskar anser mange for et keltisk navn, som skulde betyde den springende kriger? men det ligner meget det angelsaksiske Osgar, oldtysk Ansgar, norsk Asgeir: asagudens spyd; opholderens vaaben. (Se Asgeir). M.

[Osvald, se Aasvald.

[Osmund, se Asmund.

Ottar (Aattar, Aatta, Otter, Otte): den skrækindjagende krigsmand. (Oldnorsk Ottarr for Ott-har. Ott er det samme som otte, frygt, skræk. Har: kriger, hærmænd. Ottar forveksles ofte med det tyske Otto; men dette er et ganske andet navn). M.

Ottilia: den lille, rige kvinde; adelskvinden. (Af et oldtysk Otila, som enten er af adal (æt, adel) eller et formindskelsesord af Ota, egentlig Auda, som nøiagtig svarer til vort Aud). Kv. — Tysk.

Otto: den rige; den, som har formue. (Oldtysk Otto, egentlig Audio, som svarer til det norske Aude. Det forveksles ofte med Ottar). M. — Tysk.

[Ovald, Ovild, se Aavald.

Ove: barnet, i hvem en af forfædrene er gjenfødt; den, som har overflod? (Dette navn er dunkelt. Sophus Bugge mener, at det er en dansk form af Aage lig det norske Aaki. Aasen nævner derimod det gamle Uffe, oldtysk og angelsaksisk Offa). M. — Dansk.

Ovidia: den, som gjæter faarene? (Det er noget dunkelt. I oldtysk findes Ovida; men rimeligere er det, at det hænger sammen med det latinske Ovidius). Kv. — Latin.

Paal, Paul (Paalina, Pauline): den lille. (I oldnorsk skrev man det Paal. — Det er af apostelnavnet Paulus). M. — Latin.

Palle, forðum Palne, ved man ikke betydningen af. Det skal være vendisk, men bruges ofte i dansk. M.

Peter, Per (Peder. — Petra, Petrine): klippen; klippemanden. (Egentlig Petros). M. — Græsk.

Petronella (Paternelle, Pernille; Nille): den lille klippe. (Efter sagnet var Petronella en datter af apostelen Peter). Kv. — Græsk med latinsk endelse.

Preben ved man ikke betydningen af. Det brugtes ofte i dansk under formen Predbjørn. Efter Munch skal det være halv vendisk Prib-bjørn. I slavisk findes dog et navn Pribin. M.

Raadgerd (Raagjer, Røier): den beskyttende raadgiverske; den, som værner med sit raad. (Oldnorsk Raadgerdr, oldtysk Ratgardis. Raad: et raad, beslutning. Gerd: omgjærdende, beskyttende). Kv.

Raag (Raadug?): den raadige; den kløgtige. (I gamle bøger skrevet Radwger, maaske lig Raadugr, som kunde være af egenskabsordet raadug: raadig). M.

[Raamund, se Romund.

(Raannaug, se Rannveig.

Rafael: Gud læger. M. — Hebraisk.

Rafnhild (Ramnhild): ravnens valkyrie. (Rafn: ravn. Hild: strid, skjoldmø, en af valkyrierne; se Hilda). Kv.

Ragna (Rogna): den raadende; den, som har vis guddomsmagt. (Oldnorsk Ragna af ragn: raad, klogskab, vis styrelse, raadende magt, guddomsmagt. Flertal regin brugtes om guderne lig »de vise magter«). Kv.

Ragnar: en kriger, som har raadende magt; guddomsmagtens krigsmand. (Oldnorsk Ragnarr for Ragn-har. Har: kriger; se Harald). M.

Ragnrid (Rangdi, Randi — Randinal): den vise raadgiverske, som staar rustet til sin udferd; den, som er rustet til sin ferd med raadende magt. (Oldnorsk Ragnrid lig Rangdid. Rid: ridende; rustet til udferd. Munch mener, at det er en form af frid: fager. Dette synes lidet rimeligt. Ragnrid og Rangfrid er to forskellige navne). Kv.

Ragnfrid: den fagre guddomsmagt; den skønne kvinde, som giver vise raad. (Frid: fager, smuk; se Frida). Kv.

Ragnhøid: den lysende raadgiverske; den klare guddomsmagt. (Heid: lys, klar). Kv.

Ragnhild (Ragnild, Ragnille, Ragla): en valkyrie, som giver vise raad; skjoldmøen, som har raadende magt. (Oldnorsk Ragnhildir. Hild: strid, ledsagerinde i strid; se Hilda). Kv.

Ragnvald (Rangvald, Rognald, Ravald): en her-

sker, som styrer viselig; den, som raader med klogskab; egentlig raadets hersker. (Oldnorsk Ragnvaldr og Rognvaldr. Vald: magt, raadende, hersker; se Vald). M.

Rakel: moderfaar. (Billede paa ømhed og taalmodighed). Kv. — Hebraisk.

Randheid (Rande): den lyse skjoldbærerske; den klare skjoldmø. (Rand: skjold, egentlig skjoldrand. Heid: lys, klar — guld). Kv.

[Randi, se Ragndid.

Randmod (Rannmod?): den, som modig bruger skjoldet; den djærve skjoldbærer. (Mod: modig, djærv). M.

Randolv (Randolf): skjoldulven; den haardføre skjoldbærer. (I oldtysk Randulf; se Ulv). M.

Rane: raneren; røveren? (Oldnorsk Rani hænger maaske sammen med raan, vort ran. I oldtysk findes Rano, som skal være det samme navn. Det skrives ogsaa Hrani og afledes af hrøn: en bølge). M. — Oldnorsk.

Rannfrld (Ramfri): den husfagre; husets pyd. (Rann: hus. Denne rod har vi i ordet granne, for garanna, gotisk garasna, egentlig den, som er i hus med en. — Frid, fager, smuk). Kv.

Rannheld? (Rannei): den, som gjør det lyst i huset; husets guld. (Heid: lys, klar — guld. Rannei falder let sammen med Rannveig). Kv.

Rannveig (ofte skrevet Randvei, Randveg, Rannaug; Rønnaug, Raannaug): den, som styrker huset; husets kraft. (Oldnorsk Rannveig, siden ogsaa Rønnog. Veig: styrke, styrkedrik). Kv.

Rasmus, Rasmina: den elskelige. (Egentlig Erasmus). — Latin.

[**Ravald**, se Ragnvald.

[**Realf, Real**, se Reidalf.

Rebekka: den, som binder, fængsler (ved sin skønhed). Kv. — Hebraisk.

Regina: dronningen. (I oldtysk findes ogsaa et Regina: den raadende; men vort Regina er vistnok kommet fra sydlandene). Kv. — Latin.

Reidalf? (Realf, Real): den ridende alv; den hurtige alv. (Reid i dette og de følgende navne er dunkelt. I oldnorsk skreves det dels reid: ridning, ridende følge, dels hreid, som maaske betyder hurtig, rask, samme ord som det nynorske reid: rede. — Alf, se Alv). M.

Reidar (Reiar, Reier): den raske kriger; den ridende kriger: krigeren i det ridende følge. (Oldnorsk Hreidarr og Reidarr for Reid-har. Har: kriger, hærmænd; se Harald). M.

Reidmar: den ypperlige rytter; den navnkundige, raske mand. (Hreidmarr. Mar: ypperlig, navnkundig). M. — Oldnorsk.

Reidulv (Reiulf, Reiel): den haardføre rytter; ulven i det ridende følge; den raske ulv. (Se Ulv). M.

Reidunn (Reien, Reiend): den elskede eller elskende rytterske; det ridende følges kjærlighed. (Oldnorsk Reidunn. Unn hænger sammen med unna: ynde, elske; se Unn). Kv.

Reinert, Reinhart: den kraftige raadgiver; den stærke guddommagt. (Oldtysk Reginhard. Regin lig ragn: den raadende magt. Hard: haard, stærk). M. — Tysk.

Reinold: raadets hersker; en, som raader med visdom. (Oldtysk Raginald, som ganske svarer til det norske Ragnvald). M. — Tysk.

Riborg: den mægtige beskytterinde. (Maaske det oldtyske Richburg). Kv. — Tysk.

Rikard: den kraftige magthaver. (Oldtysk Rikohard, siden Richard. Rik: mægtig. Hard: haard, kraftig). M. — Tysk.

Rikvald: den mægtige hersker. (Rik: mægtig, raadende. Vald: magt, hersker). M.

Rikolv? (Rikold): den mægtige ulv. (Rikold kan ogsaa være en form af Rikvald. Der findes dog ogsaa et gammelt Rikolf. Olf; se Ulv). M.

[Rina, afstumpning af Katrina, Iverina osv.

Ring: ringen; den ringbærende. M. — Oldnorsk.

Rino: den raadende. (Rimeligvis en sammendragning af det oldtyske Regino, siden Reino). M. — Tysk.

Risa: den store, høje kvinde; den fremragende? (Det hænger maaske sammen med risa: staa op, rage frem, og rise: et kjæmpetrold, en høi mand. Oldnorsk og tysk risi: en jotun. Navnet findes ogsaa i oldtysk, Riso, M. og Riesia? Kv).

Rivert (Revert): den mægtige vogter. (Richward?) M. — Tysk.

Roald (Vrold, Vroll for Rovald): ærens hersker; den, som raader over berømmelsen. (Oldnorsk Roald og Hroald for Hrod-vald, oldtysk Hrodowald. Hrod: ære, berømmelse. Vald: magt, raadende, hersker; se Vald). M.

Roar: ærens stridsmand; den, som strider med ære. (Oldnorsk Roarr og Hroarr for Hrod-har; oldtysk Hrodhari. Har: kriger; se Harald). M.

Robert: den, som har en lysende berømmelse. (Oldnorsk Hrodbjart; oldtysk Hruodberht, Ruprecht, Robert). M. — Tysk.

Rodny: ny berømmelse; ny ære. (Rod egentlig Hrod: ære, berømmelse; se Roald). Kv. — Islandsk.

Roe: den berømmelige; den ærede. (Oldnorsk Roe, Hroi, oldtysk Hrodo; se Roald). M.

Rogeir (Raajer, Roggert): ærens spyd; den berømte spydkriger. (Egentlig Rodgeir; oldtysk Hrodgar, nytysk Roger. Geir: spyd). M.

[Rognald, se Ragnvald.

Roland (Rolland): den, som er berømt i landet. (Egentlig Rodland, oldtysk Hruodland). M. — Tysk.

Rollaug: den klare berømmelse; den lysende rene kvinde. (Oldnorsk Rollaug, egentlig Hrodlaug; oldtysk Hruadlaug. — Laug: ren, klar; egentlig bad). Kv.

Rolleiv (Rollef): ærens efterfølger; han, som er levnet efter berømmelsen. (Oldnorsk Rolleifr, for Hrod-leif; oldtysk Hrodleif. Leif: levnet, efterladt; se Leiv). M.

Rolv, Rolf: ærens ulv; den haardføre mand, som har megen berømmelse. (Oldnorsk Rolfr og Hrolfr, som ansees for en forkortning af Hrodolf; oldtysk Hruodulf, Hrodulf, siden Rudolf. Om det sidste led olf, se Ulv). M.

Romar (Romert): den ypperlige ærede; den, som er navnkundig af sin berømmelse. (Oldnorsk Hrodmar. Mar: ypperlig, navnkundig). M.

Romund (Romund, Raamund): berømmelsens forsvarer; ærens beskytter. (Oldnorsk Romundr for Hrodmundr; oldtysk Hruodmund. Mund: beskyttelse, forsvar). M.

Rosaura: den gyldne rose; den, som ligner rosen. Kv. — Italiensk.

Rosmunda: den rene rose. (Munch mener, at det er det langobardiske Rosamunda, som skulde betyde hesteforsvar; men det er rimeligvis latinsk af rosa: en rose; mundus, ren). Kv. — Latin.

Rudolf er den tyske form, som svarer til det norske Rolv. M. — Tysk.

Runolf: den hemmelighedsfulde ulv; den fortrolige, haardføre mand. (Run er samme ord som »runer« og betyder fortrolig, hemmelig. Slutningsleddet olf, se Ulv). M. — Oldnorsk.

Rut, Ruth: veninden. Kv. — Hebraisk.

[**Rønnaug**, se Rannveig.

Rørek: den berømte magthaver; ærens konge. (Rørekr svarer til det oldtyske Hruoderik. Det samme navn har man i goterkongen Roderik og russerkongen Ruriks navn. Hrod: ære; se Roald. Rik: oprindelig konge, hersker, siden mægtig). M. — Oldnorsk.

[**Saamund**, se Solmund.

Sakarias (Sakris): Jehova erindrer. M. — Hebraisk.

Sakse (Saxe): den, som er bevæbnet med sværd; maaske en sakser. (Oldnorsk Saxi; oldtysk Sax, Saxo. Det er dannet af ordet sax: et enegget sværd. — At sætte det i forbindelse med folkenavnet sakser, kunde synes mindre nødvendigt). M.

Saksbjørn: sværdbjørnen; den stærke sværdkriger. (Se Bjørn). M. — Oldnorsk.

Saksulv, **Saksulf**: sværdulven; den haardføre sværdkriger. (Se Ulv). M. — Oldnorsk.

Salbjørg: husets beskytterinde. (Sal i dette og de følgende navne betyder hus, værelse. Bjørg: hjælp, beskyttelse; se Bjørg). Kv.

Salgard: husets forsvarer. (Gard: gjærde, forsvar). M. — Oldnorsk.

Salgerd: den, som værner om huset. (Gerd: omgjørdende, beskyttende). Kv. — Islandsk.

Salmund: husets beskytter. (Salmund ligner meget Solmund; men det kan godt være et navn for sig selv. Man forveksler det ofte med Salomon. — Mund: beskyttelse, forsvar — fæstegave). M.

Salmøy (Salmei, Salme): salens mø; den unge kvinde i huset. (Møy: mø, ugift kvinde). Kv.

Salomon, **Salomo**: fredsmanden; den fredelige! (Det svarer efter sin betydning til Fredrik). M. — Hebraisk.

[Salve, se Solve.

Sammund (Samund): finnernes beskytter. (Sam eller Same skal være et navn paa de finske folkeslag. Mund: beskyttelse, forsvar). M.

Samson: solmanden. (Egentlig Simson eller Schim-schon). M. — Hebraisk.

Samuel: den, som er udbedet af Gud — egentlig bøn hørt af Gud). M. — Hebraisk.

[Sander, se Alexander.

Sara: fyrstinden; den ædelmodige. Kv. — Hebraisk.

Saul: den, som er udbedet. M. — Hebraisk.

Selfast: den, som er fast knyttet til huset. (Sel: hus, hytte. Fast: fast, stø. — Det forveksles let med Sølfest). M.

Selma er enten en forkortning af Anselma: gudehjelm, eller keltisk: den rige? Kv.

[Seming, se Sæming.

Sera'fia: den englelige, ædle. (Det er dannet af det hebraiske serafim med latinsk endelse). Kv.

[Sevaid, se Sævaid.

Serkve: manden, som er iført serk; den brynjeklædt? (Navnet er dunkelt. Oldnorsk Serkvir, Serkvidr, og dette lig Serk-vid. Serk: en klædning, som dækker overkroppen; maaske en brynje? I oldnorsk brugte man ogsaa navnene Serkr og Serkir. Dette staar rimeligvis i forbindelse med det oldtyske Sariko, som skal betyde den brynjeklædt eller bepandsrede. Vid: træ, støtte, som billede paa den kraftige mand). M. — Oldnorsk.

Set: vederlag; den, som er sat istedet. M. — Hebraisk.

Severin, Søren (Søverin; Severina, Serina, Sørina, Kv): den alvorlige; den strenge. (Af Severinus). M. — Latin.

Sibilla: sandsigersken; den, som kjender Guds raadslutninger. (Egentlig Sibylla). Kv. — Græsk.

Sigbjørg (Sigbjør): en, som hjælper til seier. (Oldnorsk Sigbjørg. Sig: seier, lykke. Bjørg: hjælp, beskyttelse; se Bjørg). Kv.

Sigbjørn: seiersbjørnen; den stærke mand, som bringer seier. (Se Bjørn). M.

Sigborg: den seirende beskytterinde; den, som beskytter i seieren; seiersborgen. (Borg: beskyttelse — en borg. Det brugtes mest i danske og svenske navne, medens den egentlige norske form var bjørg; se Borgar). Kv.

Sigbrand: seierssværdet; sværdkrigeren, som bringer seier. (Brand: sværd, vaaben). M.

Sigfred: seierslykke; den seirende fredsstifter; fredsmanden, som bringer seier. (Fred: lykke, fred, fredsstifter. Det forveksles let med Sæfred). M.

Sigfrid: den fagre kvinde, som bringer seier; den fagre lykke. (Frid: fager, smuk; se Frida). Kv.

Sigfus: den seierslystne; den, som tracter efter seier. (Fus: modig, lysten; se Fuse). M.

Sighvat: den, som er modig og rask til seier. (Hvat: rask, hurtig, modig. Det udtales nu kvat; men i navne lyder det vat). M.

Sigleif: den, som er tilovers efter seieren; seierherrens ætling. (Leif: levning; se Leiv). M.

Sigleik: seiersleg; den, som vinder seier som en leg. (Leik: leg). M.

Sigmund (forveksles let med Simon): seierens beskytter; den seirende forsvarer; seiersgave. (Mund: beskyttelse — fæstegave). M.

Signi, Signe (Sygni): ny seier; voksende lykke.
(Egentlig Signy. Ny: ny, ung). Kv.

Sigrid (Sigri, Siri): den, som er udrustet til seier.
(Oldnorsk Sigridr. Rid: rustet til udferd.
Munch mener, at det er en form af frid: fager;
men Sigrid og Sigfrid bruges som to særskilte
navne). Kv.

Sigrun: seiersveninde; den, som er fortrolig med
seieren. (Run er det samme ord som »runer«
og betyder fortrolig, hemmelig; veninde). Kv.

Sigstein: seierens ædelsten; de seirendes pyd.
(Stein: sten; se Stein). M.

Sigtrud (Sigtru): seierstyrke; den stærke kvinde,
som bringer seier. (Trud: styrke, kraft, en af
valkyrierne; se Truda). Kv.

Sigtrygg: den seiersikre. (Trygg: paalidelig, sik-
ker). M.

Sigurd (Sigur, Sjugur, Sjur, Sjurd): seiervogter; en
vogter, som bringer seier. (Oldnorsk Sigurd.
Navnets oprindelige form er Sigvødr lig Sig-
vardr. Vørd er det samme som vard: vagt,
vogter). M.

Sigvald: den, som raader for seier; den seirende
hersker. (Vald: magt, raadende, hersker). M.

Sigvard (Sigvart, Sivert, Siver, Syver): seiervogter;
den seirende vogter. (Oldnorsk Sigvardr. Vard:
vagt; se Sigurd). M.

Sigveig (Sigvei): seierstyrke; den stærke kvinde,
som bringer seier. (Veig: styrke, styrkedrik). Kv.

Sigvid (Sigved, Sigve): seierstræt; den kraftige
mand, som bringer seier. (Oldnorsk Sigvidr.

Vid: træ, støtte, som billede paa den kraftige mand). M.

Sigvor: den, som bruger sin seier med klogskab; den varsomme kvinde, som bringer seier. (Vor: varsom, klog?). Kv.

Simon, Simeon (Simen, Simaa, Semjo, forveksles let med Sigmund): bønghørelse. M. — Hebraisk. [Sina, en afstumpning af Hansina, Nilsina, Jensina osv.

Sindre: den gnistrende; gnisten. (Det er afledet af *sindr*: gnist, »smidjesinder«). M.

[Siri, se Sigrid.

[Sissel, Seselja, Sisella; Silla, Sella, se Cicilia.

[Siver, Sivert, se Sigvard.

Sitone? (Sigtone?): en, som er fra byen Sidon; fiskerkvinden. (Det er maaske dannet af det græske mandsnavn Sidonios, som igjen er dannet af det hebraiske bynavn Sidon, der egentlig betyder en fiskeplads). Kv.

Sjofar (Sjøfar): den sjøfarende. (Oldnorsk Sjöfari. Sjo i dette og de følgende navne betyder sjø. Ordet havde ogsaa en anden form »sæ«, som endnu bruges i vore navne. Far: farende). M.

Sjovald: den, som raader paa sjøen; »sjøkongen.« (Vald: magt, raadende). M.

Sjovat: den, som er rask paa sjøen. (Egentlig Sjøhvat. Man skulde vente Sjøkvat, da det gamle ord »hvat« nu altid ellers hedder »kvat.« Det betyder fyrig, rask, modig; se Sævat). M.

Sjovor: den, som er varsom paa sjøen. (Vor: varsom, klog?). Kv.

[Sjugur, Sjur, se Sigurd.

Sjønde (Sjønne); den syvende. (Oldnorsk Sjaundi.

Det er ligefrem dannet af talordet sjau: syv.

Det er sjelden man finder den slags navnedannelser i nord. I latin er de derimod meget almindelige f. eks. Septimus: den syvende, Sixtus: den sjette). M.

Skage (Skagje): den fremragende. (Oldnorsk Skagi.

Egentlig en odde, en fremstikkende pynt). M.

Skakk: den skakke, skjæve; den, som sætter skjævt? (Det maa være dannet af egenskabsordet skakk: skjæv. Der findes dog et gammelt Skak, som snarere maa henføres til skaka: ryste). M.

Skjalg: den skeløiede. (Det er egentlig et tilnavn dannet af egenskabsordet skjalg, nynorsk skjegl). M. — Oldnorsk.

Skjolde? (Skjölle): skjoldmanden. (Oldnorsk Skjaldi afledet af skjøldr: skjold). M.

Skjoldulv (Skjelluf, Schøluf!): skjoldulven; den haardføre mand, som er rustet med skjold. (Fordum Skjaldulf og Skeldulf). M.

Skjoldvard? (Skjøller): skjoldvogteren; en vogter, som er rustet med skjold. (Vard: vagt, vogter. Skjøller og Skjölle kan efter I. Aasen muligens være af familienavne). M.

Skjoldvor: den varsomme skjoldbærerske; den kloge kvinde, som er udrustet med skjold. (Vor: varsom, klog?). Kv.

Skoddriv? (Skoddri): den, som driver om i skogen; den, som driver paa med skogen.

(Noget dunkelt. Oldnorsk Skogdrif. Skog er vort skog. Drif af drifa: fare omkring, arbejde). M.

Skofte, Skafte: den, som er bevæbnet med spyd; spyddrageren. (Navnet er dannet af det oldnorske ord skapt, som vi har i ordet skaft. Det betyder et haandtag, især paa spyd, dernæst selve spydet). M. — Oldnorsk.

Skule: Skjuleren; beskytteren. (Oldnorsk Skuli. Det er beslægtet med ordet skyla: skjule, beskytte). M.

Snare (Snære): den hurtige; den dristige. (Oldnorsk Snari. Det er afledet af egenskabsordet snar. Formen Snære kunde kanske være det oldnorske navn Snerrir, Snerre: den stridbare. Dette navn Snerre skal efter sagaen være forandret til Snorre, et navn, som især er blevet berømt ved Heimskringlas forfatter Snorre Sturleson). M.

Snæbjørn, Snjobjørn: snebjørnen. (Snæ: sne). M. — Islandsk.

Snæfrid, Snjofrid: den snefagre; en kvinde, som er fager som sneen. (Frid: fager). Kv. — Islandsk.

Snæulf: sneulven; den, som er haardfør i sneen. M. — Islandsk.

Sofia (Sophie, Suffi): den vise; visdomsgudinden. Kv. — Græsk.

Sofus: den vise; vismanden. M. — Græsk.

Sollaug (Solaug, Saalou): den rene, sortladne kvinde. (Maaske for Sol-laug. Sol i dette og de føl-

gende navne skal være et gammelt ord »søl« (i oldtysk salu) som betyder mørk, dunkel, sort-laden. Laug: ren, klar, egentlig bad). Kv.

Solle (Sølle): den brynjeklædte; den lille bevæbnede kriger. (Oldnorsk Sørli. Det er det samme navn som det oldtyske Sarilo, Serilo, som er et formindskelsesord af en rod saru: rustning, brynje). M.

Solmund (Sommund, Saamund): den mørkladne beskytter. (Oldnorsk Sølmundr. Sol: mørk, sortladen; se Sollaug. Mund: beskyttelse, for-svar. — Det forveksles let med Salmund og Salomon). M.

Solve (Sølv, Salve): den sortsmudskede; den mørkladne. (Oldnorsk Sølvi svarer til det oldtyske Saluwo og er afledet af søl (salu): mørk). M.

Solveig (Sølvæg, Sylvei; Søvei, Sove): den sortladne stærke kvinde; den kraftige kvinde, som er mørk af udseende. (Oldnorsk Solveig. Veig: styrke, styrkedrik). Kv.

Solvor (Sollor): den sortladne varsomme kvinde; den kloge kvinde, som er mørk af udseende. (Oldnorsk Sølvør. Vor: varsom; klog?). Kv.

[Sondre, se Sundre.

Sone: soneren; den, som betaler boden. (Oldnorsk Soni; oldtysk Sona; dansk og svensk Sune. Det kommer af roden »son«, som vi har i ordene sone og forsoning). M.

Staale (Staal): den, som er af staal; staa manden. (Oldnorsk Staali, afledet af staal). M.

Statius: den, som staar. (Enten en forkortning af det græske Evstatios: den, som staar godt, eller

det græske og latinske Statius, som egentlig var et navn paa slaverne). M.

Steffan (Steffaa, Stefan): den bekrandsede; krandsen. (Egentlig Stefanos). M. — Græsk.

Stein: stenen; den kostbare sten; ædelstenen; perlen. (Oldnorsk Steinn. Det falder efter sin betydning sammen med Hall). M.

Steinar (Steina, Stener): ædelstenens krigsmand; den prydelige, herlige kriger. (Oldnorsk Steinnarr for Stein-har. Har: kriger, hærmand; se Harald). M.

Steinarna? (Steinanne, Stenanne): ædelstenens ørn; ørnen, der er herlig som den kostbare sten. (Arna: ørnen). Kv.

Steinbjørn: stenbjørnen; den kraftige mand, der er herlig som en ædelsten. (Se Bjørn). M.

Steinborg: ædelstenens beskytterinde; den herlige beskytterinde. (Borg: beskyttelse; se Borgar). Kv.

Steinfrid: den fagre ædelsten; kvinden, der er fager som en ædelsten. (Frid: fager, smuk; se Frida). Kv.

Steingrim: den hjælmbærende kriger, der er herlig som en ædelsten; den ypperlige, hjelmudrustede mand. (Oldnorsk Steingrimr. Grim: med grime, hjælm eller dække; se Grim). M.

Steinmod: den djærve mand, som er herlig som den kostbare sten; den modige, ypperlige mand. (Mod: modig, djerv). M. — Oldnorsk.

Steinodd: den herlige, skarpe mand. (Odd: spids, pil). M. — Oldnorsk.

Steinulv (Steinuv, Steinuld!): stenulven; den haard-

føre mand, som er herlig som den kostbare sten. (Se Ulv). M.

Steinnunn: ædelstenens kærlighed. (Unn: ynde, elske). Kv. — Islandsk.

Steinvor (Steivor, Steinor, Stenør, Stenaar): den varsomme ædelsten; den kloge kvinde, som er herlig som den kostbare perle. (Vor: var, varsom, klog). Kv.

Størkulv (Sterkold): den sterke ulv; den sterke haardføre mand. (Oldtysk Starkulf. Sterk er ligefrem vort sterk. Af dette ord sterk eller stark er dannet det bekjendte navn Starkad, oldnorsk Starkadr, og Størkudr, oldtysk Starkand og Starkann, som skal betyde den elskede sterke mand, eller den elskende kjæmpe. Dette Starkadr omsatte Saxo paa latin til Starcatherus, og dette blev igjen misopfattet og skrevet som Sterkodder! Dette har altsaa intet at gjøre med Ottar. Formen Sterkold kunde ogsaa være et gammelt Sterkvald: den sterke hersker). M.

Stig: stien; stimanden. (Oldnorsk Stigr. Det synes at være samme ord som vort sti, fodsti). M.

Stigand (Stian): den stigende; den vandrende. (Oldnorsk Stigand af stiga). M.

Stillaug, **Styr laug** (Stilluf?): den rene urostifter. (Oldnorsk Styr laug. Styr: strid, urø. Dette styr hed oprindeligt stur og deraf skal det bekjendte islandske navn Sturle være dannet. Ogsaa i oldtysk findes et navn Sturilio. — Laug: klar, ren, egentlig bad). M.

Stilleiv? (Stillef, Stille!) den, som er tilovers efter

striden. (Det er maaske et gammelt Styrleif.

Leiv: levning, efterladt; se Leiv). M.

[Stina, Stine, en afstumpning af Kristina.

[Sturle, se Stillaug.

Styrbjørn: stridsbjørnen. M. — Islandsk.

Styrk (Størk, Stork): den stærke, kraftfulde. (Det er rimeligvis dannet af et egenskabsord styrk, som er en sideform til sterk). M.

Styrkaar (Styrkaa, Størker): den kolde, urolige stridsmand. (Oldnorsk Styrkaar af styr: uro, strid, og kaar: kulde og blæst; se Kaare. Det er et dunkelt navn). M.

Sumarlíde (Sommaarlee): sommervandrer; en, som reiser ud om sommeren. (Sumar: sommer. Lide: skride, vandre. Navnet brugtes især om vikinger, som for paa togt om sommeren, modsat Vetterlide). M.

Sundolv (Sondolv): sandsulven; den djerpe mand fra sanden. (Oldnorsk Sundolfr og Søndulfr. Det sidste maa være en omlyd af Sandulf, og navnet skulde da henføres til et stedsnavn Sand). M.

Sundre (Sondre): adskilleren; sonderen; den, som rider over sundet. (Dette er et meget dunkelt navn. Fordum skreves det Sundre, og dette skulde komme af sundra: sonde, skille; men der fandtes ogsaa formen Sunrir og Sundrid, Sundrode. Maaske er det af et gammelt Sundride. Sund: et sund. Ride: ridende. — Sondre forveksles let med Sander, som er et fremmed navn). M.

Sunneva (Synneva, Synneve, Synve, Sønneve, Sønnøv): solens gave. (I oldnorsk skreves det Sunnifa. Navnet er rimeligvis angelsaksisk og maaske lig Sunn-gifu, ligesom man havde Alfiva for Alfgifu. Imidlertid findes der i oldtysk et Sunnoveifa, som ogsaa kunde høre hid. Det skal betyde solkrandsen). Kv.

Sunnulf: sydens ulv; den haardsføre mand fra syden. (Sunn: syd). M.

Susanna (Sanna): liljen; den liljerene. Kv. — Hebraisk.

Svale: den svalende, afkølende. (Oldnorsk Svali, afledet af egenskabsordet sval: kjølig). M.

Svallaug (Svalaug): den svalende, rene kvinde; den rene svane. (Rimeligvis maa navnet opfattes som Sval-laug. I islandske skrifter finder man det ogsaa skrevet Svan-laug. Laug: ren, klar, egentlig bad). Kv.

Svana: svanen. (Afledet af det oldnorske svan: en svane, som billede paa skjønhed og størrelse). Kv.

Svanaug? (Svaanaug): den stærke svane. (Svanaug staar maaske for Svanveig, ligesom vi har Rønnaug for Rannveig. Veig: styrke, styrkedrik). Kv.

Svava: en kvinde fra Schwaben; en svaberinde. (Oldnorsk Svafa. Det er dannet af folkenavnet svafr: en schwaber). Kv.

Svanhild (Svanild): svanens stridsgudinde; den, som kæmper for sin renhed og skjønhed. (Hild: strid, en valkyrie; se Hilda). Kv.

Svein (Sven, Svend): ungkarlen; svenden; drengen. (Oldnorsk Sveinn: den unge mand). M.

Sveinke (Svenkje): en liden unggut; smaasvenden.
(Oldnorsk Sveinki, rimeligvis et formindskelses-
af ord Svein). M.

Svein bjørn: den unge, sterke bjørn; »ungkarl-
bjørnen«. M. — Islandsk.

Sveinulv (Sveinuv): den unge, sterke ulv; den
haardføre ungdom; »ungkarlulven«. (Se Ulv). M.

Sveinung: en efterkommer af Svein; drengeæt-
lingen. (Oldnorsk Sveinungr, afledet af Svein). M.

Sverke (Sverk; Svert?) den mørke; den, som brin-
ger mørke. (Oldnorsk Sverkir. Oprindelsen
er noget dunkel). M.

Sverre: den voldsomme, (Oldnorsk Sverrir, maaske
afledet af et ord svarra: være urolig, voldsom). M.

Sverting (Svert hører kanske sammen med Sverke).
Det oldnorske Svertingr er meget dunkelt. M.

[Sygni, se Signi.

[Sylveig, Sylvei, se Solveig.

Sylfest (Sølfest og kvindenavnet Sylvia): den, som
tilhører skogen; skogmanden; den vildtvok-
sende. (Egentlig Sylvester). M. — Latin.

Synvis (Syndvis): den vise kvinde fra sundet; den
dygtige svømmerske? (Det er et meget dunkelt
navn. Man har det i en gammel form Sundvis.
Dette kunde da være af sund: et sund; der
er imidlertid i oldnorsk et ord sund, som be-
tyder svømning, og synd: svømmedygtig, der
kanske kunde komme i betragtning her. Vis:
kyndig, vis). Kv.

[Syver, se Sigvard.

[Syprian, se Cyprian.

Sæbjørg (Sebbjør): beskytterinden paa sjøen. (Sæ i dette og de følgende navne skrives ofte »se«, og det kunde derfor synes at høre til ordet »sig« (seier); men »sig« udtales enten fuldt ud eller forkortes i talen helst til »si.« Sæ er det samme ord som sjo: sjø. Bjørg, hjælp, beskyttelse; se Sigbjørg). Kv.

Sæbjørn: sjøbjørnen; den stærke mand paa sjøen. (Se Bjørn). M.

Sæborg (Seborg, Sebor, Søborg): beskytterinden paa sjøen. (Borg: beskyttelse, forsvar, en borg. Dette ord borg var mest almindeligt i danske og svenske navne; i norske brugte man derimod mest bjørg; se Borgar) Kv.

Sæfinn (Sefind): den, som er kløgtig paa sjøen. (Finn: opfindsom, klog; se Finn). M.

Sæfred (Sefre, Sevre, Sevid): den fredelige paa sjøen; fredsstifteren paa sjøen. (Fred: fredsstifter, fred). M.

Sægeir? (Seier, Seiart, maaske for Sægjer): sjøspydet; den spydbevæbnede paa sjøen. (Geir: spyd, vaaben). M.

Sæming (Semming, Seming): en efterkommer af Saam; finneætlingen, (Oldnorsk Sæmingr skal være dannet af navnet Saamr. Dette Saam skal oprindelig være navn paa folkene i Samland, og man mener, at det maaske er det samme navn, som brugtes om finnerne, nemlig Sam eller Same; se Sammund).

Sæmund (Semmen): en beskytter paa sjøen. (Oldnorsk Sæmundr. Forskjelligt fra Sammund).

Sæ: sjø; se Sæbjørg. Mund: beskyttelse, for-
svar — fæstegave) M.

Sæunn: den, som elsker sjøen. (Unn hænger sam-
men med »unna«: ynde, elske). Kv. — Islandsk.

Sævald (Sevald): den, som raader paa sjøen; »sjø-
kongen.« (Se Sjøvald. Vald: magt, raadende). M.

Sævard? (Sevard): en vogter paa sjøen; den, som
holder vagt paa sjøen. (Sevard er maaske lig
Sigvard? Vard: vagt, vogter). M.

Sævat (Sevat): den, som er rask, modig paa sjøen.
(Egentlig Sæhvat. Dette »hvat« udtales nu altid
ellers »kvat«, og vi skulde derfor ogsaa vente
Sækvat. Det betyder rask, fyrig, modig). M.

[Søborg, se Sæborg.

[Sølle (Sørle), se Solle.

[Sølv, se Solve.

[Søren, se Severin.

Taale er et meget dunkelt navn. I oldnorsk fin-
des et Sigurd Tolason. Der maa altsaa have
været et mandsnavn Toli. Dette kunde maaske
hænge sammen med tøl: redskab, værktøj? M.

Tage (Tave): den, som tager. (Oprindelig Take
dannet af taka: tage. Dette navn blev senere
udtalt Tave, deraf den bekendte reformator
Hans Tausøns navn, egentlig Tavesøn). M. —
Dansk.

[Tallak, Tallag, se Torlak.

[Tallaug, se Torlaug.

[Talleiv, se Torleiv.

[Tarald, se Torald.

[Targjei, Tarje, se Torgeir

[Targjær, Tarjær, se Torgerd.

[Tarkjel, se Torkell.

Teis er rimeligvis en forkortning af Mathæus. Saaledes opfattes ialfald det nordtyske Theis. (Det kunde ellers være en form af det oldnorske Teitr: den lystige, muntre). M.

[Tellef, Tellev, se Torleiv.

Tengøl: fyrsten; kongen. (Oldnorsk Thengill). M.

[Tergjer, Terje, se Torgeir.

[Tergjær, Terjar, Terja, se Torgerd.

Thala (Thalla, Tala, Tale): den blomstrende; den, som giver megen frugt. (Rimeligvis af det græske Thaleia eller Thalia). Kv.

Thales: den blomstrende, livsfriske. M. — Græsk.

Thekla: den guddommelige; den, som er kaldet af Gud? Kv. — Græsk.

Theodor (Theodora; Dora; Thea; se Dorothea).

Guds gave. (Egentlig Theodoros). M. — Græsk.

Theresia, Therese: Jægerinden. Kv. — Græsk.

Tidemann (Tide, Tikke, Timan): folkets mand.

(Egentlig Dietmann. Diet, oprindelig »thiud«, svarer til det norske tjod: folk. Mann: mand).

M. — Tysk.

[Tilla, se Mathilde.

Thimotheus: den, som ærer Gud. M. — Græsk.

[Tina er en afstumpning af Albertina, Konstantina, Kristina eller lignende.

[Tjerand, se Hjarande.

Tjodar: folkets krigsmand. (Egentlig Thjod-har.

Thjod: folk, slægt, nation. Har: kriger, hærmand; se Harald). M. — Oldnorsk.

- Tjodgeir** (Tjogjei, Tjøger; Kjøgei, Kjøge, Kydjer, Kyer osv.): folkets spyd; slægtens vaaben. (Oldnorsk Thjodgeir. Geir: spyd, vaaben). M.
- Tjodgerd**: slægtens beskytterinde. (Gerd: omgjørdende). Kv. — Islandsk.
- Tjodhild**: folkets stridsgudinde. (Hild: strid; valkyrie; se Hilda. Kv.
- Tjodolv** (Tjolv, Tjøl, Tjøle; Kjolv, Kjøl, Kjøle). folkeulven; folkets haardføre mand. (Ulv). M.
- Tjodunn**? (Kjøn, Kjøn): slægtens kjærlighed; den, som elsker folket. (Oldnorsk Thjodunn. Unn hænger sammen med ordet »unna«: ynde, elske; men det skal ogsaa betyde en kvinde). Kv.
- Tjodvald** (Kjøvald): folkeherskeren; den, som raader over folket. (Oldnorsk Thjodvaldr. Vald: magt, raadende; se Vald). Kv.
- Tjodvor** (Kjodvor): den kloge kvinde iblandt folket. (Vor: varsom, klog?). Kv.
- Tjostar** (Kjøster, Tøster): den stridbare kriger. (Oldnorsk Thjostarr for Thjost-har. Thjost eller tjost: heftighed, barskhed, stridsmod. Har: kriger; se Harald). M.
- Tjostolv** (Tjostolf, Tjostolf, Tjöstol, Tjöstel, Tjöstof; Kjostolf, Kjöstof, Kjöstol, Kjöstøl, Kjöstal, Kjöstel, Kystel): den stridbare ulv; den haardføre mand, som har mod til at stride. (Oldnorsk Thjostolfr. Angaaende sidste led olf, se Ulv). M.
- Tjostvald**: en hersker, som har mod til at stride; den barske, raadende mand. (Vald, magt, raadende; se Vald). M.

[Tjøger, se Tjodgeir.

[Tjolv, Tjøl, Tjøle, se Tjodolv.

Tobias: Jehova er god. M. — Hebraisk.

[Tollak, Tollag (Tolla), se Torlak.

[Tollaug, se Torlaug.

[Tolleik, Tollei, Tollo, se Torleik.

[Tolleiv, se Torleiv.

Tolv (Tov): den kæmpestærke ulv. (Oldnorsk Tholfr ansees for en sammendragning af Thor-olfr: Tors ulv. Munch anser det for en forkortning af Tjodolv; men at »tjod« skulde gaa over til »to« er lidet rimeligt). M.

Tomas: tvillingen. M. — Hebraisk.

[Tonni, Tone, Todne, se Torni.

[Toniuss, Tonia, se Antonius.

Tora (Tore): den kæmpestærke kvinde. (Oldnorsk Thora dannet af gudnavnet Thor: den vældige tordengud, den kæmpestærke. Tor anvendes meget i vore navne; i slutningsleddet forandres det stundom til »dor«, f. ex. Hallidor. — I oldnorsk skrev man alle ord, som begyndte med »th«, saaledes ogsaa dette Thor, med et eget bogstav »Þ.« Man pleier endnu ofte at skrive »th« i disse navne. Imidlertid udtales det nu altid som et rent »t«, og det er derfor kun til besvær, naar man skriver »th«). Kv.

Torald (Tarald): den raadende kæmpe; den, som raader over en kæmpestyrke. (Oldnorsk Thorald og Thoraldi, maaske for Thorvaldr. Vald: magt, raadende). M.

Toralf: den kæmpestærke alv. (Se Alv). M.

Torar? (Torer): den kæmpestærke kriger. (Torer er enten det samme som Tore eller ogsaa et gammelt Torar for Thor-har. Har: kriger, hærmænd; se Harald). M.

Torarna? (Torann, Tøran, Taaran, Taran): den vældige ørn; den kæmpestærke kvinde, som ligner ørnen. (Oldnorsk Thorarna. Arna er dannet af arn: ørn. Torann og Tøran osv. kunde maaske ogsaa høre til Torunn). Kv.

Torbera (Torber, Torberg!): den kæmpestærke kvinde; tordengudens binne. (Bera: binne, hunbjørn). Kv.

Torberg: den kæmpestærke bjerg; det vældige bjerg; tordengudens bjerg. (Oldnorsk Thorberg. Berg: bjerg, bjergning; se Berg). M.

Torbjørg (Torbjør): den kæmpestærke beskytterinde. (Bjørg: beskyttelse, hjælp; se Bjørg). Kv.

Torbjørn: den kæmpestærke bjørn; tordengudens stærke mand. (Se Bjørn). M.

Torborg (Torbor, Terbor): den kæmpestærke beskytterinde; tordengudens fæstegave. (Borg: beskyttelse, fæstegave. Det brugtes mest i dansk og svensk, i norsk derimod Bjørg). Kv.

Tord (udtalt Tor, Tool): den fredelige kæmpe; en fredstifter, som er kæmpestærk. (Oldnorsk Thordr. Det er maaske en forkortning af Thor-rød, Rød skal være en anden form af ordet fred. Dette er dog usikkert. Oldtysk Donarad). M.

Tordis: den kæmpestærke skjoldmø; kæmpens valkyrie. (Dis: skjoldmø, valkyrie; se Disa). Kv.

Tore: den kæmpestærke. (Oldnorsk Thorir afle-

det af Thor. Dette Tore maa ikke forveksles med Tord, som udtales Tor). M.

Torfinn: finnekjæmpen; den kloge kjæmpe. (Tinn: opfindsom, klog? se Finn). M.

Torfinna; den vældige finnekvinde; den kloge kjæmpe. Kv. — Islandsk.

Torfred: den fredsstiftende kjæmpe. M. — Islandsk.

Torgard (Torgar): den kjæmpestærke forsvarer. (Oldnorsk Thorgardr. Gard: gjærde, forsvar). M.

Torgaut: den kjæmpestærke mester. (Gaut: gyder, mester; se Gaut). M.

Torgeir (Torgjer, Targjei, Tarje, Tergjer, Terje): det vældige spyd; den kjæmpestærke spydkriger. (Oldnorsk Thorgeir. Geir: spyd). M.

Torgest: den kjæmpestærke gjæst; tordengudens gjæst. M. — Islandsk.

Torgils (Torgjels, Torgjuls, Torjus, Torjes — Torris, Tørrus, Tyris?): den kjæmpestærke gidsel; tordengudens fredspant. (Oldnorsk Thorgils. Gils: fredspant, gidsel). M.

Torgerd (Torgjær, Targjer, Tarjær, Tergjær, Terjar, Terja!) den kjæmpestærke beskytterinde. (Oldnorsk Thorgerdr. Gerd: omgjærdende, beskyttende). Kv.

Torgrim: Tors hjelm; den hjelmbærende kjæmpe. (Oldnorsk Thorgrimr. Grim: med grime, hjelm eller hoveddække; se Grim). M.

Torgunn (Torgunna): tordengudens skjoldmø; den vældige valkyrie. (Gunn: krig, skjoldmø; se Gunna). Kv.

Torhall: tordengudens sten; den ypperlige kjæmpe.
(Hall: sten, ædelsten). M. — Islandsk.

Torhalla: den vældige ædelsten; kjæmpens perle.
(Se Hall). Kv. — Islandsk.

Torheid: den lyse kjæmpekvinde. (Heid: lys, klar). Kv. — Islandsk

Torhild (Torilda, Torilla, Tørla): den vældige ledsagerinde i striden; kjæmpens valkyrie. (Hild: strid, ledsagerinde i strid; se Hilda). Kv.

[Torjes, Torjus, se Torgils.

Torkell (Torkjell, Torkel, Tarkjel, Terkjel): den vældige kjedel; kjæmpehjelm. (Oldnorsk Thorkell. Kell: kjedel, hjelm; se Ketel). M.

Torlak (Tollak, Tollag, Tallak): tordengudens gjæstevæn; den vældige leger; den legende kjæmpe. (Oldnorsk Thorlak. Lak er enten en gjæstevæn eller ogsaa lig leik: leg, legende). M.

Torlaug (Tollaug, Tallaug): den rene kjæmpe. (Oldnorsk Thorlaug. Laug: ren, klar, egentlig bad). Kv.

Torleik (Tolleik, Tollei, Tolli): den vældige leger; den legende kjæmpe. (Egentlig tordengudens leg. Leik: leg). M.

Torleiv (Tolleiv, Talleiv, Tellev, Tellef): tordengudens ætling; en efterkommer af den vældige kjæmpe. (Oldnorsk Thorleifr. Leiv: levning, efterladt; se Leiv). M.

Torljot? (Tolioth): den stygge kjæmpe; den afskrækkende kjæmpekvinde. (Ljot: styg, en som skræmmer fienden ved sit udseende). Kv.

Tormod (Tormo): den modige kjæmpe; den djerpe

tordengud. (Oldnorsk Thormodr. Mod: modig, djerv). M.

Tormund: deu kæmpestærke beskytter. (Mund: beskyttelse, forsvar). M.

Torni, Torny (Tonni, Todne, Tynni; Tone?): den unge kæmpe; den friske, stærke kvinde, (Oldnorsk Thorny, Thonny, senere Thoni, Thone, Thonna, Tona. Ny: ung, frisk, ny), Kv.

Torodd: det vældige spyd; tordengudens skarpe vaaben. (Odd: spyd, pil). M.

Torolv, Torolf (Toruf): tordengudens ulv; den kæmpestærke, haardføre mand. (Oldnorsk Thorolfr; angaaende sidste led, olf, se Ulv). M.

Torrid (Tori): kæmpekvinden, som staar færdig til at ride ud; den, som er rustet til sin udfærd af tordenguden (Dette Torrid er lig Turid. Rid: ridende, rustet til udferd. Munch anser det for en form af frid: fager). Kv.

Torris (Tørrus) hører kanske til Torgils, men kunde ogsaa være et særskilt navn.

Torstein (Tostein): kæmpestenen; tordenstenen; den herlige kæmpestærke mand. (Oldnorsk Thorsteinn. Stein: sten, ædelsten). M.

Torunn (Toren, Taaren, Taaraan): tordengudens kærlighed; den elskede eller elskende kæmpekvinde. (Oldnorsk Thorunn. Unn hænger sammen med unna: ynde, elske. Torann, Taran hører snarere til Torarna). Kv.

Torvald (se Torald): den raadende kæmpe; vældig som tordenguden; den, som raader over

kjæmpestyrke. (Vald: magt, raadende; se Vald). M.

Torvard: den kjæmpesterke vogter. (Vard: vagt, vogter). M. — Oldnorsk.

Torve: torvmanden. (Islandsk Torfi afledet af torv: tørv, græstørv. Det ligner efter betydningen Adam). M.

Torveig: tordengudens styrke; kjæmpens stærke kvinde. (Veig: styrke, kraft, styrkedrik). Kv. — Islandsk.

Torvil (Torvild): viljekjæmpen; kjæmpen med den stærke vilje. (Oldnorsk Torivill, Thorevil. Dette hænger maaske sammen med et gammelt Vilthorir?). M.

Torvør: den varsomme kjæmpe; den kloge kvinde, som har kjæmpestyrke. (Vør: varsom, klog?). Kv. — Islandsk.

Torøy: den kjæmpesterke øboerske. (Øy: en ø). Kv. — Oldnorsk.

Tove (Tuve, Tue; Thue, Tov?). Man kjender ikke betydningen af dette navn. (I oldnorsk skreves det Tofi, dertil svarede kvindenavnet Tofa. I oldtysk hed det Zubbo, Zoppo). M.

[Trine afstumpning af Katrina, Petrina osv.

Trond (Tron): den voksende; den tiltagende. (Oldnorsk Thrøndr, dannet af et ord throa: vokse, tiltage; det blev ogsaa navn paa trønderne Oldtysk Throand: »samleren«). M.

Truda (Trua, True og maaske Drude?): den kraftige kvinde; styrkens valkyrie. (Oldnorsk Thrud var navnet paa en af valkyrierne, senere

Thrude, og det skal betyde styrke, kraft I oldtysk hed det Truda egentlig Druda; dette navn er meget brugt i tysk, især i sammensætninger under formen drud). Kv.

Trugils (Truels, Truls): den stærke gidsel. (Det er anset for en omstilling af Torgils, men er snarere for Thrudgils; oldtysk Trutgisello for Drudgisel. Gils: fredspant). M

Trygg: den paalidelige; den trofaste. (Oldnorsk Trygg, Trygge, Trygvi af egenskabsordet trygg: paalidelig, trofast). M.

Turid (Turi, Tyri, Tøri?): kæmpekvinde, som staar færdig til at ride ud; den, som er rustet til sin udfærd af tordenguden. (Oldnorsk Thuridr, skal være en gammel form for Thorrid; se dette). Kv.

[Tuve, Tue, se Tove.

Tyke, Tyge: den afsindige. (Maaske en form af det gamle Tuke. Toke; i latinsk form Tycho. — Man har ogsaa anset det for en forvanskning af Tjodgeir, Tøger, ligesom Eske af Asgeir?) M. — Dansk.

[Tyri, se Turid.

Tyra, Thyra: den kæmpestærke? (Olaf Tryggvasons dronning hed Thyri. Dette forveksles stundom i de gamle haandskrifter med Thurid, men er vistnok et andet navn, det olddanske Thyre. Nogle anser det for et gammelt Thorve (Thorveig?), paa runestene skrevet Thurvi og Thiurvi, afledet af Thor. Det er i nyere

dansk almindelig forandret til Tyra). Kv. — Dansk.

Tøger er en gammel dansk form af Tjodgeir. Det tilsvarende oldtyske Theutegar skreves ogsaa Teodger.

[Tønni, se Torni.

[Tønnes, se Antonius.

[Tørta, se Torhild.

[Tørris, se Torgils.

[Tøster, se Tjostar.

Ulrik (Ulrikke. Kv.): den mægtige arving. (Egentlig Uodalrik. Uodal: odel, arv. Rik: mægtig, raadende). M. — Tysk.

Ulv, **Ulf**: ulven; den haardføre mand. (Oldnorsk Ulfr: en ulv. Ulven var et helligt dyr og billede paa haardførhed og kraft til at taale meget. Dette »ulv« bruges meget i slutten af navne, men forandres da ofte til »olf«, »olv«, »uv«, »ov«, »ul«, »el«. Dette forvanskes stundom i skrift til »uld« og »old«). M.

Ulvø: ulven; den, der er haardfør som en ulv. (Det er afledet af ulv). M.

Ulvheid: den lyse ulvinde; den fagre, haardføre kvinde. (Heid: lys). Kv. — Islandsk.

Ulvhild (Ulvild): ulvens valkyrie; den haardføre mands ledsagerinde i striden. (Oldnorsk Ulfhildr. Hild: strid, skjoldmø; se Hilda). Kv.

Ulvljot: den stygge ulv: den haardføre, afskrækkende mand. (Ljot: styg). M. — Islandsk.

Ulvrun: ulvens veninde; den, som er fortrolig med

den haardføre mand. (Run: hemmelig, veninde).
Kv. — Islandsk.

Une: den, som slaar sig tilro; den tilfredse? (Det hænger maaske sammen med »una«: finde sig vel. Dette navn har vi i gaardsnavnet Onsum, egentlig Unisheimr). M. — Oldnorsk.

Unn (Unna, Und): den elskede eller elskende kvinde. (Oldnorsk Unnr, senere Unna, hænger maaske sammen med »unna«: ynde, elske; men det har ogsaa mange andre betydninger. Det blev saaledes ofte taget i betydningen en kvinde). Kv.

Unnuld (Unuld): den elskede, haardføre mand. (Se Ulv). M.

Vaadjuv (Vodgju): den fremmede følgesvend; den fremmede tyv? (Dette navn kommer rimeligvis af det gamle Valthjof; Valdjuf osv. Val (valah) skal betyde fremmed, og de germaniske folk brugte det om fremmede lande og folk. Nordmændene brugte saaledes Valland og valskr om det ukjendte vestlige Europa; tyskerne brugte Wälschland og wälsch om Italien; englænderne bruger Wales om kymrernes landsdel og welsh, vælsk, om hvad dertil hører. Thjof har man opfattet som ordet tyv, men det er kanske en misforstaaelse af et fremmed ord theo (theov), deo, diu: en tjener, følgesvend. Til Valthjof, Valdjuf, svarer det angelsaksiske Valththeo(f) og maaske det oldtyske Waldeo). M.

Vagn: en vogn; vognmanden. M. — Olddansk.

Valbjørn: en bjørn paa valpladsen; den kraftige

mand paa slagmarken. (Val i dette navn kommer rimeligvis af velja: vælge; deraf val om slagmarken, hvor »valkyrierne« (de, som kaarer et udvalg) udvalgte de faldne kjæmper og førte dem til »Valhall« (de udvalgtes hal), hvor de modtoges af »Valfader« (de udvalgtes fader: Odin). Dette »val« (valg, valplads) blandedes ofte sammen med »val« (fremmed) og stundom ogsaa med »vald« (magt). Valbjørn, tysk Valpirin og Valtpirin: den raadende bjørn). M.

Valborg: beskytterinden paa valpladsen; en borg paa slagmarken. (Munch antager, at det skal være Valdborg: den raadende beskytterinde. Oldtysk Walpurg og Waltpurg. Borg: beskyttelse, forsvar — en borg; se Borgar). Kv.

Valbrand: herskersværdet; sværdet paa valpladsen: (Tysk Waltprant. Brand: sværd). M. — Islandsk.

Vald (Vall): den raadende, mægtige; herskeren. (Dette navn bruges ofte som slutningsled i navne). M.

Valdemar: den ypperlige hersker. (Mar: ypperlig, navnkundig). M. — Dansk.

Valdis: valkyrien paa valpladsen; skjoldmøen paa slagmarken. (Angaaende Val, se Valborg. Dis: valkyrie; se Disa). Kv. — Islandsk.

[Valentin, Valentine, se Falentin.

Valgard: en forsvarer paa Valpladsen. (Val: valg, slagmark; se Valborg. Gard: gjærde; forsvar). M.

Valgerd (Valgjerd, Valgjær): den, som værner om

en paa vognene. Den besværende stund paa
sagmarker. *Udskrift: Tager: Den an-
gærdende besværende. Kv.*

Vakney: Tager: maa paa sagmarker. *Udskrift: Kv.*

Vakter: Den maaende angærdende. Den vange: *Udskrift: Tager: Kv. — Kv.*

Vedern: Helligdommens dærl. Helligdoms stude.
Helligdom Helligdom Helligdom. *Kv.*

Vebrand: Helligdommens stude. Den som vander
om Helligdom Helligdom. *Udskrift: Kv.*

Veid: Helligdommens stude. Helligdoms vakyrie.
Helligdom Helligdom. *Udskrift: Kv. — Kv.*

Vegard: Helligdommens stude. Den som vander
om Helligdom. *Udskrift: Kv.*

Vegir: Tager: Tager. Tager. Tager. Tager. Tager.
Helligdommens stude. Den som vander
om Helligdom Helligdom. *Udskrift: Kv.*

Vegrid: Tager: Helligdommens besværende.
Den som vander om Helligdom. *Udskrift: Kv.*

Vegest: Helligdommens gæst: en gæstevær i Helligdom.
Udskrift: Kv. — Kv.

Vegils: Vegils: Helligdommens gæst: Helligdoms
fredspant. Gæst: gæst, fredspant. *M.*

Vehild: Vild. Vild: Helligdommens stude. Helligdoms vakyrie.
Hild: stude, en vakyrie: *se Hild. Kv.*

Vehjelm (Vielm): helligdommens hjelm; hjemmets hjelmrustede forsvarer. (Vielm forveksles let med Vilhelm). M.

Velaug: den rene helligdom; den rene kvinde i hjemmet. (Laug hænger sammen med laug: et bad og betyder ren, klar). Kv. — Islandsk.

Veleik (Vellek, Vedleik): helligdommens leg; den, som leger i hjemmet. (Leik: leg, legende. Det forveksles let med Villeik). M.

Vemund: helligdommens beskytter; hjemmets forsvarer. (Mund: beskyttelse, forsvar). M.

Vendel: en kvinde af vandalerfolket; den vandrende. (Oldtysk Wandala, Wendila). Kv. — Tysk.

Venke er et nedertysk navn; betydningen er uvis. Kv.

Verald: mændenes hersker; den raadende forsvarer. (Verald staar istedetfor Ver-vald. Oldtysk Warald, Veroald. Ver kommer af det oldnorske verr: en mand, en værger; oldtysk vari. Det hænger sammen med »verja:« væрге; vi har det ogsaa i det gamle Vikverjar: mænd fra Viken. Ald er en forkortning af vald: magt, raadende; se Vald). M.

Vermund: mændenes forsvarer; den værgende beskytter. (Oldtysk Warimund. Mund: beskyttelse, forsvar). M.

Verner: den værgende krigsmand. (Oldtysk Warinheri). M. — Tysk.

Veronika: den sandfærdige. Kv. — Latin.

Vetterlide, Vetlide (Vetle, Vettle; Vedle, Velle

- Vedel, Vete?): den, som reiser ud om vinteren. (Oldnorsk Vetrlide. Vetter: vinter. Lide: vandre, skride frem; se Sumarlide). M.
- Veulv** (Veiul): helligdommens ulv; hjemmets haardføre mand. (Ve: helligdom, hjem; se Ve-bjørn). M.
- Vidar** (Viar, Via): krigsmanden, som er fast som træ; den kraftige kriger; skovkrigeren. (Oldnorsk Vidarr for Vid-har; oldtysk Witheri. — Vid: ved, træ, støtte, skov. Har: kriger; se Harald). M.
- Vigbjørn**: en bjørn i kampen; den kraftige mand i striden. (Vig: drab, kamp, slag). M.
- [Viel, se Vehild.
- Vigdis**: kampens valkyrie; en ledsagerinde i kampen og striden. (Dis: valkyrie; se Disa). Kv. — Oldnorsk.
- Vigfast**: den, som er fast i kampen. (Fast: fast). M.
- Vigfus**: den kamplystne; den, som er modig i striden. (Oldnorsk Vigfuss. Fus: modig, lysten). M.
- [Vigjer, Vigger, Vier, se Vegeir.
- Vigleik**: kamplegen; den, som gaar i striden som til en leg. (Oldnorsk Vigleikr. Leik: leg, legende. Det forveksles let med Villeik og Veleik). M.
- Vigulf, Vigulv**: kampulven; den haardføre mand i kampen; den, som holder ud i striden. (Se Ulv). M.
- Viking**: en viking; en, som farer paa vikingtog. (Egentlig den, som søger sin tilflugt i »vikere«

og bugter. Oldnorsk Viking, afledet af vik: tilflugt, bugt). M.

Viktor, Viktoria: den seirende. (Victor falder efter sin betydning og oprindelse sammen med Vinsens). — Latin.

Vilborg: viljens beskytterinde. (Vil: vilje, velvilje. Borg: beskyttelse — en borg). Kv.

Vilgeir (Vilgjer, Viljer — Vilje, Viljen?): viljens spyd; den viljestærke spydkriger. (Oldtysk Williger, Vilgar. Geir: spyd). M.

Vilgerd (Vilgjær, Velgjær): den, som hegner om viljen; den, som værner om en med velvilje. (Gerd: omgjærdende). Kv.

Vilhelm (Viillum, Villam): viljens hjelm; den viljefaste helmbærer. (Oldnorsk Vilhjaalmr, oldtysk Willahalm. Engelsk William, forkortet Will, Willy, Billy; tysk forkortning Wille, frisisk Vilken. — Og kvindenavnene Vilhelmina, Helmina, Mina; fransk Mimi. Helm er det samme som vort hjelm). M. — Tysk.

Villak: den velvillige gæsteveren; den viljefaste mand i legen. (Lak betyder enten en gæsteveren eller ogsaa er det lig leik: læg, legende). M.

Villeik (Villek, Villik): viljens leg; den viljefaste mand i legen. (Leik: leg, legende. Det forveksles let med Veleik og Vigleik). M.

Villas: viljens kamp; den viljefaste kæmper. (Maaske det oldtyske Willihad, latinsk Villehadus, Wilhaus. Had: kamp). M. — Tysk.

Vilmund: viljens beskyttelse; den viljefaste forsvarer. (Mund: beskyttelse, forsvar). M.

Vilrik (Vilrek): den viljefaste, raadende mand. (Rik: mægtig, raadende). M.

Vinsens: den seirende. (Egentlig Vincentius). M.
— Latin.

Volrath, **Vollrat**: folkets raadgiver. (Oldtysk Fulkrad, Folrad, Volrat). M. — Tysk.

[**Vrold**, **Vroll**, **Vraal**, se **Roald**.

[**Yngvar**, se **Ingvar**.

[**Yngve**, se **Inge**.

Yrjar? (**Ørgjer**, **Ørger**) er et meget dunkelt navn.

Det skreves fordum **Øriar**. — Det falder let sammen med det fremmede navn **Yrjan**. M.

Yrjan (**Ørjas**, **Ørjans** — fordum skrevet **Urian**,

Orian, **Yrian**; **Ylian**, **Ilian**?). Munch henfører det til **Ægidius**, som i engelsk hedder **Giles**; se **Edies**. Andre henfører det til **Georgios**. —

Det synes at være dannet af et latinsk navn, som ender paa **ianus** (f. eks. **Arianus**; **Uranos**, **Urien**). Det hører vistnok til et gammelt helgennavn. **Ylian** og **Ilian** ligner meget **Julianus**. M.

Ystein: lykkestenen; den, som ikke er prydelig?

(Navnet er enten en form af **Audstein**, **Osstein**, eller ogsaa er det dannet af **U-stein**? **U**: ikke, slet. **Stein**: ædelsten). M.

Ytorm, **Ytormø**: den uskaansomme; den uvorne.

(Oldnorsk **Uthorm**, **Uthyrmir** dannet af **U-thorm**.

Thorm: hensyn, ærbødighed?) M.

[**Ædel**, se **Edel**.

[**Ægeleiv**, se **Egeleiv**.

[Ægidius, se Edies.

[Æven, se Eivind.

[Øbjør, Ødbjør, se Audbjør.

[Ølbjørn, se Olbjørn.

Øllaug?: den rene kvinde i selskabet. (Det kunde ogsaa være afvigende former af Aarlaug eller Alvlaug; se Allaug). Kv.

Ølver (Olver, Olve; Auver, Auer?): den, som holder gjæstebud; selskabsmanden? (Oldnorsk Ølvir og Aulver. Øl, oprindelig »alu«: øl, drikkelag, selskab. Auver ligner mere Audver, oldtysk Aotubar (Audvar). M.

Ørn: ørnen. (Istedetfor navnet Ørn bruger man i norsk helst det gamle Arne. I navne, som er sammensatte med »ørn«, bruger man ligeledes den gamle form »Arn«, f. eks. Arnulv for Ørnulv). M. — Islandsk.

Ørvarodd, Orvarodd: pilespiden; den skarpe, raske mand. (Ør, eieform ørvar: en pil. Odd: spids. Det er optaget efter sagaen, men høres noget tungvindt. Man bruger hellere det enkle navn Odd). M.

[Østen, se Øystein og Audstein. Det forveksles let med Augustin.

Øybrand: sværdrigieren fra øen; øboernes vaaben. (Øy: en ø, den, som er fra en ø. Brand: sværd, vaaben). M.

Øydis: valkyrien fra øen; øboernes skjoldmø. (Dis: valkyrie; se Disa). Kv. — Islandsk.

Øyfred: fredsstifteren fra øen. M. — Islandsk.

Øygeir: øspydet; spydkrigheren fra øen. (Geir: spyd). M.

Øygerd: den beskyttende kvinde fra øen; den, som hegner om øen. (Gerd: omgjærdende, beskyttende). Kv. — Oldnorsk.

Øygunn: valkyrien fra øen; øens stridsgudinde. (Gunn: krig, skjoldmø; se Gunna). Kv.

Øylaus: den rene kvinde fra øen. (Lauk hænger sammen med »laus:« et bad, og betyder maaske ren, klar). Kv. — Islandsk.

Øymod: den modige mand fra øen; den djærve øboer. (Mod: modig, djerv). M. — Oldnorsk.

Øystein (Østen — Estein?): øens ædelsten; den ypperlige mand fra øen. (Oldnorsk Eysteinn (udtalt Øystein)). Stein: sten, ædelsten; se Stein. Estein kunde ogsaa være for Eistein: altid en ædelsten. — Ystein og Ostein hører snarere til Audstein). M.

Øyulv, Øyolf (Øyuf, Øyel): øulven; den haardføre øboer. (Se Ulv). M.

Øyunn: øfolkets kjærlighed; den elskede kvinde fra øen. (Unn hænger rimeligvis sammen med »unna:« ynde, elske). Kv.

Øyvin? (Øven): øvennen; en ven ifra øen. (Det er noget tvilsomt; thi det kunde maaske være en form af Eivind). M.

Øyvor: den varsomme øboerske; den kloge kvinde fra øen. (Vor: varsom, klog?). Kv. — Oldnorsk.

Tillæg og rettelser.

Side 5.

Alvdis? Aldis: alvens valkyrie; mandens ledsagerinde i striden. (Aldis staar maaske for Alv-dis. Dis: en valkyrie; se Disa) Kv.

Alvlaug? Allaug (Allau, Allu; Adlau, Adelou, som ligner Oddlaug; Øllaug?): den klare alvinde; den rene kvinde. (Det er rimeligvis lig Alv-laug; oldtysk Alblaug. Laug er det samme ord, som vi har i »lauga« og betyder ren, klar. — Allaug kunde kanske ogsaa være en udtaleform af Aarlaug) Kv.

Side 7.

Arnbera? (Anber): ørnebinnen; den elskede, stærke kvinde, som ligner ørnen. (Bera: en binne, en hunbjørn). Kv.

Side 10.

Aslelv: asagudens efterkommer. M. og Kv.

Side 12.

Audver? Auver: den lykkelige, rige mand? (Det svarer maaske til det oldtyske Aotovar (Audvar); se Ølver). M.

Side 16.

Bodvar betyder en kriger i striden; kampens hærmænd. (Det er dannet af Bødu-har. Har: hærmænd, kriger). M.

Side 18.

Brytteva (Bryttva): den lysende gave. (Fordum Brettiva, oldengelsk Brihtgifu). Kv. — Angelsaksisk.

Side 20.

Dionetta, Dønet, Jønet: den, som tilhører gudesønnen; den guddommelige. (Det er dannet af det græske gude-navn Dionysios; se Dines). Kv. — Italiensk.

Side 26.

Angaende »thjof« i Fridthjof, se Vaadjuv.

Side 45.

Istedetfor Hilda ser man stundom Hildur. Det er den islandske form af det oldnorske Hildir.

Side 51.

Jardthrud bør skrives Jardtrud.

1922

THE BORROWER WILL BE CHARGED
AN OVERDUE FEE IF THIS BOOK IS NOT
RETURNED TO THE LIBRARY ON OR
BEFORE THE LAST DATE STAMPED
BELOW. NON-RECEIPT OF OVERDUE
NOTICES DOES NOT EXEMPT THE
BORROWER FROM OVERDUE FEES.

CANCELLED
DEC 28 1982
0502686660

1253.58.9

Norske dobenavne, med deres betydning
Widener Library

003653247

3 2044 086 529 807